

STRATEGIA DE
DEZVOLTARE LOCALĂ A
COMUNEI GRAJDURI,
JUDEȚUL IAȘI

2021-2027

Beneficiar: COMUNA GRAJDURI, JUDEȚUL IAȘI

Consultant: ASOCIEREA FORMATĂ DIN SPES CONSULTING S.R.L. (LIDER) ȘI CREATIV CONSULT S.R.L.

Cuprins

1.Elemente introductive	1
1.1 Context	2
1.2 Necesitatea planificării strategice	10
1.3 Metodologia de elaborare a strategiei	11
2. Direcțiile de dezvoltare stabilite la nivelul Regiunii Nord-Est.....	15
2.1 Caracteristicile Regiunii de Dezvoltare Nord-Est	16
2.2 Potențial de dezvoltare pentru comunitățile rurale.....	47
3. Contextul județean general pentru dezvoltarea comunităților rurale din România	51
3.1 Caracterizarea generală a județului Iași	52
3.2 Județul Iași- dezvoltarea comunităților rurale	54
4. Profilul comunei Grajduri	58
4.1 Date geografice și încadrarea în teritoriu.....	59
4.1.1 Așezare geografică	59
4.1.2 Clima.....	60
4.1.3 Rețeaua hidrografică	61
4.1.4 Vegetația și fauna	61
4.1.5 Utilizarea terenurilor	62
4.1.6 Repere istorice și culturale	63
4.2 Situația demografică și indicatori reprezentativi.....	68
4.2.1 Evoluția populației.....	68
4.2.2 Structura populației după religie.....	69
4.2.3 Structura populației pe grupe de vârstă și sexe	70

4.2.4 Evoluția sporului natural	72
4.2.5 Mișcarea migratorie a populației	73
4.3 Dezvoltarea economică	75
4.3.1 Funcțiuni economice	75
4.3.2 Agenți economici	78
4.4 Resurse umane și piața muncii	82
4.4.1 Forța de muncă	82
4.4.2 Șomajul	83
4.5 Educație și învățământ	85
4.6 Sănătate și servicii sociale. Asistența socială.....	88
4.7 Condiții de locuit și alte dotări	94
4.8 Mediul înconjurător.....	99
4.9 Capacitatea administrației publice locale.....	102
5. Analiza SWOT	106
6. Planificare strategică de dezvoltare	126
6.1 Viziune și direcții de dezvoltare.....	127
6.2 Priorități și scenarii de dezvoltare	128
6.3 Surse de finanțare	138
6.4 Portofoliu de proiecte	142
7. Sistemul de implementare, monitorizare și evaluare	161
8. Referințe bibliografice	168

1.Elemente introductive

1.1 Context

Dezvoltarea unei viziuni pe termen mediu și lung pentru comunitățile din România este un element central în asigurarea unei traiectorii clare și stabile în procesul de dezvoltare. Procesul de dezvoltare a viziunii și a strategiei include o serie de consultări ale tuturor factorilor implicați în acest proces.

Însă, pentru ca viziunea să devină realitate, este nevoie de mai mult. În realizarea viziunii este nevoie de implicarea și angajamentul părților interesate pe tot parcursul dezvoltării viziunii. La fel de important este ca viziunea să se traducă într-un cadru de politici clar, cu obiective și acțiuni concrete și măsurabile, care să fie susținute de o structură instituțională eficientă și care să beneficieze de alocări financiare adecvate.

Este evident că oportunitățile, condițiile și nevoile de dezvoltare variază foarte mult de la o regiune la alta, iar strategiile de dezvoltare trebuie să fie adaptate în consecință în strânsă colaborare cu autoritățile locale. Nu există un model unic de gestionare a dezvoltării rurale, așa cum nu există un singur factor determinant al traiectoriei economice a unei regiuni. Prin urmare, politicile din mediul rural sunt necesare pentru a spori capacitatea locală și participarea actorilor,

pentru a mobiliza resursele inițiale și pentru a face față forțelor externe, răspunzând cel mai bine nevoilor locale.

Autoritățile locale pot accesa, începând din anul 2007, fonduri nerambursabile pentru atingerea obiectivelor, însă și autoritățile locale trebuie să fie receptive la acest lucru. *Strategia de dezvoltare locală* este un instrument de management. Acest instrument este utilizat pentru a aborda problemele și oportunitățile cu care se confruntă o comunitate, reprezentând, astfel, o condiție esențială pentru asigurarea dezvoltării durabile a unei localități. Prezenta strategie de dezvoltare locală a fost elaborată în urma analizelor situației actuale și în urma unor dezbateri organizate pentru membrii comunității. Pentru formarea viziunii clare a localității s-a pornit de la următoarele elemente: importanța regională a localității din punct de vedere economic, turistic, importanța construcției unei comunități primitoare, a unui mediu local plăcut pentru locuitori și pentru vizitatori (creșterea calității vieții), necesitatea structurării unei administrații locale eficiente, transparente și responsive la nevoile comunității, importanța activismului la nivelul cetățenilor și dezvoltarea unui mediu de afaceri bazat pe antreprenariat, dinamism și implicare în viața comunității.

Dezvoltarea unei viziuni pe termen mediu și lung pentru comunitățile din România este un element central în asigurarea unei traiectorii clare.

Bazându-se pe caracteristicile și nevoile comunității, o strategie de dezvoltare locală stabilește scopuri, obiective, programe și proiecte ce urmează a fi urmate și dezvoltate. Acest lucru e realizabil prin minimalizarea punctelor slabe, prin exploatarea avantajelor locale (turism, infrastructură, poziție geografică), prin identificarea și găsirea unor soluții în eventualitatea unor amenințări viitoare (inundații, înzăpeziri, buget local insuficient etc.), analiza oportunităților viitoare (atragera de noi investitori, dezvoltarea turismului, surse de energie regenerabilă etc.), identificarea provocărilor teritoriale ce trebuie abordate.

Luând în calcul și contextul European favorabil diminuării disparităților de dezvoltare socială și economică existente între România și statele membre ale Uniunii Europene prin finanțarea zonelor mai puțin dezvoltate, strategia de dezvoltare locală poate genera resurse prin elementele sale noi în domeniul etnic, managerial sau financiar. Fondurile structurale și de coeziune sunt un real sprijin pentru dezvoltarea comunităților locale dar pentru a le obține este nevoie de proiecte care acționează și furnizează rezultate, proiecte ce

nu risipesc resurse, ci care vor fi direcționate către investiții ce pot stimula creșterea economică.

Deși în ultimii ani a realizat progrese și a întreprins numeroase politici și acțiuni în vederea diminuării decalajelor existente, comparativ cu statele membre dezvoltate ale Uniunii Europene, România mai are încă de îmbunătățit aspecte care au fost deja depășite cu multe decenii în urmă de către țările membre care formează nucleul central al Uniunii Europene, aspecte ce vizează accesul la apă potabilă și canalizare, starea generală de sănătate, infrastructura transporturilor, ș.a.). În vederea reducerii acestor disparități, în concordanță cu prioritățile și obiectivele strategice de dezvoltare ale României, Uniunea Europeană sprijină implementarea și concretizarea acestor investiții prin alocarea de fonduri nerambursabile.

Strategia de dezvoltare a comunei *Grajduri* este rezultatul activităților derulate de membrii comunității în colaborare cu Asocieria formată din *SPES CONSULTING S.R.L.* și *CREATIV CONSULT S.R.L.*. Consultantul s-a asigurat că documentul propus este în conformitate cu un proces de planificare locală care să asigure coerența politicilor de dezvoltare. Un amplu proces de consultare cu actorii locali și părțile implicate în procesul de planificare este o

condiție prealabilă pentru planificarea Strategiei de Dezvoltare Locală, astfel se asigură că intervențiile de dezvoltare reflectă nevoile reale de dezvoltare ale comunităților locale. Participarea actorilor locali interesați este astfel o parte esențială a planificării și în acest sens, este important ca actorii locali și grupurile locale interesate să fie implicați în proces.

Strategia de dezvoltare locală asigură ierarhizarea investițiilor, pentru a obține un impact maxim și o valoare adăugată maximă din obiectivele ce le propune comunității locale. Este important ca acest document să asigure o sustenabilitate de lungă durată și să deservească atât interesele administrației publice locale, intereselor private dar și intereselor personale ale locuitorilor localității.

Conform unui comunicat publicat de Ministerul Fondurilor Europene, bugetul disponibil pentru România în perioada 2014-2020 a fost de 31 miliarde de euro, rata de decontare până la finele anului 2019 a fost de doar 36 % din bugetul aprobat.

Exercițiul financiar al Uniunii Europene pentru perioada **2021-2027** vizează obținerea unei eficacități maxime a utilizării fondurilor europene, cu implicații directe asupra atingerii obiectivelor fixate în

programele finanțate, prin stabilirea unor elemente de abordare integrată a planificării și implementării acțiunilor structurale, în vederea obținerii unei dezvoltări durabile la nivel european, național, regional și local.

Conștientizând necesitatea continuării dezvoltării economice și sociale, în anul 2008 s-a dezbătut și aprobat Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României la orizontul anilor 2013–2020–2030. Aceasta stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Ca orientare generală, lucrarea vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung:

- **Orizont 2013**: Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al UE;
- **Orizont 2020**: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.

- **Orizont 2030**: Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

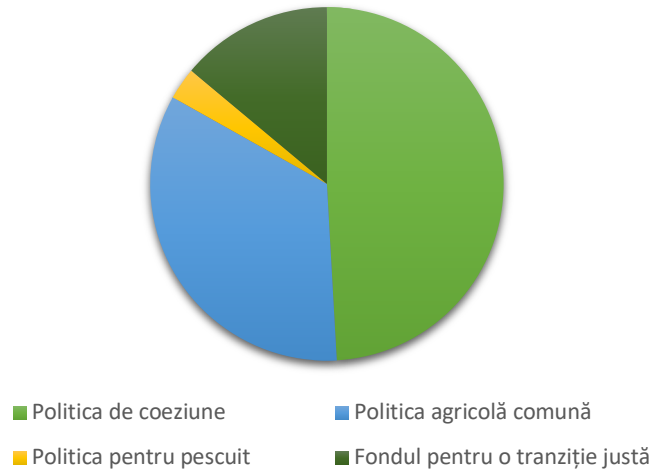
Îndeplinirea acestor obiective strategice va asigura, pe termen mediu și lung, o creștere economică ridicată și, în consecință, o reducere substanțială a decalajelor economico-sociale dintre România și celelalte state membre ale UE.

Pe baza propunerilor formulate de Comisia Europeană în mai 2018 și mai 2020, în contextul crizei COVID-19, Consiliul a convenit asupra unui buget global alocat pentru CFM 2021-2027 de 1.074,3 miliarde EUR și un plan de stimulare de 750 de miliarde de EUR. Aceste 750 de miliarde de EUR fiind alocate pentru următoarele programe individuale: 672,5 miliarde de EUR pentru Mecanismul de redresare și reziliență (împrumuturi de 360 de miliarde de EUR, din care granturi 312,5 miliarde EUR), 47,5 miliarde de EUR pentru REACT-EU, 5 miliarde de EUR pentru Orizont Europa, 5,6 miliarde de EUR pentru InvestEU, 7,5 miliarde de EUR pentru Dezvoltare rurală, 10 miliarde de EUR pentru Fondul pentru o tranziție justă și 1,9 miliarde de EUR pentru RescEU. Pornind de la necesitatea redresării economiilor statelor membre, angajamentele legate de

planul de recuperare vor fi concentrate în perioada 2021-2023, respectiv 70% în 2021 și 30% în 2023.

Calendarul Financiar Multianual pentru perioada 2021-2027 este structurat astfel: „Piața unică, inovare și sectorul digital”, „Coeziune, reziliență și valori” (care include o subgrupă dedicată coeziunii economice, sociale și teritoriale și o subrubrică pentru reziliență și valori), „Resurse naturale și mediu” (care include o subgrupă pentru cheltuieli legate de piață și plăți directe), „Migrație și gestionarea frontierelor”, „Securitate și apărare”, „Vecinătate și întreaga lume”, „Administrație publică europeană”. Din acest pachet aprobat de Consiliu, România primește aproximativ 80 de miliarde de EUR, respectiv 46,3 de miliarde de EUR din bugetul UE 2021-2027 și 33,5 de miliarde de EUR prin instrumentul Next Generation EU. Aceste date se transpun în: un plus de 9,6 miliarde de EUR față de alocările bugetului anterior, respectiv o creștere cu 26,09% față de alocările României din bugetul 2014-2020, mai mulți bani pentru **coeziune, agricultură, infrastructură**).

Alocări financiare 2021-2027

Arhitectura programelor operaționale, prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada 2021-2027 va fi semnificativ modificată față de actualul sistem.

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE. Se preconizează cinci priorități investiționale:

- **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii

- **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migrantilor), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane.

Principalele caracteristici ale noului cadru pentru Politica de Coeziune 2021- 2027:

• Concentrare tematică

- 35% din FEDR pentru OP1 (O Europă mai inteligentă)
- 30% din FEDR pentru OP2 (O Europă mai verde)
- FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice
- FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice
- Min. 6% din FEDR, pentru dezvoltare urbană
- 2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate
- 25% din FSE+ pentru incluziune socială
- 10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă

• Aspecte financiare (CFM)

- Forma principală de finanțare – granturile
- Cofinanțarea la nivel național: 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru Fondul de Coeziune; 40% pentru regiunile mai dezvoltate.

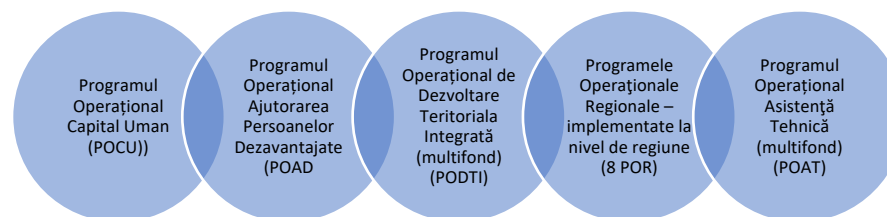
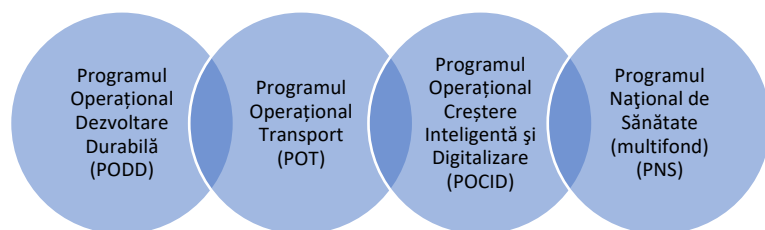
- Prefinanțare anuală - 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor

- TVA nu este eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor, cu excepția operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5000000 euro.

- Dezangajarea - regula „N+2”.

Conform unor documente publicate recent de Ministerul Fondurilor Europene (MFE), următoarea perioadă financiară aduce schimbări importante atât în structura instituțională, cât și în cea strategică.

În cadrul politicii de coeziune Ministerul propune **9 tipuri de programe**, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării (pe model polonez):

Actualul Program Operațional Infrastructură Mare (care are cea mai mare alocare financiară în 2014-2020) se va întoarce la structura din 2007 – 2013, intervențiile din domeniul Mediului urmând a fi preluate de Programul Operațional Dezvoltare Durabilă, iar cele din domeniul Transportului urmând a trece sub o Autoritate de Management din cadrul Ministerului de Transport. Se vor crea oportunități separate pentru ITI Delta Dunării și ITI Valea Jiului.

În premieră, **Fondul Social European** nu va mai finanța un Program dedicat creșterii capacității administrative, această intervenție regăsindu-se conform ministerului printre direcțiile viitorului Program Operațional Capital Uman. Va fi creat un Program Național de Sănătate care ar urma să finanțeze infrastructura pentru 3 spitale regionale (faza 2), construcția și dotarea Institutului National de

Hematologie, construcție și dotare pentru un Laborator de Referință National, precum și alte intervenții în domeniul medical.

MADR va gestiona în continuare finanțările prin intermediul Politicii Agricole Comune și prin cea a Pescuitului. MAI va gestiona fondurile aferente domeniului afaceri interne (Fondul azil, migrație și integrare, Fondul securitate internă, Instrumentul pentru managementul frontierei și vize).

Conform propunerii făcute publice de autorități, companiile vor putea accesa în următoarea perioadă financiară granturi/instrumente financiare prin intermediul mai multor programe:

Programele operaționale regionale se vor axa pe „smart specialization”, transferul tehnologic, inovarea, sprijinirea IMM și digitalizare. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare va pune la dispoziție instrumente financiare. Prin Programul Operațional Dezvoltare Teritorială Integrată se vor finanța intervenții în domeniul turismului, culturii și patrimoniului cultural.

Planificarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Grajduri se focalizează pe caracteristicile:

- **Vizează dezvoltarea**, sprijinindu-se atât pe practicile existente, cât și pe introducerea de noi oportunități de acțiune;

- **Operează** într-un teritoriu bine definit spațial și administrativ;
- **Abordează problemele** la nivel macro și se concentrează pe cazurile izolate;
- Aduce elemente noi în domeniul tehnic managerial și financiar, adaptând experiențe care s-au dovedit de succes;
- Generează resurse, stabilind o legătură directă între planificare și implementare.

1.2 Necesitatea planificării strategice

Premisa întocmirii unei strategii de dezvoltare este crearea unui instrument pentru comunitatea locală care să contureze direcțiile viitoare de dezvoltare pornind de la resursele actuale de care dispune comuna Grajduri. Importanța unei planificări strategice este tot mai evidentă în contextul aderării la Uniunea Europeană, fiind principiul de alocare și de distribuire a fondurilor europene. O astfel de abordare conferă un scop și o direcție comunității de a-și armoniza necesitățile și așteptările proprii cu politicile și programele de dezvoltare de la nivel național și european având ca finalitate promovarea unei dezvoltări locale durabile.

Strategia de dezvoltare a comunei Grajduri 2021-2027 reprezintă atât o analiză a situației socio-economice și demografice existente, cu reliefaarea punctelor tari și slabe ale zonei, oportunitățile de dezvoltare și eventualele riscuri ce trebuie evitate, cât și un document de cercetare care transpune viziunea comunității civile în priorități investiționale, măsuri și etape ce trebuie urmate în vederea realizării acestora.

Incertitudinea mediului economic actual impune o anumită disciplină comunităților locale, în vederea utilizării eficiente a resurselor financiare și umane limitate, pentru realizarea obiectivelor propuse. Capitalul disponibil oricărei localități are variațiuni elastice, fiind direct influențat de gradul de dezvoltare al potențialului economic, social și uman.

1.3 Metodologia de elaborare a strategiei

Strategia de dezvoltare a comunei Grajduri va determina atât atragerea de capital în zonă, cât și îmbunătățirea capacității administrației publice locale de a gestiona infuziile de resurse atrase. O planificare strategică pe termen mediu și lung va contribui la creșterea încrederii mediului investițional în eficiența administrației publice locale din comună de a valorifica potențialul zonei și de a armoniza resursele disponibile cu prioritățile de dezvoltare economico-socială.

Specificul teritorial al unei zone reprezintă un factor cheie pentru politica de dezvoltare locală. Replicarea unor politici de dezvoltare care au fost aplicate într-un alt spațiu și context nu garantează succesul pentru orice comunitate. Descoperirea și punerea în valoare a elementelor distinctive ale fiecărei zone, cu potențial inovativ și cu direcții clare de acțiune contribuie la promovarea unei dezvoltări policentrice cu efecte directe asupra coeziunii teritoriale.

Realizarea Strategiei de Dezvoltare a comunei Grajduri pentru orizontul de timp 2021 – 2027 reprezintă conturarea cadrului general

de coordonare și planificare a proiectelor strategice locale, contribuind la asigurarea progresului economic și social al zonei și la absorbția fondurilor rambursabile și nerambursabile disponibile la nivel național și european.

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a comunei Grajduri pentru perioada 2021 - 2027 a urmărit în mod constant respectarea criteriilor de calitate utilizate la nivel european pentru evaluarea documentelor strategice, respectiv: relevanță, eficacitate, eficiență, consecvență și coerență, pragmatism, sustenabilitate, aranjamente de management și monitorizare.

Strategia de dezvoltare a a comunei Grajduri 2021-2027, prin viziunea și obiectivele propuse, a fost elaborată în concordanță cu politicile comunitare, strategiile de la nivel național, programele și documentele programatice de la nivel județean și regional, asigurând beneficiul integrator al planului de investiții propus.

Elaborarea strategiei a avut la bază starea actuală a mediului rural, respectiv potențialul economico-social și alocarea de fonduri nerambursabile în vederea reducerii decalajelor în vederea creării premisei de identitate cu țările membre ale Uniunii Europene.

Din punct de vedere metodologic au fost parcurse următoarele etape:

În prima etapă s-a desfășurat procesul de informare la Primăria Grajduri în scopul stabilirii contactelor inițiale cu reprezentanții Primăriei, responsabili de lansarea și coordonarea procesului de planificare strategică și familiarizării acestora cu metodele și termenii procesului de planificare participativă. Ca rezultat, a fost aprobat un plan preliminar de lucru pentru perioada de planificare.

În etapa a doua au avut loc discuțiile cu reprezentanții ai comunității locale. La acestea au fost dezbătute problemele localității și formulată viziunea comunei.

În etapa a treia ca rezultat la etapele anterioare, au fost obținute următoarele: a fost completat profilul economic al comunității cu informații suplimentare, s-a realizat analiza SWOT a fiecărui domeniu studiat, au fost identificate avantajele și dezavantajele localității în contextul regional și județean.

În etapa a patra a avut loc planificarea strategică prin definitivarea Planului Strategic de Dezvoltare Locală a Comunei. Au fost formulate obiective strategice pentru domeniile de activitate ce stau la baza planului strategic (infrastructură, economie, servicii publice, servicii sociale, administrație, mediu), au fost formulate obiective specifice și acțiuni pentru fiecare obiectiv strategic. Toate aceste rezultate au constituit temelia pentru elaborarea planurilor de acțiuni pentru cei 7 ani.

Etapa a cincea cuprinde procedura de examinare și aprobare a Planului Strategic de Dezvoltare Locală de către factorii de decizie. Această etapă include acumularea opiniilor cetățenilor privind

completarea planului de activitate. Ca activitate finală planul strategic este aprobat în cadrul ședinței Consiliului Comunei Grajduri.

Principiile care au stat la baza elaborării strategiei au fost asigurarea validității științifice, implicarea comunității, transparența, obiectivitatea, coerența și continuitatea demersului. Însă pentru a da roade, planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul comunității. Analiza SWOT ca un mijloc important al planificării strategice a contribuit la identificarea punctelor tari și la elaborarea unui scenariu de maximalizare a posibilităților. Propunerile concrete de dezvoltare sunt cuprinse în programe și proiecte. La formularea acestora cele mai importante condiții au fost relevanța intervenției, rezultatele și efectele așteptate, și fezabilitatea. Considerăm că unul dintre cei mai importanți indicatori al unei strategii este efectul social produs de acesta. **Metodele și tehnicile de cercetare** utilizate pentru elaborarea studiului au fost:

- recenzia lucrărilor (cărți, monografii, studii, articole, etc.) publicate în Europa și România pe teme planificării strategice, a caracterizării comunității, a județului etc;

- consultarea documentelor programatice de la nivelul Uniunii Europene, României, Regiunii Nord-Est, dar și a Județului Iași aferente perioadei de programare curentă, dar și a celor pregătitoare pentru următoarea perioadă de programare;
- consultarea surselor de informație online;
- organizarea de interviuri cu reprezentanți ai aparatului de specialitate al primarului;

Primul pas în procesul cercetării l-a constituit identificarea celor mai relevante surse bibliografice. Am optat pentru o logică ierarhică a cercetării, o abordare de tip „*up-to bottom*”, plecând de la sursele existente la nivel european, național, până la cele de la nivel regional, județean și local. Pentru consultarea legislației și a documentelor programatice, care nu au fost disponibile în format tipărit, am apelat la sursele electronice, respectiv paginile web ale diferitelor instituții (Comisia Europeană, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, Ministerul Administrației și Internelor, Agenția pentru Dezvoltare Regională, Consiliul Județean Iași, Agenția pentru Protecția Mediului, etc.).

Misiunea strategiei este de a mobiliza toate resursele umane, materiale și financiare dobândite la nivel local, regional și național pentru a implementa toate măsurile și proiectele propuse în cadrul

prezentei strategii, astfel încât afirmațiile anterioare să poată deveni realitate. Este de datoria celor implicați să fie ferm angajați în asigurarea eficienței fiecărui instrument procedural de implementare, urmărind îmbunătățirea continuă a activității și evaluând permanent stadiul atins, pentru a avea posibilitatea eliminării în timp util a deficiențelor apărute. Viitorul comunității este dependent de factorii sociali, economici și de mediu precum și de activitățile care vor fi întreprinse de autoritățile locale, organizațiile, instituțiile și parteneriate dezvoltate la nivel local. Acestea, printr-un efort conjugat și orientat către susținerea viziunii, pot contribui la atingerea ei. Scopul acestei strategii este acela de a conduce la creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă implementând măsuri de reabilitare/modernizare, dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea diferitelor forme ale turismului, dezvoltarea societății civile, dezvoltarea serviciilor sociale, dezvoltarea culturii și susținerea tradițiilor populare, sprijinirea mediului de afaceri. Toate aceste mențiuni vor avea ca rezultat **transformarea comunei** Grajduri **într-un pol de dezvoltare economico-socială**. Comuna Grajduri va deveni o comună curată, cu o infrastructură mai modernă, cu activități educațional-culturale intense și cu o activitate economică ascendentă.

2. Direcțiile de dezvoltare stabilite la nivelul Regiunii Nord-Est

2.1 Caracteristicile Regiunii de Dezvoltare Nord-Est

La nivel regional, au fost analizate și s-a urmărit corelarea strategiei de dezvoltare cu planul și strategia de dezvoltare regională, strategia de dezvoltare a județului Iași.

Conform Comisiei Europene se propune o modificare a metodei pentru a reflecta modul în care au evoluat sau nu disparitățile în ultimii ani cu scopul de a remedia și de a menține concentrarea de resurse către regiunile care trebuie să evolueze cu rapiditate pentru a asigura un tratament echitabil pentru toți.

De asemenea, regiunile ultraperiferice vor continua să primească sprijin special, pentru a le ajuta să lupte împotriva deficiențelor existente, de ordin teritorial, economic și social.

În lucrarea de față, contextul regional este creionat prin prisma regiunii Moldova, regiunea Nord-Estică a României, care se remarcă prin îmbinarea armonioasă a istoriei, culturii, tradiției și a mediului natural. Fiind cunoscută drept cea mai întinsă regiune a României,

aceasta este granița estică a Uniunii Europene. La nivel administrativ Regiunea Nord Est este compusă din 17 municipii, după cum poate fi urmărit în tabelul următor:

Categorii de unități administrative	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani				
		Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Municipii	Bacău	3	3	3	3	3
	Botoșani	2	2	2	2	2
	Iași	2	2	2	2	2
	Neamț	2	2	2	2	2
	Suceava	5	5	5	5	5
	Vaslui	3	3	3	3	3
Orașe	Bacău	5	5	5	5	5
	Botoșani	5	5	5	5	5
	Iași	3	3	3	3	3
	Neamț	3	3	3	3	3
	Suceava	11	11	11	11	11
	Vaslui	2	2	2	2	2
Localități componente ale municipiilor și orașelor	Bacău	19	19	19	19	19
	Botoșani	17	17	17	17	17
	Iași	11	11	11	11	11
	Neamț	16	16	16	16	16
	Suceava	33	33	33	33	33
	Vaslui	16	16	16	16	16
Comune	Bacău	85	85	85	85	85
	Botoșani	71	71	71	71	71
	Iași	93	93	93	93	93
	Neamț	78	78	78	78	78
	Suceava	98	98	98	98	98
	Vaslui	81	81	81	81	81
Sate	Bacău	491	491	491	491	491

	Botoșani	333	333	333	333	333
	Iași	418	418	418	418	418
	Neamț	344	344	344	344	344
	Suceava	379	379	379	379	379
	Vaslui	449	449	449	449	449
Din care: aparțin de municipii și orașe	Bacău	5	5	5	5	5
	Botoșani	11	11	11	11	11
	Iași	4	4	4	4	4
	Neamț	3	3	3	3	3
	Suceava	24	24	24	24	24
	Vaslui	6	6	6	6	6

Suprafață totală a teritoriului, Sursa Institutul Național de Statistică

Având în vedere dezvoltarea strategică, Regiunea Nord-Est își propune pentru anul 2030 următoarele elemente de ordin strategic:

- **Viziunea:** Regiunea Nord-Est va fi un spațiu competitiv, durabil și incluziv, unde îți vei dori să locuiești, să lucrezi și să investești.
- **Obiectivul General:** Derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter-regionale.

Conform raportului realizat de Comisia Europeană, privind regiunile rămase în urmă, regiunea se confruntă cu o serie de factori care se constituie în obstacole în calea creșterii și realizării de investiții. Regiunea este caracterizată de nivele reduse ale productivității și a competențelor dobândite, prin comparație cu alte regiuni. Rigiditățile de pe piața muncii, cât și un mediu de afaceri puțin dezvoltat au un impact semnificativ asupra dezvoltării economice.

Sistemul de inovare subdezvoltat, interacțiunile insuficiente dintre mediul academic și sectorul productiv, deficitul de capital uman, absența abilităților cerute și cadrul instituțional insuficient dezvoltat

pot eroda potențialul existent. Mai mult, în continuare există lipsuri semnificative la nivelul infrastructurii de bază. Reducerea semnificativă a populației, și în special a persoanelor tinere, absolvenților de învățământ superior și lucrătorilor calificați limitează perspectivele de creștere și dezvoltare.

Soluțiile propuse vizează creșterea competitivității regionale prin dezvoltarea și punerea în aplicare a strategiilor de specializare inteligentă, realizarea de investiții în educație și în infrastructura de bază, asigurarea unor legături mai bune între orașele care generează creștere economică și împrejurimi și realizarea de investiții în calitatea actului de guvernare.

Zonele rurale, în special cele din jumătatea estică a regiunii, sunt încă caracterizate printr-un nivel redus de dezvoltare al infrastructurii de bază și tehnico-edilitare.

Gradul redus de modernizare al drumurilor comunale, al drumurilor care asigură conectivitatea cu spațiul urban se constituie într-un obstacol, determinând o accesibilitate redusă a populației la serviciile publice de educație și sănătate și la locurile de muncă din oraș.

Din perspectiva geografică, regiunea este străbătută de lanțuri muntoase din Vest, podișuri din centru, câmpii în Est cu lacuri, vii și zone agricole extinse. Regiunea include drept principale orașe:

Mai exact, Regiunea Nord Est reprezintă 15,45% din suprafața României cu 36.849,83 kmp, situându-se pe primul loc ca suprafață

la nivel național. La nivel regional reprezintă 23,2%, Județul Suceava contribuie în cea mai mare măsură la acest procent, cu o suprafață de 8553,5 kmp, urmat de județul Bacău cu 18% și o suprafață de 6620,52 kmp. De asemenea, Județul Neamț contribuie cu o suprafață de 5896,14 kmp – 16%, județul Iași cu 5475,58 – 14,9%, județul Vaslui cu 5318,4 kmp – 14,4%, iar județul Botoșani cu 4985,69 kmp – 13,5%.

Conform clasificării Eurostat, prin Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică, Regiunea Nord-Est se încadrează în palierul NUTS2, categorie ce este reprezentată de Macroregiunea 2 iar județele se încadrează pe palierul NUTS3.

Un punct important în localizarea teritorială a regiunii Nord-Est este reprezentat la nivel geografic de faptul că articulează frontieră de Est a Uniunii Europene, existând o graniță de 184,2 km lungime cu Ucraina iar la limita cu Republica Moldova există o întindere de 562,3 km, reprezentată de râul Prut.

Accesibilitatea Regiunii Nord-Est este posibilă pe cale rutieră și feroviară cât și aeriană, arterele rutiere și de cale ferată rămânând cele care susțin cea mai mare parte a traficului actual.

La nivel de regiune următoarele trasee:

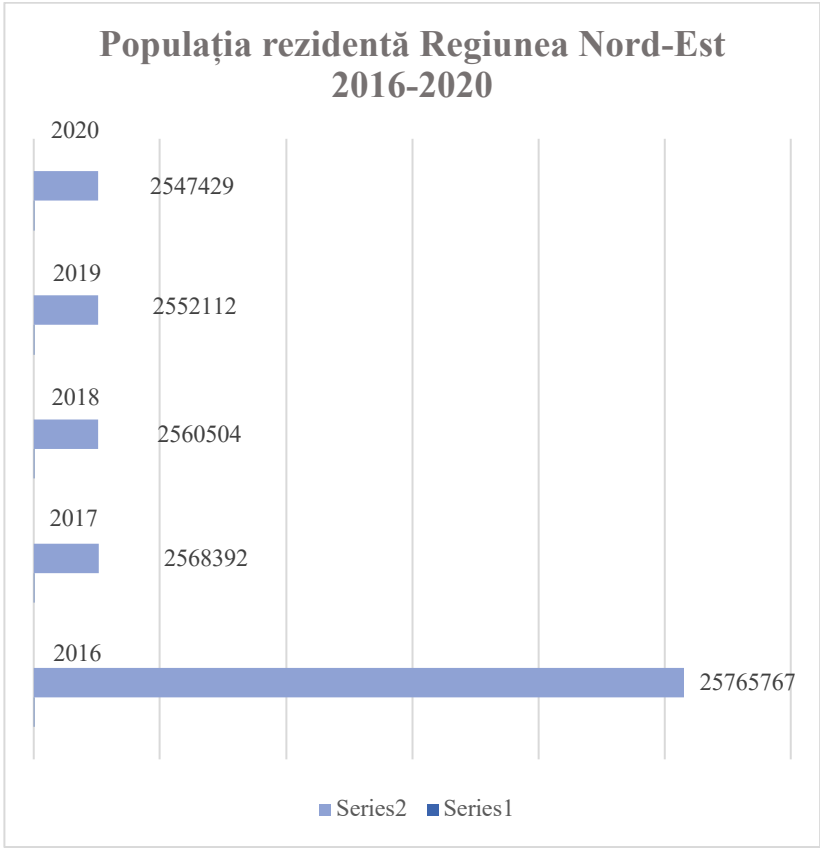
- Drumul European E85 – București – Bacău – Roman – Suceava – Siret (punct de control și trecere a frontierei).
- Drumul E576 - Suceava – Vatra Dornei – Cluj, care face legătura cu Drumul European E60 Cluj Napoca – Oradea.
- Drumul European E574 - Bacău – Brașov – Pitești, care face legătura cu drumul internațional E70 Craiova – Vidin – Skopje.
- Drumul European E581, care străbate județul Vaslui – București – Bârlad – Albița (punct de trecere a frontierei) – Chișinău.
- Roman – Târgu Frumos ce se conectează către Botoșani E58 și Iași – Sculeni E583.

La nivel rutier, conectivitatea cu capitala București se realizează din județele Bacău și Vaslui, aflate la o distanță de 285 de km, respectiv 315 km.

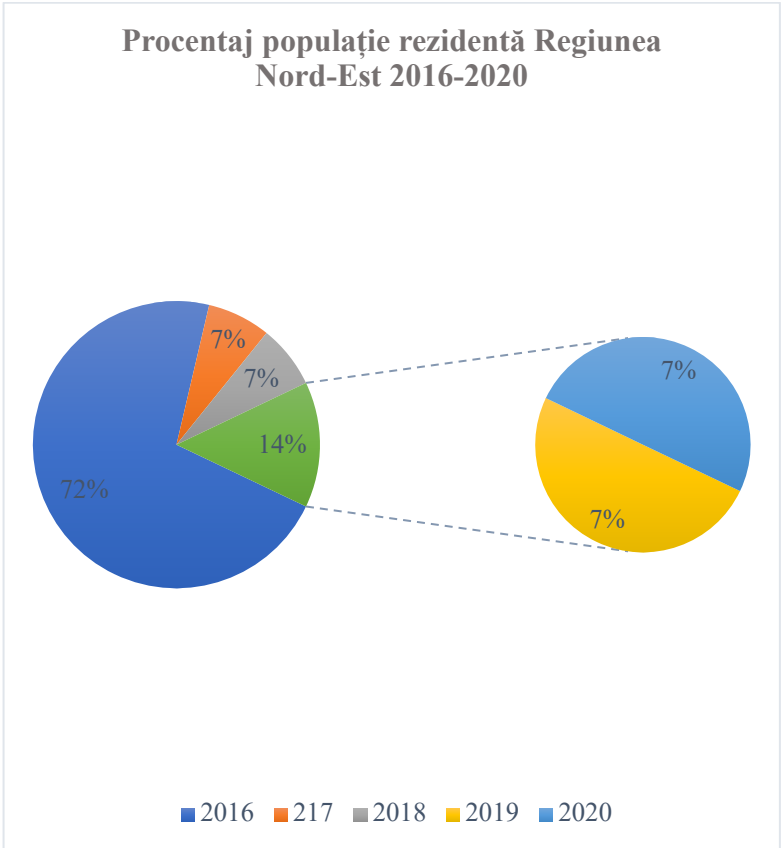
❖ Demografie și indicatori reprezentativi

Reducerea semnificativă a populației, și în special a persoanelor tinere, absolvenților de învățământ superior și lucrătorilor calificați limitează perspectivele de creștere și dezvoltare. Soluțiile propuse vizează creșterea competitivității regionale prin dezvoltarea și punerea în aplicare a strategiilor de specializare inteligentă, realizarea de investiții în educație și în infrastructura de bază, asigurarea unor legături mai bune între orașele care generează creștere economică și realizarea de investiții în calitatea actului de guvernare.

În anul 2018, Regiunea Nord - Est înregistra 3.968.040 locuitori, fiind regiunea cu cea mai numeroasă populație din România unde, cea mai puțin populată zonă este sud-estul regiunii. Conform INS, situația demografică a devenit una instabilă în ultimii 4 ani, astfel încât populația rezidentă înregistrată în 2020 din regiunea Nord-Est a fost de 2.547.489.000 milioane, cu 23.218.338 locuitori mai puțini față de anul 2016. Dintre aceștia, peste 600 de mii figurează ca fiind ocupați în agricultură-silvicultură.

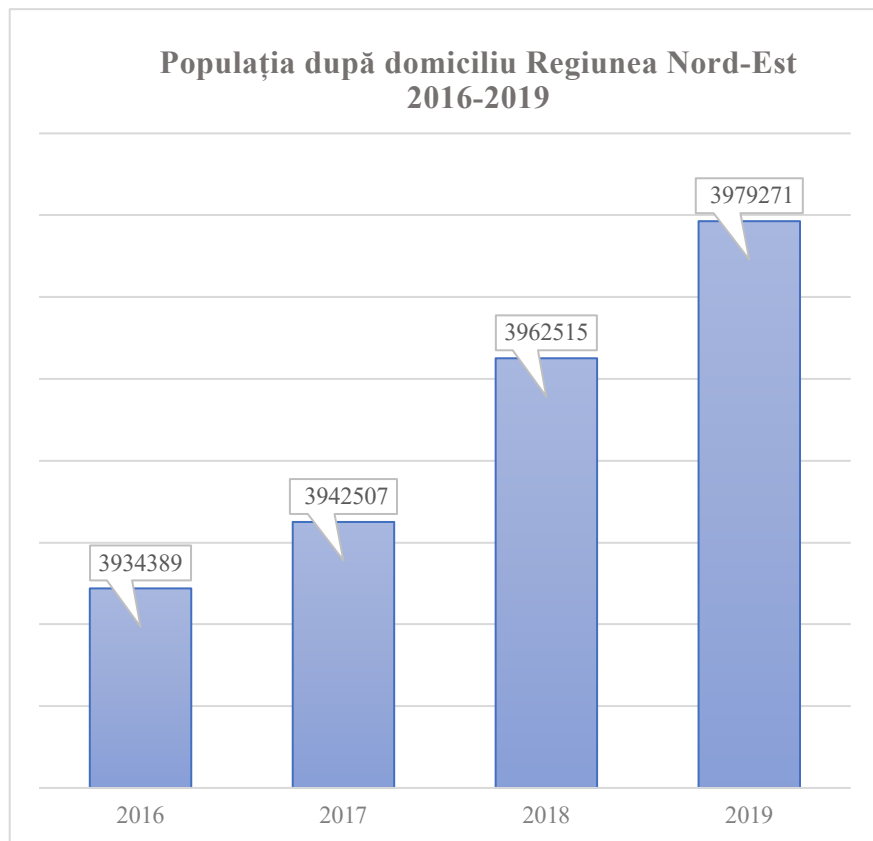

Populație rezidentă Regiunea Nord-Est 2016-2020, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Procentaj populație rezidentă, Regiunea Nord-Est 2016-2020, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

De asemenea, populația după domiciliu în anul 2019 era de 3.979.271 cu 44.882 de mii de locuitori mai mulți față de anul 2016.

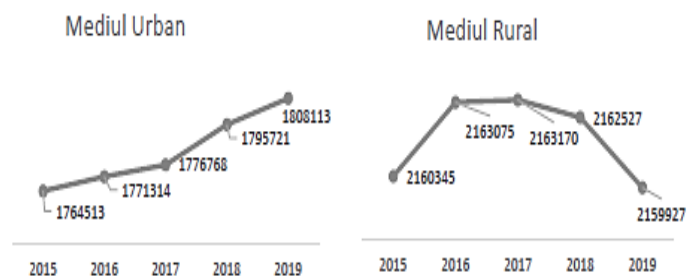

, Populația după domiciliu Regiunea Nord - Est

2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Regiunea este ocupată de comune având dimensiuni clasice conform principalilor indicatori naționali, minimali de definire a localităților, între 2.000 și 5.000 de locuitori. Cu toate acestea, există comune care numără sub 2.000 sau chiar sub 1.500 de locuitori, care nu se încadrează în condițiile minime de existență la nivel național și care vor prezenta mereu dificultăți în demersul de deservire cu dotări și servicii publice.

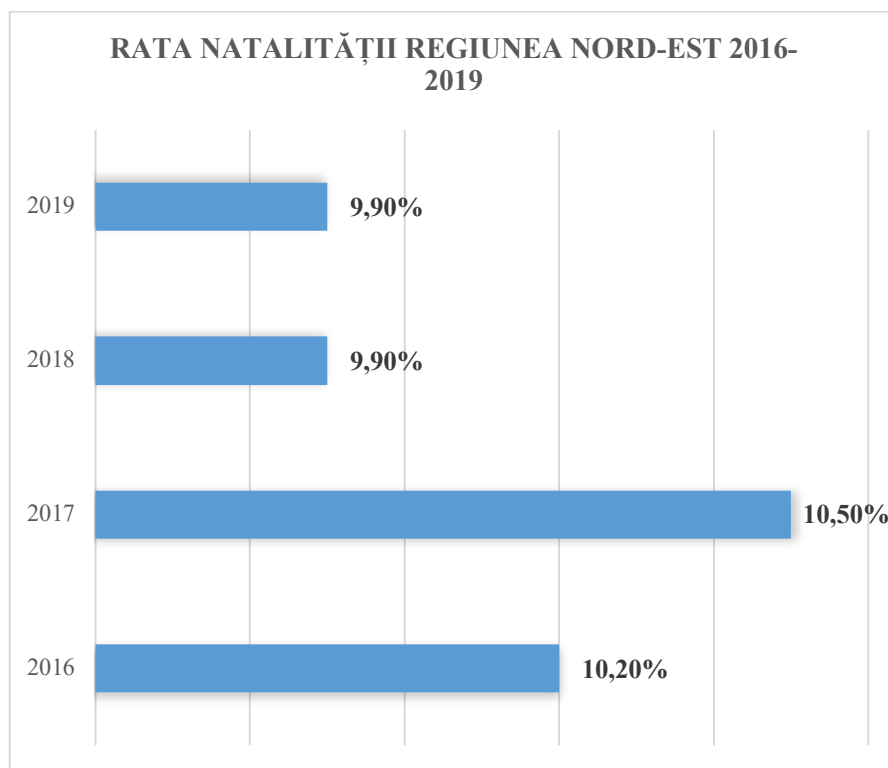
În ceea ce privește densitatea populației, comunele din jurul așezărilor urbane situate de-a lungul drumurilor europene și naționale E85, E58 și DN15, constituie cea mai mare pondere în acest sens. Județul Vaslui este cea mai puțin densă zonă (sub 50 locuitori/kmp).

, Densitatea populație Regiunea Nord – Est 2015-2019

sursă: Studiu privind disparități urban-rural în Regiunea Nord-Est, p.55, Ciobotaru, Oana, Grădinescu, Izabella, Grigorescu, Sorin, 2019, Civitta

Rata natalității la 1.000 de locuitori a fost în anul 2019 de 9.9% în Regiunea Nord Est, cu 0,3% mai puțin decât în anul 2016 când a fost înregistrată o rată de 10.20%.

Rata natalității (...) 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Totodată, rata mortalității în Regiunea Nord Est a suferit și ea unele fluctuații, după cum regăsim în tabelul următor:

An	Rata
2016	11%
2017	11.20%
2018	11.50%
2019	11%

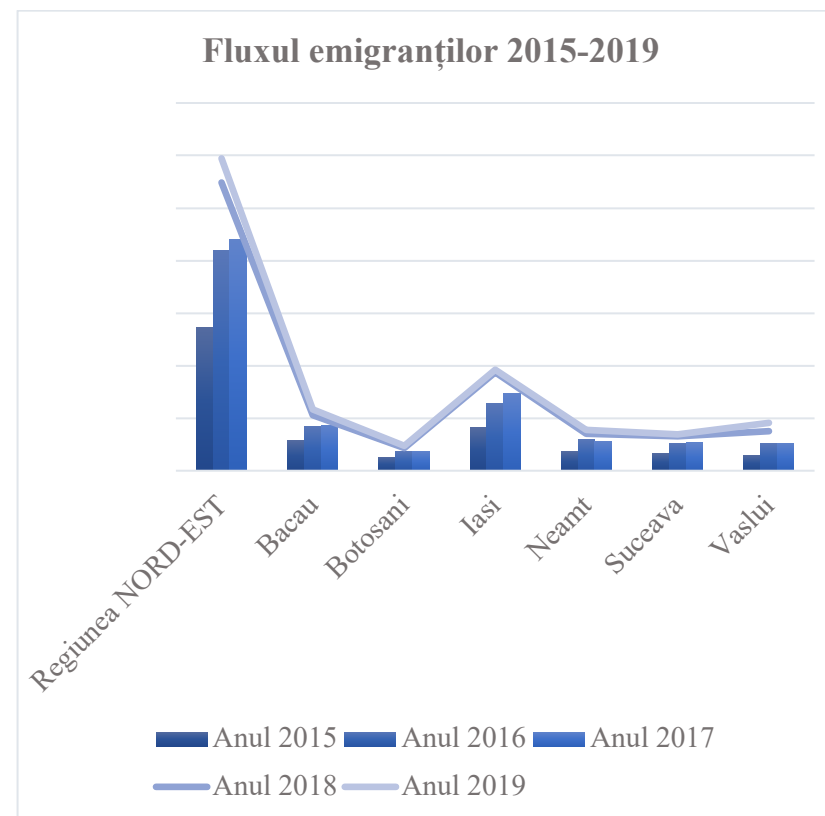
Rata mortalității 2016-2019 Regiunea NE, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Mișcarea migratorie a populației din Regiunea Nord-Est s-a amplificat încă de la aderarea României în Uniunea Europeană, forța de muncă emigrând în special către țările din Europa Centrală și de Vest. În anul 2019 au fost înregistrate în acest sens un număr de 5.945 de persoane, cu 3.216 mii mai multe față de anul 2016.

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Regiunea NORD- EST	2729	4197	4408	5486	5945
Bacău	592	856	880	1062	1172
Botoșani	277	378	385	432	474
Iași	829	1289	1491	1876	1925
Neamț	375	608	578	703	772
Suceava	345	539	530	658	691

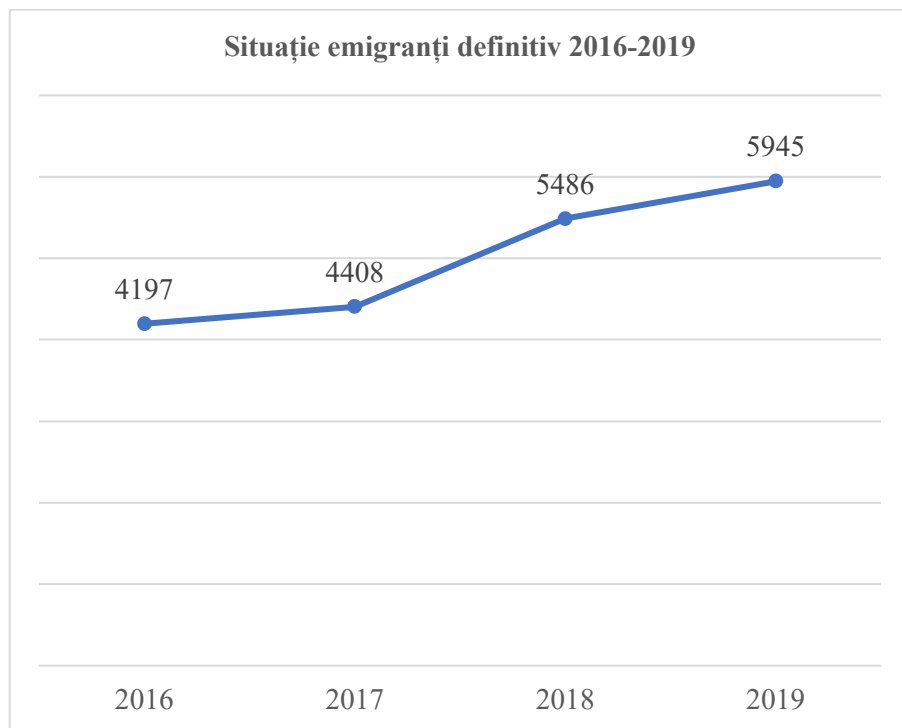
Vaslui	311	527	544	755	911
---------------	-----	-----	-----	-----	-----

Mișcarea migratorie 2015-2019 Regiunea NE, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

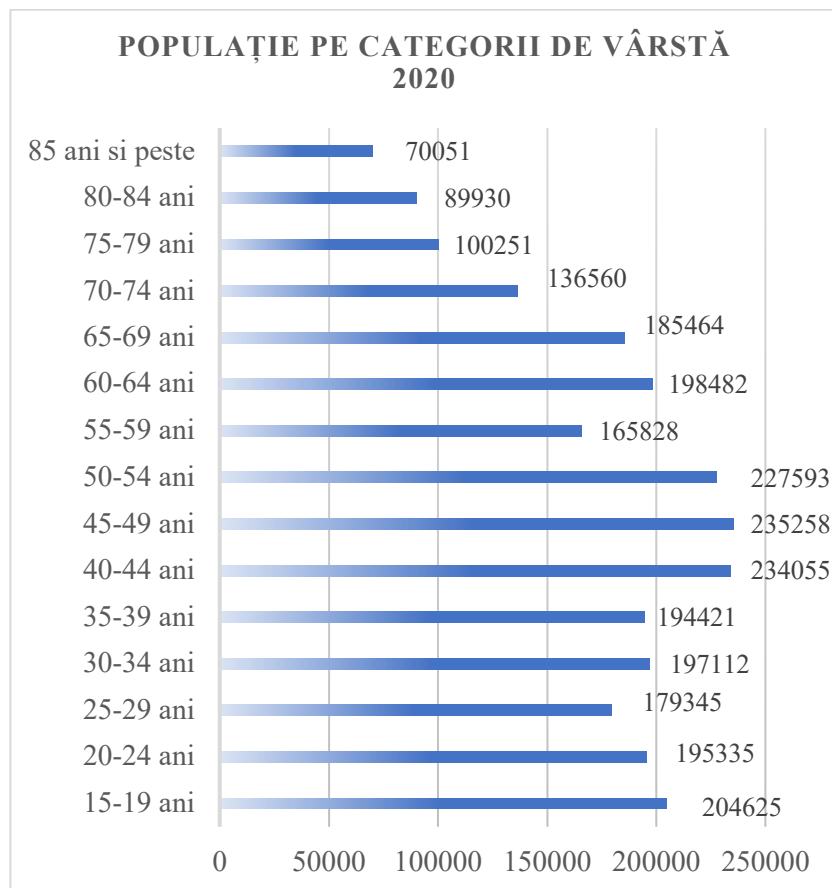
Fluxul emigranților 2015-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Astfel, în ceea ce privește schimbările de domiciliu devine una împărțită. Discrepanțele le regăsim între mediul urban și cel rural. În anul 2019, s-au înregistrat 5.945 de emigranți definitivi, cu 1.748 mai mulți față de anul 2016.

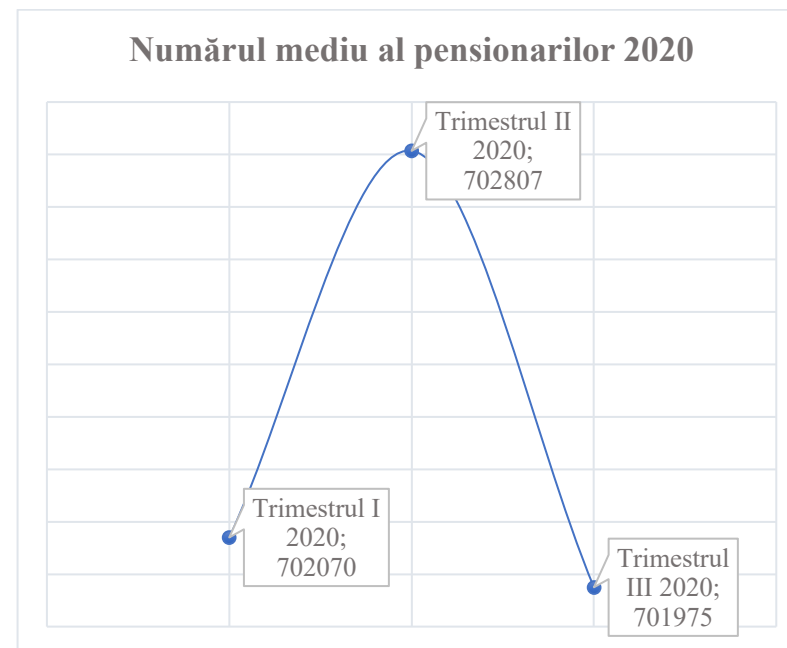

Situație emigranți 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Îmbătrânirea demografică constituie un alt indice demonstrativ în caracterizarea Regiunii Nord Est, care a înregistrat un procent mai mare al tinerilor până în 15 ani, un procent mai mare al populației apte de muncă (15 – 64 ani) și un procent mai mic al vârstnicilor de peste 65 de ani. Din punct de vedere al îmbătrânirii demografice și a înlocuirii forței de muncă, regiunea are o situație favorabilă, fiind înregistrați un număr de 70.1975 de pensionari în trimestrul III al anului 2020.

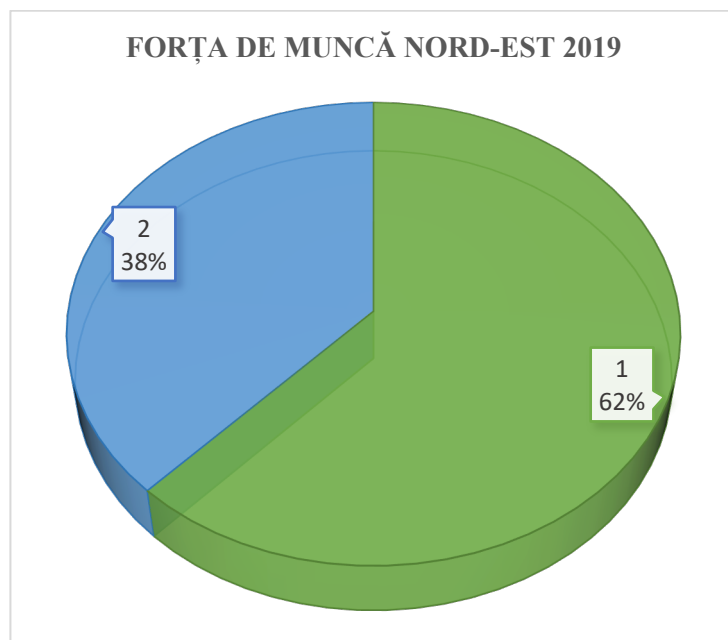

Situație populație pe categorii de vârstă 2020, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Numărul mediu al pensionarilor 2020, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Conform Balanței Forței de Muncă elaborată de Institutul Național de Statistică, în anul 2019, resursele de muncă ale regiunii Nord-Est au fost în număr de 1954,7 mii persoane, din care populația ocupată civilă a fost de 1194,9 din aceste resurse. Prin urmare, 38% este ocupată de populația activă civilă.

Forța de muncă NE 2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Rata șomajului înregistrat în anul 2019 a fost de 4.3%, fiind înregistrați 51.030 șomeri. Regiunea Nord Est, este una din cele mai avantajoase zone pentru investiții din Europa, având în vedere forța de muncă califică și costurile relativ scăzute. Datorită centrelor universitare din regiune, forța de muncă prezintă un nivel înalt de pregătire profesională și educație. Referitor la potențialul de

dezvoltare al regiunii, pe primul loc se află turismul, zonele de munte fiind favorabile pentru dezvoltarea acestei ramuri economice.

Așadar, îndreptându-ne atenția strict asupra calității vieții și bunăstării cetățenilor români din mediul rural, se poate observa faptul că, se întârzie să se înscrie în mod decisiv pe linia recuperării decalajelor față de condiția medie a cetățenilor Uniunii Europene. Echiparea localităților din mediul rural este caracterizată de persistența deficitelor și contrastelor, resursele disponibile fiind valorificate într-o măsură insuficientă și deseori ineficient.

Principalele piedici în calea obținerii unor performanțe mai bune privind dezvoltarea localităților din mediul rural fac referire la:

- Deficitul de capacitate administrativă, atât la nivel local, cât și la nivel național.
- Disfuncțiile care se manifestă la interfața între politicile publice la nivel național, regional și la nivel local, din cauza organismelor deconcentrate.

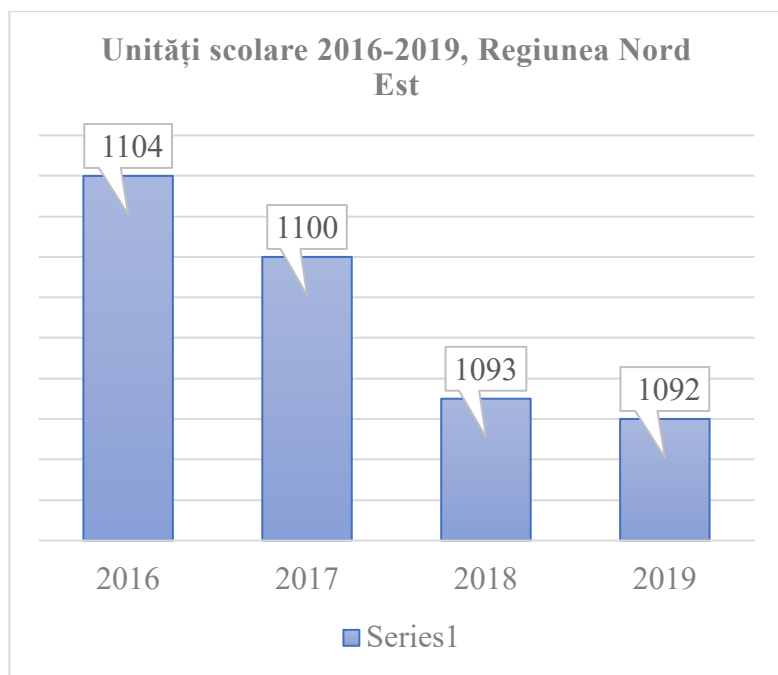
❖ **Educație Regiunea NE**

Regiunea NE conform datelor publicate pe site-ul Institutului Național de Statistică deține un număr de 6.076.830 milioane de elevi, a căror activitate se desfășoară într-un număr redus de unități de învățământ și anume 1.092, cu 1.200 de unități școlare mai puține față de anul 2016.

Județe	ANI				
	2015	2016	2017	2018	2019
Bacău	105779	104170	102692	101194	100102
Botoșani	70872	69585	68185	66484	64370
Iași	191754	189342	187435	185980	186319
Neamț	76214	74450	72924	71655	70290
Suceava	128369	125107	124176	123818	123448
Vaslui	71780	69775	67574	65373	63154

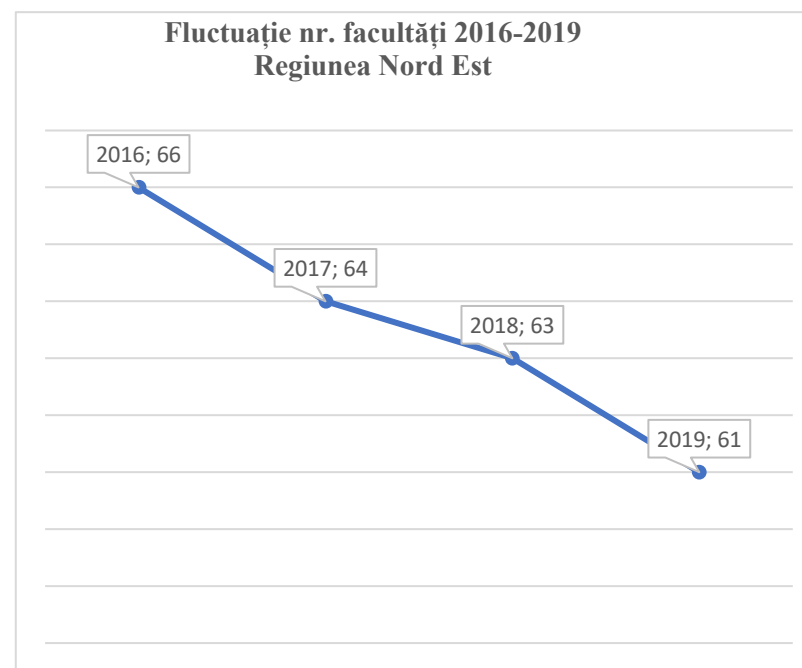
Populație rezidentă Regiunea Nord-Est 2016-2020, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

La nivel regional, în rândul unităților școlare se identifică în anul 2019, un număr de 61 de facultăți, cu 6 mai puține față de anul 2016, ele fiind în același timp și centre universitare.

Unități școlare 2016-2019 Regiunea NE,

sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Fluctuație nr. facultăți NE 2016-2019,

sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

❖ Sănătate Regiunea NE

Regiunea Nord-Est, se confruntă cu probleme destul de mari în sectorul medical, cauzate resurselor umane insuficiente, personalului medical redus comparativ cu nevoile, infrastructurii medicale insuficiente sau degradate, infrastructurii de sănătate deficitare și accesului redus la servicii medicale.

Aproape fiecare UAT din Regiunea Nord-Est beneficiază de cel puțin un cabinet medical de familie. Deși prezența cabinetelor nu este o problemă semnificativă, numărul medicilor de familie este insuficient. Majoritatea comunelor înregistrează aproximativ 2.000 de locuitori/medic de familie, dar în toate județele regiunii sunt și cazuri de comune care înregistrează de la 3.000 până la 7.000 locuitori pe medic de familie. Această situație se manifestă și pe fondul descreșterii numărului medicilor de familie în toate județele regiunii, mai puțin în Suceava.

Un număr semnificativ de comune nu beneficiază de nici o farmacie, locuitorii fiind nevoiți să se deplaseze în orașe pentru procurarea medicamentelor. În ceea ce privește numărul de paturi în spitale, Regiunea Nord-Est se află pe locul 5 în topul regiunilor din România.

Categorii de unități sanitare	Ani			
	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Spitale	89	86	69	70
Ambulatorii de specialitate	24	15	14	14
Ambulatorii integrate spitalului	48	45	46	48
Policlinici	10	8	9	:
Dispensare medicale	27	25	25	25
Centre de sanatate	2	2	2	2
Centre de sanatate mintala	15	15	15	15
Sanatorii balneare	5	4	4	4
Preventorii	1	1	1	1
Unități medico-sociale	18	18	18	18
Centre de diagnostic și tratament	4	3	3	3
Centre medicale de specialitate	17	18	13	16
Centre de diagnostic si tratament cu paturi de spital			11	2
Centre medicale de specialitate cu paturi de spital			22	31
Centre de dializă			3	1
Puncte de lucru ale centrelor de dializă	:		8	12
Cabinete medicale de medicină generală	77	68	71	72

Cabinete medicale școlare	256	258	259	332
Cabinete medicale studentești	10	10	10	10
Cabinete medicale de familie	1703	1660	1614	1593
Societate medicală civilă	91	105	101	146
Cabinete stomatologice	1954	1993	1943	2026
Cabinete stomatologice școlare	54	55	56	60
Cabinete stomatologice studentești	7	7	7	7
Societate stomatologică civilă medicală	127	136	176	208
Cabinete medicale de specialitate	1549	1540	1614	1803
Societate civilă medicală de specialitate	188	211	165	232
Farmacii	1188	1196	1298	1236
Puncte farmaceutice	329	312	319	356
Depozite farmaceutice	28	30	27	32
Laboratoare medicale	623	631	664	656
Laboratoare de tehnică dentară	422	406	409	409
Centre de transfuzie	6	6	6	6
Alte tipuri de cabinete medicale	107	115	115	118

Categoriile de unități sanitare 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică

❖ Turism Regiunea Nord-Est

Regiunea Nord-Est este acoperită în procent de 11.53% din suprafață de Arii Naturale Protejate de interes național. În acest sens, județul Botoșani are un aport de cu 8.76%, urmat de Neamț cu 1.93%. În ceea ce privește Ariile Naturale Protejate de importanță județeană, acestea reprezintă 21.8% din suprafața regiunii, județele Suceava și Neamț având cea mai semnificativă contribuție cu 9.4%, respectiv 4.4% din suprafață.

Principalele tipuri de turism care pot fi practicate sunt: turismul cultural (muzeistic, etnografic, artistic), religios, balneo-terapeutic, de agrement, de tranzit, agroturism. Sectoarele productive

care ocupa locurile imediat următoare, în clasament, sunt prelucrarea lemnului, mecanică și industria textilă. Din punct de vedere al ocupării, predominat este populația ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit.

Rețeaua ecologică Natura 2000 este o rețea europeană de arii naturale protejate, care cuprinde arii de protecție avifaunistică și arii speciale de conservare. În Regiunea Nord-Est există 55 de arii naturale protejate care au devenit situri Natura 2000.

Relief	Clima	Rețeaua Hidrografică	Resurse naturale
- zone de deal și câmpie care se pretează unei game largi de culturi agricole.	-în zona muntoasă a regiunii (zona vestică a județelor Suceava, Neamț și Bacău), climatul este continental moderat, cu veri răcoroase și ierni bogate în precipitații sub forma de ninsoare.	-opt cursuri importante de apă, repartizate pe direcția Nord-Sud, cele mai mari bazine hidrografice revenind Siretului (42.890 kmp) și Prutului (10.990 kmp).	-Mangan în județele Neamț și Suceava; -Turbă în județele Botoșani și Suceava; -Zăcăminte de sisturi bituminoase la Tazlau-Neamț;
- zonele de munte cu peisaje spectaculoase sunt favorabile dezvoltării turismului.	-în zona subcarpatică de dealuri și câmpie (părțile estice ale județelor Suceava, Neamț, Bacău precum și întreg teritoriul județelor Botoșani, Iași, Vaslui), climatul este continental, cu veri călduroase și secetoase și ierni reci și de cele mai multe ori fără zăpadă.	-pe râul Bistrita s-a amenajat încă din anii '70 o "salbă" de șapte microhidrocentrale și cel mai mare lac de acumulare al regiunii („Izvoru Muntelui”), cu un volum la nivel normal de retenție de 1.130 mil.mc.	-Sulfuri polimetalice în Județul Suceava; -Sare în județele Bacău și Suceava -Zăcămintă de sulf în masivul Căliman; -Gaze naturale în județele Bacău și Neamț.
-este caracterizată printr-o îmbinare armonioasă între toate formele de relief : 30% munți, 30% relieful subcarpatic, iar 40% podiș.	-temperatura medie anuală a aerului este de 2 °C în zona de munte și de 9 °C în zona subcarpatică de dealuri și câmpie.		-Ape minerale carbogazoase în județele Neamț și Suceava.
-regiunea este delimitată geografic astfel: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vest - Munții Carpați cu înălțimi apropiate de 2000 m în Nord (Vf. Pietrosu, Vf. Rarau, Vf. Giupalău, Vf. Ocolasu Mare, Vf. Hasmasu Mare) și cu o scădere de înălțime spre Sud (Munții Ciuc, Munții Trotusului și, în mica măsură, Munții Vrancei). ▪ Jumătatea estică este împărțită în două mari zone: Câmpia colinară a Moldovei, în partea nordică și Podișul 			-Ape minerale sulfuroase și feruginoase în județele Iași, Vaslui și Bacău.

<p>Bârladului, în partea de Sud.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nord –Vest - Podișul Sucevei cu o înălțime medie de 500 metri 			
			<p>-Materiale de construcții: Calcare; Argile; Gresii; Gipsuri; Nisipuri cuarțoase; Nisipuri pentru construcții. Acestea se găsesc în toate județele regiunii;</p>

Caracterisitici relief Regiunea NE

Teritoriul Regiunii Nord-Est prezintă un număr de 103 arii protejate Natura2000, din care 24 de situri de tipul arie de protecție specială avifaunistică (SPA) și 79 de tipul sit de importanță comunitară (SCI). Siturile de tip SPA ocupă o suprafață de aproximativ 297 mii ha – 8%, iar cele de tip SCI 265 mii ha – 7% din suprafața regională. Există monumente ale naturii, zone naturale protejate de interes național, în Regiunea Nord-Est, mai exact Parcul Național Munții Călimani, Parcul Național Cheile Bicazului Hășmaș, Parcul Național Ceahlău.

Regiunea Nord-Est prezintă un potențial important balnear, datorită fondului de resurse disponibile. Climatul Regiunii este potrivit pentru tratamentele terapeutice și includ arii cu un bio-climat tonic, sedativ și de salină. Stațiuni importante cu potențial balneo-climateric sunt: Slănic Moldova, Târgu Ocna, Sarata Bai, Strunga, Nicolina, Durau, Oglinzi, Baltatesti și Negulești, Vatra Dornei, Câmpulung Moldovenesc, Gura Humorului și centrul balnear de la Ghermănești

La nivelul Regiunii Nord-Est discrepanțele de dezvoltare dintre vestul regiunii și estul regiunii se resimt mai ales în mediul rural.

Deținând un potențial turistic ridicat, care poate fi comparat cu alte zone turistice din țară și din străinătate, acesta se datorează condițiilor favorabile de care dispune Regiunea Nord Est, a frumuseții locurilor, zonelor montane din județul Bacău, Neamț, Suceava, precum și a inestimabilului patrimoniu cultural și religios existent care se îmbină armonios cu ospitalitatea, tradițiile populare, obiceiurile, specificul gastronomiei moldovenești, tradiționalele gustări de vinuri din podgoriile Cotnari și Huși.

Turismul rural și agroturismul s-au dezvoltat în ultima perioadă în Regiunea Nord-Est, Bucovina fiind una dintre zonele agroturistice consacrate datorită arealelor cu caracteristici specifice, Țara Hușilor din nordul Sucevei (se întinde și în județul Maramureș, zona Moldovița – Izvoarele Sucevei în județul Suceava) ș.a. Masivul Ceahlău este o altă zonă importantă din regiune, Bicaș, Ceahlău și Durău fiind cunoscute drept cele mai speciale zone datorită frumuseții naturale.

Principalele tipuri de turism care pot fi practicate aici sunt:

1. Turism cultural

- ❖ Muzeistic.
- ❖ Etnografic.
- ❖ Artistic.

2. Turism religios

- ❖ Mănăstirile: Putna, Neamț, Sucevița, Moldovița, Voroneț, Humor, Arbore, Agapia, Văratec, Dragomirna, Bistrița, Zâmbca.

3. Turism balneo-terapeutic

- ❖ Stațiunile: Vatra Dornei, Câmpulung-Moldovenesc, Balțatești, Oglinzi, Slănic Moldova, Târgu Ocna.

4. Agroturism

- ❖ de agrement, rural.

5. Turism sportiv

- ❖ alpinism, vânătoare, pescuit, sporturi extreme – zborul cu parapanta, rafting, orientare turistică, mountainbike, schi, ș.a.

Specificul deosebit al satelor din Regiunea Nord-Est, gradul de dotare al localităților, joacă un rol important în turismul de lungă durată cu activități sportive, agrement și implicit în optimizarea sănătății (Vatra Dornei, Solca, Cacica, Valea Bistriței).

În ceea ce privește domeniul economic tradițional al regiunii, industria de prelucrare a lemnului cunoaște o creștere semnificativă în ultimii ani, nu numai din perspectiva locurilor de muncă (11.6% în 2004), ci și din punctul de vedere al cifrei de afaceri (100% mai mult decât în 2001 spre exemplu). Prin urmare, creșterea ponderii industriei de mobile în totalul de afaceri evidențiază o valorificare masivă a lemnului.

Planul de Dezvoltare Regională Nord Est (PDR Nord-Est) reprezintă instrumentul prin care regiunea își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social, reprezentând în același timp contribuția regiunii la elaborarea Planului Național de Dezvoltare. PDR Nord-Est a fost realizat de către Direcția Plan Programare Fonduri Structurale din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord Est într-un larg cadru partenerial, stabilit conform Hotărârii de Guvern

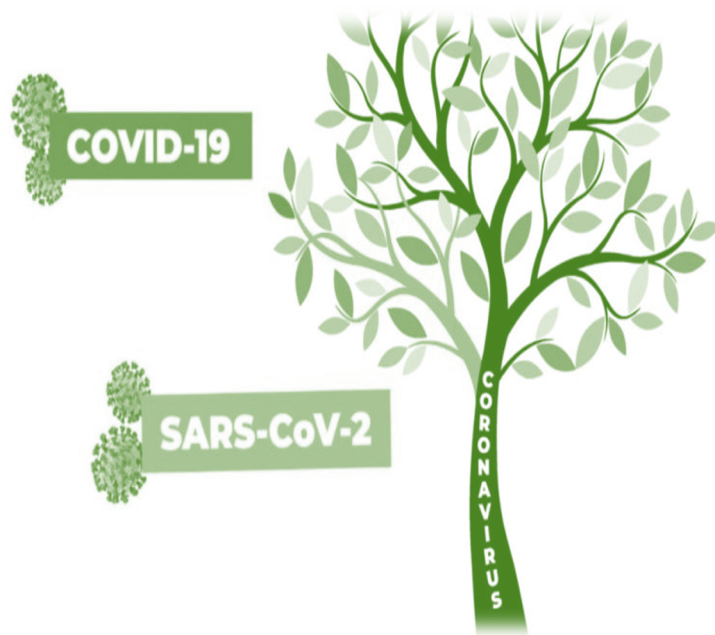
1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare.

Pentru 2030, Regiunea Nord Est își propune următoarele elemente:

- ❖ un spațiu competitiv, durabil și incluziv, unde îți vei dori să locuiești, să lucrezi și să investești!
- ❖ obiectivul general: derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter-regionale.

Grupurile de lucru regionale au fost dezvoltate pe următoarele tematici:

- ❖ Dezvoltarea infrastructurii și protejarea mediului
- ❖ Dezvoltarea mediului de afaceri
- ❖ Dezvoltarea turismului
- ❖ Dezvoltarea resurselor umane și a serviciilor sociale
- ❖ Agricultură și dezvoltare rurală

În prezent, Regiunea Nord-Est se confruntă cu criza sanitară și economică generate de virusul SARS-CoV2, pandemie ce a afectat sever consumul individual, investițiile, comerțul intracomunitar și fluxurile de capital. De asemenea, numeroase domenii de activitate au fost diminuate sau oprite, afectate fiind în special următoarele sectoare: serviciile hoteliere de restaurant și catering, industria prelucrătoare, transportul, comerțul cu amănuntul.

Prin urmare, datorită măsurilor de disponibilizare sau de șomaj tehnic, o bună parte din populație se confruntă cu o reducere semnificativă a veniturilor.

Astfel, în recentul plan de redresare economică, Comisia Europeană susține pe baza lecțiilor învățate din pandemia COVID-19, un proces bazat pe transformarea digitală și neutralitatea climatică.

Obiectivele Agendei Digitale Europa 2020 au fost preluate și adaptate situației actuale din România, subliniindu-se astfel impotanța pe care o au infrastructura și serviciile digitale în educație, sănătate, economie, ocupare, etc.

Cele 4 arii definite în acest sens sunt: e-gurvernare, securitate cibernetică, cloud computing, open data, big data, interoperabilitate, TIC în educație, sănătate, cultură și e-incluziune, etc.

Planul Național de Dezvoltare stabilește cadrul strategic care fundamentează accesul țării noastre la asistența financiară din fondurile de tip structural acordate de Uniunea Europeană (PHARE, SAPARD, ISPA).

Acesta constituie documentul pe baza căruia se va negocia asistența financiară acordată României în calitate de Stat Membru și destinată implementării politicilor europene.

Obiectivul general constă în continuarea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și implicit la reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter-regionale.

O Europă mai inteligentă	OP 2: O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică	OP 3: O Europă mai conectată	OP4 – O Europă mai socială	O Europă mai aproape de cetățeni
<ul style="list-style-type: none"> •Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate. •Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. •Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor. •dezvoltarea competențelor pentru specializarea inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat. 	<ul style="list-style-type: none"> •Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera. •Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării. •Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile. 	<ul style="list-style-type: none"> •Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității. 	<ul style="list-style-type: none"> •îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii. 	<ul style="list-style-type: none"> •favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane. •favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane •Asigurarea funcționării sistemului de management.

Obiective (...), sursă: mfe.gov.ro, prelucrare proprie

Programul Operațional Regional a beneficiat în perioadele anterioare de identitate vizuală, ajungând la un grad de notorietate de 62% și un nivel de opinie favorabilă de 42%. Pentru a păstra capitalul de imagine, vor fi menținute de elemente din identitatea curentă, astfel încât POR 2021-2027 va avea o identitate vizuală adaptată. Ca orientare generală, lucrarea vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung:

- ❖ Orizont 2013: Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al UE;
- ❖ Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.
- ❖ Orizont 2030: Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

STRUCTURA POR NORD-EST 2021-2027

Conform structurii POR NORD-Est se propune pentru această regiune o:

- ❖ regiune mai competitivă, mai inovativă
- ❖ regiune mai digitalizată
- ❖ regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul
- ❖ regiune mai accesibilă
- ❖ regiune mai atractivă
- ❖ asistență tehnică

Obiectivul specific al axei prioritare 1 constă în dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și în adoptarea tehnologiilor avansate. Mai concret, se urmărește inițial integrarea organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și proiecte de cooperare interregionale

și internaționale, aliniate domeniilor RIS3. Consolidarea capacității de cercetare-inovare la nivel regional, inclusiv a întreprinderilor și promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri reprezintă o a doua operațiune urmărită, urmată de dezvoltarea capacității de tranfer tehnologic regional și dezvoltarea clusterelor cu accent pe exploatarea inovativă și completarea verigilor lipsă din cadrul lanțului valoric.

Alte obiective specifice sunt impulsionează creșterii și a competitivității IMM-urilor, și dezvoltarea competențelor pentru specializarea inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat. Aceste obiective urmăresc de fapt, investiții pentru facilitarea creșterii și dezvoltării tehnologice a companiilor, implementarea mecanismelor de economie circulară în IMM-uri regionale, dezvoltarea capacității ecosistemului antreprenorial de inovare pentru crearea și maturizarea start-up/spinn-off în domenii de specializare inteligentă, dezvoltarea competențelor la nivelul entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială, în special IMM și organizații CDI și TT adecvate susținerii specializării inteligente, dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați cât și dezvoltarea capacității regionale de operaționalizare a propunerilor de proiecte aferente RIS3

A doua axă prioritară Nord-Est, o regiune mai digitalizată, are următorul obiectiv specific: fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. Aici se dorește în principal digitalizarea administrației publice locale, inclusiv prin dezvoltarea de sisteme integrate inteligente, transformarea digitală a companiilor prin adoptarea tehnologiilor și instrumentelor digitale și investiții pentru crearea, dezvoltarea de huburi de inovare digitală.

Axa prioritară trei, o regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul, are drept obiectiv specific promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării, promovarea mobilității urbane sustenabile. Printre acțiunile avute în vedere se enumără investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, reconversia funcțională a

spațiilor urbane degradate, a terenurilor virane/abandonate, implementarea mobilității urbane durabile.

Axa prioritară 4, o regiune mai accesibilă are ca obiectiv specific dezvoltarea unei mobilități regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. Operațiunile urmărite constau în reabilitarea, modernizarea, construirea de legături rutiere secundare către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T și dezvoltarea de soluții pentru decongestionarea/fluidizarea traficului (pasaje, variante ocolitoare, extinderi la 4 benzi, măsuri de siguranță).

În cadrul axei prioritare 5, Nord-Est o regiune educată, obiectivul specific face referire la îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formarea și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii, care urmărește dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru nivel antepreșcolar și

preșcolar, dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământul secundar superior și dezvoltarea infrastructurii de învățământ universitar.

Axa prioritară 6, o regiune mai atractivă, are drept **obiective specifice** favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice, de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane. Aici se au în vedere conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, dezvoltarea turismului balneo-climateric, dezvoltarea turismului de agrement, sprijinirea întreprinzătorilor specializați în meșteșugurile tradiționale, promovarea investițiilor orientate către infrastructura verde și siguranța spațiilor publice.

Axa prioritară 7, asistența tehnică susține sprijinirea AM POR NE, achiziția de bunuri și servicii necesare desfășurării activităților specifice, îmbunătățirea personalului AM POR NE prin instruirea acestuia, ș.a.

2.2 Potențial de dezvoltare pentru comunitățile rurale

Unul din fenomenele interesante constatate în ultimii ani este acela de „**re-ruralizare**”, proces determinat în principal de migrația dinspre mediul urban spre mediul rural. Acest fenomen are atât cauze economice (creșterea costului vieții în orașe și pierderea locurilor de muncă au determinat un număr important de persoane – pensionari cu pensii mici, persoane active rămase fără un loc de muncă - să se mute în mediul rural), cât și cauze sociale (tendința tinerelor familii de a se stabili în zonele periurbane, în localități formal rurale, dar care dispun de o bună infrastructură edilitară). Față de situația populației la nivel general, indicatorii demografici calculați numai pentru mediul rural pun în evidență anumite dezechilibre între grupele mari de vârstă: astfel, raportul de dependență demografică totală era de 56% în mediul rural comparativ cu 52% pentru ambele medii rezidențiale, iar raportul de dependență demografică a vârstnicilor: 28% în mediul rural comparativ cu 27% pentru mediile rezidențiale întrunite. Previiziunile demografilor arată o înrăutățire în următorii ani a indicatorilor demografici din mediul rural din Regiunea Nord-Est

(scădere accentuată a numărului populației, creșterea dezechilibrelor între grupele de vârstă).

Principala caracteristică a zonelor rurale din România este dependența masivă de o singură ramură economică - **agricultura**. Agricultura de semi-subsistență practică în mare parte din zonele rurale ale Regiunea Nord-Est se caracterizează prin predominanța exploatațiilor agricole de dimensiuni mici, forța de muncă îmbătrânită, ponderea scăzută a muncii mecanizate în procesul de producție și, bineînțeles, o valoare scăzută a veniturilor obținute. Fermele mici/fermele de familie reprezintă o componentă semnificativă a specificului agriculturii și al spațiului rural din România și de aceea este nevoie de sprijinirea mai fermă a acestor exploatații agricole de mici dimensiuni, în concordanță cu principiile stabilite prin noua Politică Agricolă Comună. Pădurile reprezintă o altă resursă economică importantă, însă prin valorificarea incompletă a masei lemnoase se obțin mai puține venituri decât în majoritatea țărilor europene iar prin exploatarea într-o manieră nesustenabilă se pune în pericol dezvoltarea economică durabilă a zonelor împădurite. O situație atipică se întâlnește în comunele din preajma marilor orașe ale regiunii care beneficiază de o infrastructură edilitară relativ dezvoltată, o economie puternică și diversificată (întreprinderi

industriale moderne, servicii, depozite, zone comerciale moderne), aceste localități funcționând ca o extindere de facto a orașelor propriu-zise.

Datorită condițiilor favorabile de care dispune, a frumuseții locurilor, purității aerului, apelor, zonelor montane din județele Bacău, Neamț și Suceava, precum și a inestimabilului patrimoniu cultural și religios existent, Regiunea Nord Est deține un **potențial turistic** relativ ridicat, care poate fi comparat cu alte zone turistice renumite din țară și din străinătate. Alături de pitorescul regiunii, binecunoscuta ospitalitate, tradițiile populare, obiceiurile, specificul gastronomiei moldovenești, tradiționalele degustări de vinuri din podgoriile Cotnari și Huși dau culoare locală pentru atragerea turiștilor.

La nivelul Regiunii Nord-Est este necesară, de asemenea, implementarea unor măsuri specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor, stabilizarea populației, menținerea identității culturale, creșterea puterii economice a comunităților locale, în condițiile păstrării echilibrului ecologic și protecției mediului natural. În vederea susținerii dezvoltării durabile a economiei agroalimentare a zonei montane, preconizăm implementarea următoarelor tipuri de măsuri în perioada 2021-2027:

- ✓ Susținerea înființării de microunități de prelucrare industrială a materiilor prime agricole în zonele montane;
- ✓ Instituirea unui sistem de plăți compensatorii, specifice zonei montane și susținerea activă a alternativelor economice viabile pentru păstrarea practicilor tradiționale;
- ✓ Sprijinirea printr-un sistem de prime a producătorilor din aria montană care realizează produse cu certificări DOP - Denumire de Origine Protejată, IGP – Indicație Geografică Protejată, STG – Specialitate Tradițională Garantată;
- ✓ Instituirea unui sistem de sprijinire al producătorilor care prelucrează fructele de pădure.

Turismul reprezintă o alternativă economică din ce în ce mai promițătoare în ultimii ani. Cele câteva localități rurale care au reușit valorificarea atuurilor naturale și antropice în domeniul turismului pot constitui modele de urmat pentru multe alte localități din regiune ce dispun de un real potențial turistic. Regiunea Nord-Est dispune de un potențial turistic deopotrivă bogat și divers, valorificat doar parțial în prezent. Prin punerea în valoare a potențialului turistic al zonelor rurale din Regiunea Nord-Est se va crea o alternativă viabilă la activitatea economică preponderentă a locuitorilor din mediul rural, agricultura. Dezvoltarea turismului va antrena totodată dezvoltarea

altor domenii economice și sociale (infrastructura de transport, industriile artizanale, industria agroalimentară, diverse servicii) generându-se astfel un efect multiplicator în economia locală.

Măsuri:

- ✓ Susținerea afacerilor în domenii economice neagricole
- ✓ Crearea de noi instrumente financiare adaptate situației existente în mediul rural inclusiv pentru persoane fizice - producători agricoli sau neagricoli
- ✓ Îmbunătățirea abilităților și cunoștințelor antreprenoriale ale locuitorilor din mediul rural
- ✓ Conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului uman, cultural și natural locala prin dezvoltarea de proiecte pilot și apoi replicarea acestora la nivel regional/national
- ✓ Promovarea instrumentelor moderne de întărire și recunoaștere a identității locale

Beneficiari potențiali:

- ✓ Întreprinderile mici și mijlocii din mediul rural ce desfășoară activități economice neagricole
- ✓ PFA din mediul rural ce desfășoară activități economice neagricole

- ✓ Persoane rezidente în mediul rural care conduc sau inițiază o afacere într-un domeniu neagricol

În ciuda progreselor înregistrate în ultimii ani, infrastructura de utilități publice în localitățile rurale ale regiunii continuă să fie subdezvoltată. În vederea reducerii decalajelor între mediile rezidențiale în ce privește dezvoltarea și pentru îmbunătățirea standardului de viață al locuitorilor și creșterea atractivității localităților rurale se impune deci, continuarea și extinderea programelor actuale ce vizează dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare în toate zonele rurale ale Regiunii Nord-Est.

Măsuri:

- ✓ Extinderea și modernizarea rețelelor de apă potabilă
- ✓ Extinderea și modernizarea rețelelor de canalizare
- ✓ Extinderea și modernizarea serviciilor de colectare și gestionare a deșeurilor menajere
- ✓ Modernizarea rețelei de drumuri comunale
- ✓ Extinderea rețelelor de iluminat public și a sistemelor pentru asigurarea siguranței publice

Beneficiari potențiali:

- ✓ Unitățile administrativ-teritoriale din mediul rural și de la nivel județean, respectiv parteneriatele între acestea
- ✓ Companii cu activitate în domeniul colectării și gestionării deșeurilor menajere

Dezvoltarea preconizată în următorii ani a serviciilor sociale din mediul rural impune o redimensionare a infrastructurii sociale actuale. În perioada 2021-2027, în mod evident, vor trebui sprijinite investițiile ce vizează reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii sociale în comunele Regiunii Nord-Est. Nu în ultimul rând, este nevoie de refacerea și dezvoltarea infrastructurii cultural-recreative din mediul rural. O bună parte din această infrastructură este degradată sau este utilizată în diverse alte scopuri, fiind necesare intervenții pentru refuncționalizare. Proiectele de dezvoltare teritorială începute în anii anteriori pornind de la o abordare de tipul „Leader”, bazată pe inițiativa locală și conlucrarea factorilor interesați, au luat treptat amploare, iar primele rezultate sunt încurajatoare. De aceea, în perioada următoare, se va intensifica sprijinul pentru acțiunile integrate de tipul „Leader”, începând de la activarea cooperării intra și intercomunitare până la sprijinirea inovației în cadrul proiectelor de dezvoltare integrată.

Măsuri:

- ✓ Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii sociale din mediul rural
- ✓ Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii cultural-recreative din mediul rural
- ✓ Reabilitarea căminelor culturale, bibliotecilor, caselor comunale, caselor memoriale și muzeelor locale de artă, artizanat și meșteșugărești
- ✓ Sprijinirea cooperării între diverși actori și comunități rurale în cadrul unor acțiuni integrate vizând dezvoltarea teritorială

Beneficiari potențiali:

- ✓ Unitățile administrativ-teritoriale din mediul rural
- ✓ Grupurile de Acțiune Locală
- ✓ ONG –urile active în domeniul dezvoltării comunitare
- ✓ Structurile partenoriale constituite în vederea sprijinirii dezvoltării integrate a localităților rurale.

3. Contextul județean general pentru dezvoltarea comunităților rurale din România

3.1 Caracterizarea generală a județului Iași

Județul Iași face parte din Regiunea de dezvoltare Nord-Est, fiind delimitat la est de râul Prut și de granița României cu Republica Moldova. Fostă capitală a regiunii istorice Moldova și a României, între 1916 și 1918, Iașul reprezintă în momentul de față principalul centru urban din nord-estul României și un pol național de creștere cu rol important la nivelul întregii regiuni.

- ❖ **Așezare:** Din punct de vedere geografic, județul Iași este situat la intersecția dintre Câmpia Moldovei și Podișul Central Moldovenesc și este încadrat la vest și la est de două lunci, cele ale râurilor Siret și Prut. Înălțimile variază între 200 și 450 de metri, mai joase în regiunea de nord și mai înalte la granița cu județul Vaslui.
- ❖ **Suprafață:** 5.476 km².
- ❖ **Populație:** Numărul populației după domiciliu este de 956.216 la 2019, conform INSSE.
- ❖ **Relieful:** Județul are un relief deluros. Partea centrală și nord-estică este dominată de dealuri și podișuri interfluviale joase, udate de râurile Bahlui și Jijia, având versanți afectați de alunecări de teren

și lunci inundabile. Partea de vest cuprinde culmi deluroase și platouri înalte (de peste 400 m), având și zone reprezentate de luncile râurilor Siret și Moldova. Partea de sud are un relief înalt și masiv (350-450 m), străbătut de afluenții râurilor Bârlad și Vaslui.

- ❖ **Clima:** În județul Iași se regăsește un climat temperat-continental cu microclimate specifice în zonele de dealuri înalte, respectiv lunci cu altitudine redusă. Temperaturile de pe teritoriul județului prezintă variații între -36⁰C iarna și +40⁰C vara, media anuală fiind de aproximativ +9,5 grade Celsius.
- ❖ **Hidrografia:** rețeaua hidrografică este formată din râuri cu dimensiuni variabile și iazuri rezultate din lucrările hidroameliorative efectuate pentru evitarea inundațiilor și pentru stocarea excesului de apă necesară în perioadele secetoase. Pe lângă cele două râuri majore, Siret și Prut, este prezent un număr important de acumulări de apă (lacuri, iazuri și heleștee).
- ❖ **Vegetația și fauna:** Aceasta este specifică silvo-stepii, cu păduri de foioase și pajiști în zona dealurilor ce se completează în zonele plate de culturi agricole, în special de porumb și sfeclă de zahăr. Fauna include specii de animale de deal și sâmpie înaltă (lupul, căprioara, porcul mistreț, iepurele de câmp), iar fauna acvatică este compusă în special de somn și biban în apele curgătoare și crp în lacuri și iazuri.
- ❖ **Educație și cultură:** Orașul Iași este recunoscut pentru diversitatea culturală și istoria efervescentă, încadrată în numeroase episoade

cheie pentru specificul românesc și al construcției statului roman. Aici a luat naștere prima carte de legi în limba română, prima reprezentație de teatru în limba română, primul muzeu din România, prima universitate română, etc. Astăzi, spiritul cultural se păstrează prin diversele tipuri de festivaluri care au loc an de an, printr-o constantă preocupare față de excelența în educație și cercetare. Printre evenimentele recunoscute, putem menționa Târgul național de ceramică Cucuteni 5000 care se desfășoară în fiecare lună iunie în Parcul Copou, Festivalul Folcloric Trandafir de la Moldova ajuns, organizat de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Festivalul de Literatură și Traducere Iași și, nu în ultimul rând, evenimentele care au loc în cadrul Sărbătorilor Iașului, în cadrul cărora orașul strânge un număr impresionant de oameni atât din România, cât și din alte țări. Totuși, deși anual au loc numeroase evenimente, orașul duce lipsă de spații sau sedii pentru desfășurarea evenimentelor culturale. Numărul extrem de mic de cinematografe publice (3), de săli de spectacole sau concerte (4), de galerii de artă este rezultatul lipsei alocării constante de fonduri pentru activități publice sau a unei alocări deficitare. Lăcașele de cult sunt o componentă de bază al patrimoniului cultural, rămânând cea mai importantă moștenire pentru oraș. Cele mai reprezentative biserici și mănăstiri sunt: *Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Biserica Sf. Nicolae Domnescu, Mănăstirea Golia, Mănăstirea Galata, Mănăstirea Trei Ierarhi,*

Mănăstirea Cetățuia. Din punct de vedere educațional, școala ieșeană este recunoscută la nivel național, fiind unul din principalele centre universitare din România. Orașul are o lungă tradiție în educație universitară, începută în 1860, anul înființării primei universități din România, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza". Orașul se remarcă și printr-un număr în creștere de proiecte, recunoașteri și studenți internaționali, ce oferă atractivitate pentru studiu.

- ❖ **Sănătate și protecție socială:** serviciile de sănătate publică sunt concentrate în mediul urban, Municipiul Iași fiind cel mai important centru din acest punct de vedere din județ. Sistemul de sănătate publică este reprezentat în special prin spitale, laboratoare medicale, cabinete de medicină generală și specializată, existând o puternică coparticipare din partea domeniului privat, care a preluat majoritatea rețelei de cabinete medicale de familie, farmacii, cabinete stomatologice, laboratoare de tehnică dentară și cabinete medicale de specialitate. În oraș există un număr de 14 spitale publice, dintre care cele mai importante sunt: Spitalul de Boli Infecțioase Sf. Parascheva, Spitalul Clinic Pneumoftiziologie, Spitalul Clinic Recuperare, Spitalul Clinic de Urgente Copii Sgf. Maria, Spitalul Clinic C.I. Parhon, Spitalul Universitar CFR, Institutul Regional de Oncologie.

3.2 Județul Iași- dezvoltarea comunităților rurale

Atât la nivel european, cât pe plan național se observă o serie de schimbări rapide. În ultimii ani s-au făcut eforturi observabile în ceea ce privește reducerea disparităților dintre mediul rural și cel urban în toate regiunile țării, totuși rămân multe aspecte ce trebuiesc ameliorate și rezolvate. Principalele cauze ale neajunsurilor din zonele rurale țin de nivelul scăzut al activității economice, dependența pronunțată față de agricultura și pescuitul de subzistență cu o productivitate redusă, precum și de alte activități înrudite, modelele de diversificare regională nesustenabile, din trecut, care conduc la dezindustrializare și migrație. Conform *Atlasului zonelor urbane marginalizate din România*, există trei criterii principale pentru definirea și analiza diferitelor tipuri de zone marginalizate: capitalul uman (educație, starea de sănătate), ocuparea și condițiile de locuire.

Pe lista factorilor ce stau la baza disparităților dintre mediul rural și cel urban, se înscriu elemente ce țin de aspectele naturale, cum ar fi relieful sau hidrografia, care pot izola anumite UAT-uri, în special cele din mediu rural. Un alt element este lipsa unor autostrăzi

sau drumuri expres ce izolează întreaga regiune, cele mai afectate fiind zonele cu o întindere mare fără orașe, acestea prezentând dificultăți în a accesa servicii publice și ducând la o lipsă de conexiune cu restul țării. Din punct de vedere demografic, zonele rurale se confruntă cu emigrarea forței de muncă, îmbătrânirea populației și natalitatea scăzută. Numărul redus al angajatorilor din mediul rural, dar și diversitatea redusă a mediului de afaceri, preponderent în domeniul agricol, și salariile mici determină migrația forței de muncă spre mediul urban sau în afara țării, în căutarea unui loc de muncă. Un alt aspect ce ține de demografia rurală este diferența dintre populație ca urmare a proximității satelor de orașe. Cu alte cuvinte, se observă ca în satele mai îndepărtate de orașe populația scade, pe când cea din zonele urbane și din imediata proximitate crește. De asemenea, există dificultăți în ceea ce privește accesul la infrastructura socială, dar și la surse de informare adecvate, internet și zone de agrement. O altă problemă se referă la gradul scăzut de echipare edilitară cu apă, canalizare, curent și gaze. O altă categorie de disparități este considerat a fi managementul defectuos al administrației publice cu privire la investițiile disproporționate sau la bugetele insuficiente alocate investițiilor, dar și o lipsă de interes din partea autorităților și a cetățenilor.

<i>DOMENIU</i>	<i>RECOMANDĂRI</i>
Demografic	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizarea de parteneriate între UAT-urile izolate și instituțiile publice județene, parteneri privați sau neguvernamentali pentru crearea de centre comunale și servicii de proximitate comune. ✓ Asigurarea de servicii publice complexe în comunele care înregistrează populație asemănătoare unui centru urban. ✓ Crearea de politici sociale pentru stimularea întemeierii de noi familii în regiune și cu precădere în mediul rural (ex: oferirea de teren tinerilor căsătoriți care aleg să își facă locuințe în mediul rural). ✓ Crearea de programe pentru sprijinirea reîntoarcerii tinerilor români plecați în străinătate care vor să își deschidă afaceri în regiune
Economic	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Crearea de facilități pentru mediul privat ✓ Dezvoltarea infrastructurii pentru creșterea accesibilității pentru forța de muncă (rural-urban, urban-urban), piețe de desfacere, furnizori ✓ Oferirea de facilități angajatorilor pentru stimularea înființării de noi locuri de muncă ✓ Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale în mediul rural în domeniul agricol și turistic ✓ Sprijinirea antreprenoriatului în industriile culturale și creative ✓ Oferirea de infrastructură de sprijin pentru mediul de afaceri (oferirea de locație, scutiri de la plata taxelor/ impozitelor etc.) pentru atragerea investitorilor.
Social	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Crearea de facilități de orientare și consiliere pentru elevi. ✓ Crearea de cabinete medicale și angajarea de medici și asistenți medicali în unitățile de învățământ.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dotarea unităților de învățământ tehnic cu tehnologie de ultimă generație. ✓ Realizarea de schimburi de experiență internaționale pentru practica elevilor din învățământul tehnic.
Sănătate	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Extinderea rețelei medicale astfel încât să acopere toate nevoile din mediul rural. ✓ Crearea de servicii medicale mobile cu frecvență ridicată care să ajungă în comunitățile cu acces dificil la servicii medicale. ✓ Reabilitarea spitalelor existente din orașele mici. ✓ Redeschiderea spitalelor care au fost închise sub administrația spitalelor din reședințele de județ sau crearea de noi unități spitalicești în orașele unde acestea lipsesc.
Infrastructură și echiparea teritoriului	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Intensificarea procesului de promovare la nivel central a necesității de demarare a proiectelor incluse în Master Planul General de Transport în Regiunea NordEst atât în actuala perioadă de programare, cât și în programul operațional de infrastructură aferent perioadei de programare 2021-2027. ✓ investiții în modernizare, în special prin integrarea modurilor de transport nemotorizate ✓ Promovarea, alături de proiectele de dezvoltare a infrastructurii rutiere, a politicilor de educație rutieră pentru conducători auto/moto și pietoni în colaborare cu autoritățile naționale de profil (poliția rutieră, Ministerul Transporturilor etc.). ✓ Corelarea politicilor și proiectelor de dezvoltare a infrastructurii rutiere și feroviare cu necesitățile de mobilitate ale populației, în special în mediul rural. ✓ Extinderea și modernizarea sistemelor de transport public local în localitățile urbane unde acestea există și analiza necesității de crearea de servicii de transport public local în acele localități unde nu există în momentul de față, inclusiv achiziția de mijloace de transport noi și mai nepoluante.

Mediu și Schimbări Climatice	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Utilizarea energiilor regenerabile și producerea acestora în funcție de potențialul zonei. ✓ Asigurarea că Sistemul Integrat de Management al Deșeurilor este pus în aplicare de către operatorii de colectare a deșeurilor. ✓ Crearea de programe și politici ce susțin producerea de energie regenerabilă la nivelul regiunii. ✓ Este necesară o gestionare durabilă a fondului forestier ce asigură realizarea funcțiilor de natură economică, socială și ecologică. ✓ Stoparea influenței antropice asupra pădurilor.
-------------------------------------	---

În ciuda provocărilor persistente cu care se confruntă satele din România, există și oportunități noi pentru locuitorii din mediul rural și pentru întreprinderile rurale care rezultă din ”factorii cheie ai schimbării rurale din secolul XXI”, factori ce includ o serie de modificări de valori sociale și preferințe ale consumatorilor, impactul tehnologiilor digitale, imperativul dezvoltării economiilor circulare și emisiilor reduse de carbon, bioeconomia emergentă și așa mai departe. Politica de dezvoltare rurală a UE are o înregistrare de lungă durată a stimulării diverselor forme de inovare, ca răspuns la astfel de provocări și oportunități și o inițiativă relativ nouă care are la bază conceptul de ”Sate inteligente”. Comisia Europeană a lansat o acțiune a UE pentru satele inteligente în 2017, incluzând în lista de priorități viitorul alimentelor și agriculturii. Conceptul de ”sate inteligente” este încorporat în proiectul de legislație pentru politica agricolă comună post-2020 (PAC), statele membre dispunând astfel de oportunitatea de a pune la dispoziție sprijinul în planurile strategice ale PAC pentru comunitățile rurale care doresc să dezvolte sate inteligente. Spațiul rural al României are un potențial extraordinar care trebuie pus în valoare și exploatat durabil, atât pentru a reînvia ființa identitară a românilor, cât și pentru a crește calitatea vieții acestora. Valorile pe care se bazează dezvoltarea comunitară și, în același timp, le promovează în rândul membrilor și actorilor dintr-o comunitate rurală sunt: participare civică, spirit de inițiativă, voluntariat, abordare participativă, echitate și coeziune socială, oportunități egale, abordarea dezvoltării de jos în sus, responsabilitatea socială a tuturor membrilor comunității, potențialul latent al comunității (cunoașterea existentă la nivel local) și încrederea că membrii comunității sunt cei mai potriviți să găsească cele mai bune soluții la problemele cu care se confruntă.

4. Profilul comunei Grajduri

4.1 Date geografice și încadrarea în teritoriu

4.1.1 Așezare geografică

Comuna Grajduri este situată pe traseul DJ 248 (asfaltat), la 23 km de municipiul Iași, având vecini la Nord – comuna Ciurea, la Nord-Est – comuna Dobrovăț, la Sud-Est - comuna Scânteia, la Sud-Vest – comuna Șcheia și la Nord-Vest – comuna Mogoșești.

Accesul în comună se poate face fie cu mijloace auto, pe drumul județean care leagă municipiul reședință de județ de comuna Scânteia,

fie cu trenul, stația SNCFR Grajduri fiind localizată la cca. un 1 km depărtare de Vatra Satului. Relieful comunei este variat, având un caracter structural în zona de dealuri interfluviale înalte din vestul și estul teritoriului și un caracter sculptural în zona dealurilor mai joase din interior. Relieful actual se desfașoară ca o suită de dealuri în general uniforme și interfluvii largi.

Satele comunei Grajduri:

- **sat Grajduri** - cu o suprafață de 155,41 ha, este reședința comunei cu același nume; Numele provine de la grajdurile ce au existat pe teritoriul pe care s-a format așezarea, localitatea fiind atestată documentar în anul 1429. S-a format într-un mare hârtop, la izvoarele pârâului Negui, între dealurile Mesteacănului și Movilița.
- **sat Valea-Satului** – cu o suprafață de 81,84 ha, este așezat pe valea pârâului Huțupeni, din dreapta râului Rebricea, atestat documentar în anul 1864;
- **sat Pădureni** – cu o suprafață de 105,79 ha, este numit și Sperieți de la denumirea dealului Sperieți pe coasta căruia este amplasat și este atestat documentar încă din anul 1820;

 sat Cărbunari – cu o suprafață de 50,56 ha, este așezat pe valea pârâului Negui, afluent al pârâului Rebricea, nume derivate de la ocupația locuitorilor de a face mangan din lemnul pădurii și este atestat documentar din anul 1803;

 sat Poiana cu Cetate – cu o suprafață de 48,81 ha, este numit și Cinghinea și este atestat documentar din 1502, numele provenind de la "Poiana Cetății" și cetățuia neolitică;

 sat Corcodel - cu o suprafață de 4,47 ha, este situat în dreapta pârâului Rebricea și atestat documentar din anul 1864

 sat Lunca – cu o suprafață de 17,84 ha, numit și Lingurari, este așezat pe valea pârâului Rebricea și atestat documentar în anul 1864, denumirea provenind de la îndeletnicirea locuitorilor acestui sat.

4.1.2 Clima

În cadrul comunei Grajduri se întâlnește o climă moderat-continentală, cu o temperatură medie anuală de 10-11°C. Influențele vestice și sudice explică prezența toamnelor lungi și călduroase, a unor zile de iarnă blânde sau a unor primăveri timpurii. Temperatura medie lunară cea mai scăzută se înregistrează în luna ianuarie, cu o

valoare medie de -3°C. Vara este foarte cald, în iulie temperatura medie fiind de 23°C, uneori atingând chiar 35-40°C.

Factorii care influențează climatul sunt:

- lărga deschidere a regiunii spre N,E și S facilitează o circulație activă a maselor de aer din aceste direcții (din E - mase continentale, iarna reci și uscate ce dau temperaturi joase, viscole, geruri, vara calde și uscate; din S – mase de aer calde, umede sau uscate, care accentuează fenomenele de secetă sau provoacă în S desprimăvăriri sau precipitații la începutul iernii; din N – mase baltice, polare, reci și umede);
- desfășurarea Carpaților Orientali constituie o barieră în calea maselor de aer vestice, oceanice, care coboară de pe aceștia mai uscate, uneori creând efecte de fhëon;
- amplitudinea reliefului podișului pe circa 600 m și structura orohidrografică (culoare de vale largi, încadrate de interfluvii de podiș) impun diferențieri topoclimatice evidente (al platourilor și culmilor situate la peste 400 m, al culoarelor de vale și dealurilor joase);
- desfășurarea podișului pe mai mult de 2* de latitudine se reflectă în variația cantității de radiație globală (112,5

kcal/cmp/an în N și 122 Kcal/cmp/an în S) urmare a unei durate diferite a strălucirii soarelui.

Vânturile

În general, teritoriile înconjurate de păduri beneficiază de o circulație normală a maselor de aer, deosebit de favorabilă menținerii unei atmosfere relativ stabile. Vânturile dominante, resimțite în toate anotimpurile, sunt cele de est (21,2%), urmate de cele din vest (16,3%), nord-est (14,2%) și sud-vest (11,2%). Frecvența calmului atmosferic este de 18,9%. În ceea ce privește viteza lor, cele mai mari valori medii anuale le înregistrează vânturile de nord-est (2,4 m/s), urmate de cele din est și vest (cu 2,3 m/s). Numărul zilelor cu vânt tare (peste 16 m/s) este în medie de 14 pe an. Ca și în cazul regimului temperaturilor, analiza vânturilor evidențiază aceleași diferențieri între perimetrul construit și zona sa exterioară. Rolul de obstacol pe care îl îndeplinesc construcțiile orașului face ca situațiile de calm să aibă o frecvență de 2 ori mai mare față de zona periferică.

Precipitațiile

Precipitațiile sunt scăzute, în medie de 585 mm pe an, dar au debitul mai ridicat vara: cele mai mari cantități medii lunare de precipitații cad în iunie (circa 85 mm), iar cele mai scăzute în martie (15 mm). În medie, pe teritoriul județului Iași cad precipitații în 117 zile/an.

4.1.3 Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică din teritoriu este formată din Pârâul Rebricea și o serie de afluenți ai acestuia.

Apele subterane libere includ strate acvifere fără presiune, și sunt cantonate în depozitele secționare de văi, puternic influențate de precipitații. Sunt ape cu debite relativ reduse (0 - 3l/s), cu variații mari ale nivelului hidrostatic, bogate în săruri solubile, fiind în general nepotabile sau la limita potabilității. Cele care spală argile și marne sarmiene se încarcă și mai mult în săruri.

4.1.4 Vegetația și fauna

Pe teritoriul comunei Grajduri, în zona podișului și a coastei de tranziție, se dezvoltă o vegetație reprezentată prin păduri, iar în zona

de șes se întâlnesc pajiști de silvostepă. Pădurile sunt formate din stejari și goruni în amestec cu alte foioase, iar mai spre nord apar și păduri de fag. Pădurile și pajiștile din zona adăpostesc o faună diversă. Dintre mamifere, mai răspândite sunt căprioara, cerbul, porcul mistreț, iepurele, veverița, vulpea, hermelina, dihorul și pisica sălbatică. Mai puțin reprezentanți sunt lupul și jderul. Dintre reptile întâlnim vipera neagră, șarpele de pădure, năpârcă și șopârlă. Păsările se găsesc în număr destul de mare. Rațele și găștele sălbatice, livița, barza albă, stârcii și pescărușii au o prezență pasageră.

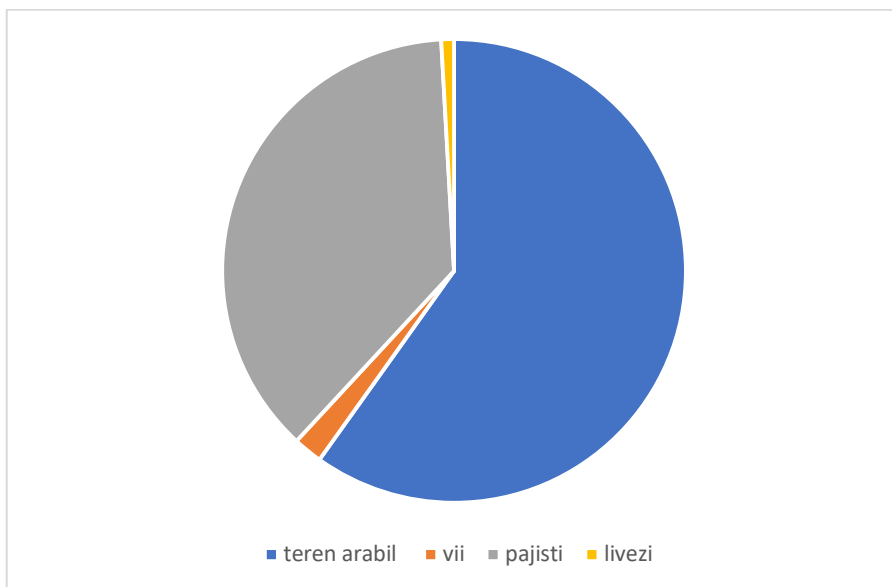
4.1.5 Utilizarea terenurilor

Din punct de vedere geologic, terenurile comunei sunt alcătuite din depozite argilo-nisipoase, aluvio-coluviale și deluviale, pe unele înălțimi întâlnindu-se luturi aluviale cu caracter loessoid; sub aceste straturi ale cuaternarului se întâlnește sarmațianul, format din alternanțe de marne, argile nisipoase, nisipuri și intercalații de calcare și gresii calcaroase eolitice. Depozitele de nisip și calcar sunt reduse din punct de vedere cantitativ, fiind exploatate sporadic, prin mijloace manuale, pentru utilizări pe plan local (fântâni, beciuri, fundații etc).

De asemeni, comuna fiind înconjurată de păduri, materialul lemnos constituie un element de baza pentru foc, în construcția de case și în alte domenii de prelucrare: scânduri, mobile etc.

Structura de organizare a producției agricole combină exploatații agricole mici fără personalitate juridică, orientate către auto-consum, cu exploatații agricole de tip comercial. Culturile care ocupă cea mai mare suprafață din terenul arabil sunt: de grâu și secară, orz și orzoaică, porumb, floarea soarelui, sfecla de zahăr, cartofi, legume și struguri.

Suprafața agricolă: 1577 ha reprezintă 38,3 % din total suprafață fond funciar, din care:

4.1.6 Repere istorice și culturale

Comuna Grajduri este atestată documentar încă din anul 1423, de pe vremea lui Alexandru cel Bun, este formată din mai multe sate, fiecare cu istoria lui și anume: Grajduri, Valea Satului, Pădureni, Cărbunari, Poiana cu Cetate, Corcodel și Lunca.

Satul Grajduri al carui nume provine de la grajdurile ce au existat pe teritoriul pe care s-a format așezarea, este atestată documentar în anul 1429. S-a format într-un mare hârtop, la izvoarele pâraului Negui, între dealurile Mesteacănului și Movilița.

Satul Valea-Satului este așezat pe valea pâraului Huțupeni, din dreapta râului Rebricea, atestat documentar în anul 1864.

Satul Pădureni numit și Sperieți de la denumirea dealului Sperieți pe coasta căruia este amplasat, este atestat documentar încă din anul 1820. Satul Cărbunari este așezat pe valea pâraului Negui, afluent al pâraului Rebricea, nume derivate de la ocupația locuitorilor de a face mangan din lemnul pădurii, este atestat documentar din anul 1803.

Satul Poiana cu Cetate numit și Cinghinea este atestat documentar din 1502 numele provenind de la "Poiana Cetății" și cetățuia neolitică.

Satul Corcodel este situat în dreapta pâraului Rebricea și este atestat documentar din anul 1864.

Satul Lunca numit și Lingurari este așezat pe valea pâraului Rebricea și este atestat documentar în anul 1864, denumirea provine de la îndeletnicirea locuitorilor acestui sat.

În anul 1906 istoricul ieșean Gh. Ghibănescu a descoperit la Grajduri cele mai vechi documente ale satului, două urice slavone, unul din anul 1423, emis de cancelaria lui Alexandru cel Bun, celălalt din 1445, redactat de pisarii lui Ștefan cel Mare. Așadar, timp de aproape patru-cinci veacuri, actele, scrise pe pergament, cu peceti de ceară roșie, atârinate de șnururi, fuseseră păstrate cu sfințenie și transmise din generație în generație, de la bunici la nepoți, în familiile răzeșilor din Grajduri. Bine protejate, ascunse în locuri tainice, uneori îngropate în vremuri de răstriașe, asemenea documente erau bunul cel mai de preț al obștei răzesești, dovada juridică a proprietății într-o moșie stăpânită în devălmașie în primele generații de după beneficiarul actului, de regulă un credincios al domniei în războinicele veacuri al XIV-lea și al XV-lea. Scoase la iveală numai în împrejurările totdeauna păguboase ale unor judecăți în fața Divanului sau a Domnilor, aceste "cărți" puteau să hotărască soarta multor oameni. În asemenea situații s-a născut zicala: "Ai carte, ai parte" (de moșie).

În anul 1928, uricul de la Ștefan cel Mare mai era încă în Grajduri, în păstrarea lui Neculai Zamfirachi. Înstrăinate, prețioasele acte au intrat, totuși în arhive, unde vor conserva încă multă vreme de acum înainte urmele materiale ale unor timpuri apuse, dar nu uitate.

Aflăm din aceste vechi hrisoave domnești că o întinsă moșie, de pe dreapta pârâului Rebricea, de la obârșia acestuia și până aproape de confluența cu pârâul Cuiasca, se numea Sârbi și fusese dată în stăpânire, în anul 1423, unui Oana Popsa (desigur, un fiu de popa) pentru dreapta credință. Prin același uric, un sat (nenumit), care trebuie să fi existat în zona din spatele gării Scânteia, era dat fratelui lui Oana, Moisa Filosofu, un teolog de la curtea lui Alexandru cel Bun. Numele satului Sârbi indica o probabilă colonizare de sud dunăreni (bulgari, sârbi) pe care o putem pune în legătura cu atacurile turcești din a doua jumătate a veacului al XIV-lea în regiunile dinspre Dunăre.

În anul 1495, moșia Sârbi era deja împărțită între nepoți și strănepoți ai lui Oana Popșa și Moisa Filosofu. Pe partea din jos stăpâneau un Sima Gures și nepotul său Nicoara Ciocirlie, iar partea din sus era, probabil, doar a acestuia din urmă. Timp de trei secole proprietatea urmașilor lui Nicoară Ciocirlie în partea de sus a moșiei Sârbi n-a fost tulburată de vânzări și de judecăți și de aceea nu s-au păstrat nici documente din veacurile al XVI-lea – al XVIII-lea. Tăcuți, neștiuți, generații după generații, nepoții și strănepoții, au fragmentat vechea jumătate de moșie în lungi și înguste hlize răzeșești, măsurate în stânjeni. Când, în secolul trecut, între 1837 și

1856, răzeșii din Grajduri încercau să-și descâlcească genealogiile, ei găseau în veacul anterior patru "bătrâni" ai moșiei: Țugulea, Crețu, Zamurcă și Dulica. Răzeșii din neamul Zamurcă trăiau acum pe la Soroca, iar în Grajduri își disputau drepturile de succesiune familiile Crețul, Cheptul (Pieptu), Țugulea, Horne, Negură, Dulichi, Țapul și Aștefanii. O parte a moșiei Sârbi fusese mai dinainte vândută și devenise proprietate boierească, a familiei Rascanu. În 1849, căminarul Alexandru Rascanu rezidea biserica satului, existentă și astăzi.

Vechea asezare Sârbi a disparut probabil din secolul al XVIII –lea, cel târziu, și a devenit "siliște". O nouă vatră de sat s-a format în apropierea unor grajduri, probabil boierești sau ale poștei de la Bordea, împrejurare care explică numele satului mai nou, Grajduri, atestat începând din anul 1812.

Pe partea de sus a vechii moșii Sârbi, în secolul al XVIII -lea s-au format două cătune ale răzeșilor. În pădurea din nordul satului Grajduri a apărut o așezare a unor mangalagii, satul Carbuinari, atestat din anul 1812. În a doua jumătate a veacului al XVIII-lea, poștașii de la poșta Bordii s-au stabilit la marginea drumului mare dintre Iași și

Vaslui, la Bordea Veche. În anul 1772, aici erau recenzați 27 de oameni din Șcheia și 43 din Borăști (azi, Cuza-Voda, comuna Ipatele) Inițial, pe la 1743, poșta fusese la colțul de nord-vest al moșiei Borosești, aproape de Sanatoriul Bârnova, pe unde urca vechiul drum al Țarigrandului (drumul împărătesc), parcurs adesea de domni, pașale și călători străini, care menționează aceste locuri în relatările lor.

Teritoriul comunei Grajduri fiind înconjurat în mare parte de pădure, avem și două luciuri de apă unde este posibilă amenajarea și dezvoltarea funcției de loisir și odihnă.

Pentru turiștii dornici de recreere și odihnă, se propune construirea – într-un cadru deosebit de pitoresc – a unei cabane turistice și amenajarea unor dotări de agrement cât mai diversificate pentru aprox. 25 locuri asigurate în casuțe.

Identitatea culturală și locală reprezintă probleme cu un impact semnificativ asupra comunității și care trebuie să fie popularizate prin intermediul bibliotecilor, iar imaginația și creativitatea dezvoltă interesul publicului pentru activitățile culturale. Toate acestea demonstrează că biblioteca deține un rol social special în comunitate,

iar serviciile oferite de către aceasta sunt axate pe îndeplinirea acestui rol.

Biblioteca este instituția, compartimentul sau structura specializată al cărei scop principal este de a constitui, a organiza, a prelucra, a dezvolta și a conserva colecții de cărți, publicații periodice, alte documente specifice și baze de date pentru a facilita utilizarea acestora de către persoane fizice (utilizatori) în scop de informare, cercetare, educație sau recreere.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul județului Iași, în anul 2020, existau 408 biblioteci dintre care 83 publice. Dintre acestea, 3 biblioteci se află în comuna Grajduri, una fiind publică. Numărul volumelor existente în bibliotecile comunei Grajduri, la nivelul anului 2020 este de 14816 (0,56 % din totalul existent la nivel județean); numărul de volume eliberate cititorilor pe tot parcursul anului fiind de 6824 (53,94% din totalul volumelor din cadrul comunei Grajduri). Comparativ cu anul 2014, numărul volumelor existente în biblioteci a crescut în anul 2020 cu 3,6%. Numărul volumelor eliberate cititorilor a scăzut în anul 2020 cu 26,6 % comparativ cu anul 2014.

Numărul volumelor din bibliotecile comunei Grajduri

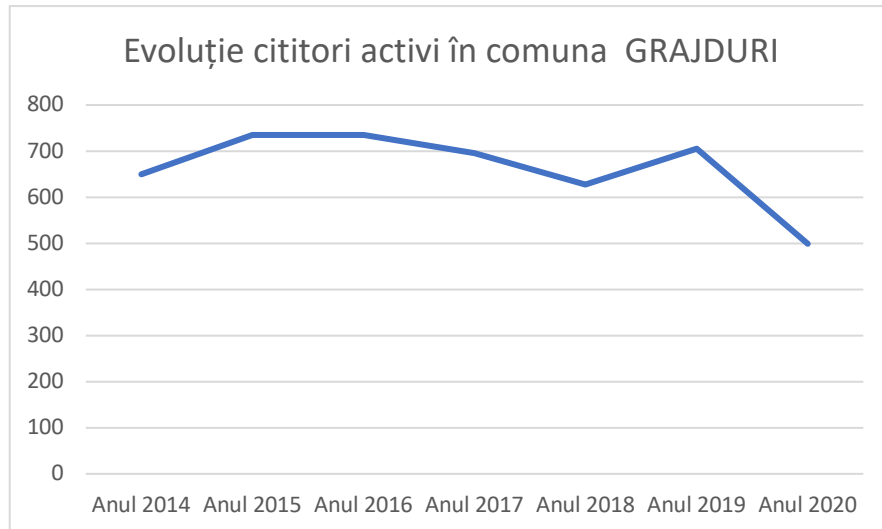
Anul	Volume existente	Volume eliberate
2014	14284	9297
2015	14981	10479
2016	15130	13250
2017	15432	13105
2018	14886	12259
2019	15305	12175
2020	14816	6824

Numărul volumelor din biblioteca comunei Grajduri, Sursa INS, 2014-2020

Cititorul activ (utilizatorul) este persoana fizică care a împrumutat pentru acasă (sau a consultat în sediul bibliotecii) cel puțin o dată într-un an calendaristic o carte, broșură sau o altă publicație aparținând unei biblioteci. Astfel, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2020, la nivelul comunei Grajduri existau 499 de cititori activi. Raportat la anul 2014, numărul acestora a scăzut cu 23,11 %. Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2020, în comuna Grajduri a fost înregistrată o singură persoană angajată.

În ceea ce privește valorificarea moștenirii culturale sau arhitecturale locale se constată următoarele deficiențe:

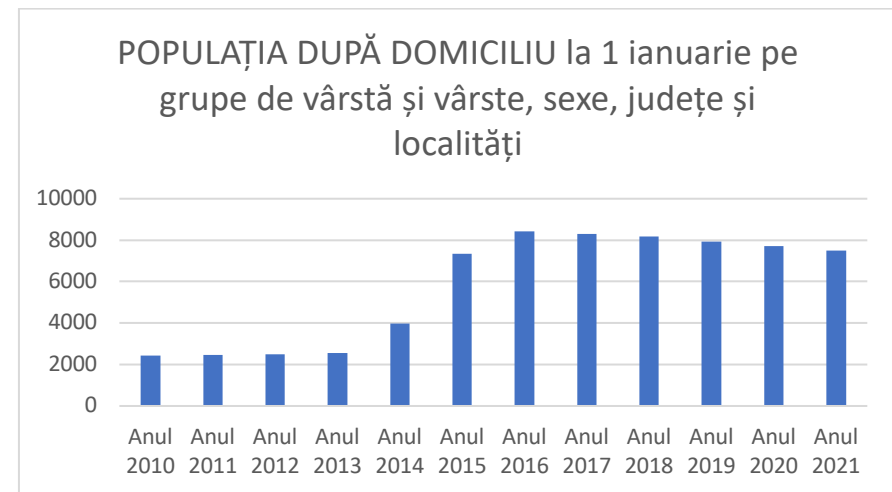
- Resursele antropice de interes turistic nu sunt suficient semnalizate și promovate;
- Până în moment se constată lipsa fondurilor pentru investiții de reabilitare și restaurare a monumentelor istorice sau a obiectivelor arhitecturale de interes turistic;
- Nu se derulează activități semnificative de promovare a meșteșugurilor tradiționale, a obiceiurilor și tradițiilor sau a altor valori locale;
- Sunt puține studii privind moștenirea culturală, naturală sau arhitecturală locală;

INS, prelucrare proprie

4.2.1 Evoluția populației

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul comunei Grajduri, populația prezintă un trend ascendent până în anul 2016. În anul 2021, în comuna Grajduri, numărul femeilor a fost mai scăzut față de cel al bărbaților.

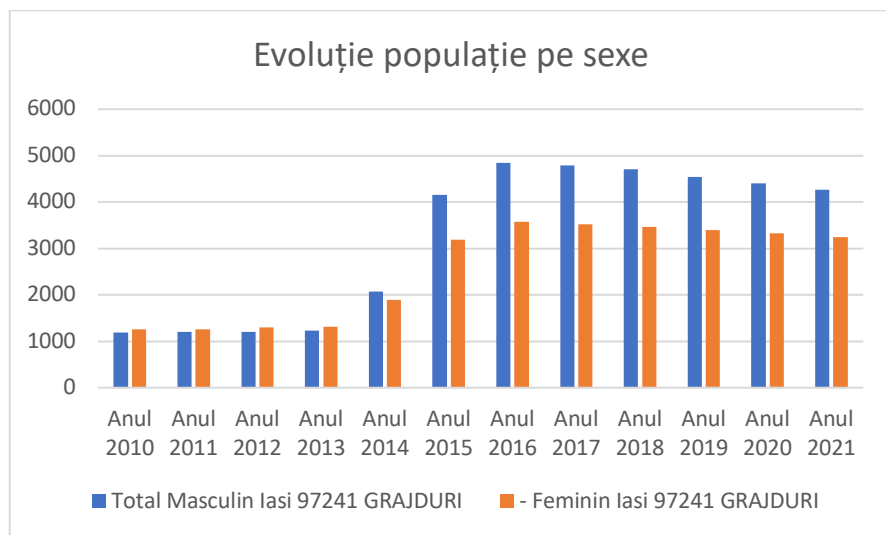

Evoluție populație după domiciliu la 1 ianuarie pe grupe de vârstă și sexe în comuna Grajduri, Sursa INS 2010-2021, prelucrare proprie.

Raportat la anul 2010, populația comunei a crescut cu 308 % în anul 2021, cea mai ridicată valoare din ultimii 10 ani, înregistrându-se în

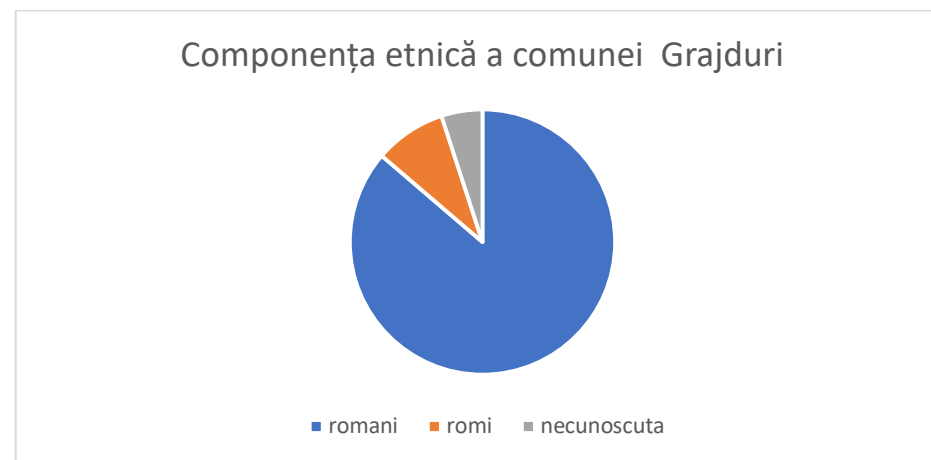
4.2 Situația demografică și indicatori reprezentativi

anul 2016 (8423 persoane). În anul 2021, populația stabilă din comuna Grajduri reprezenta 0,77 % din totalul populației stabile a județului Iași.

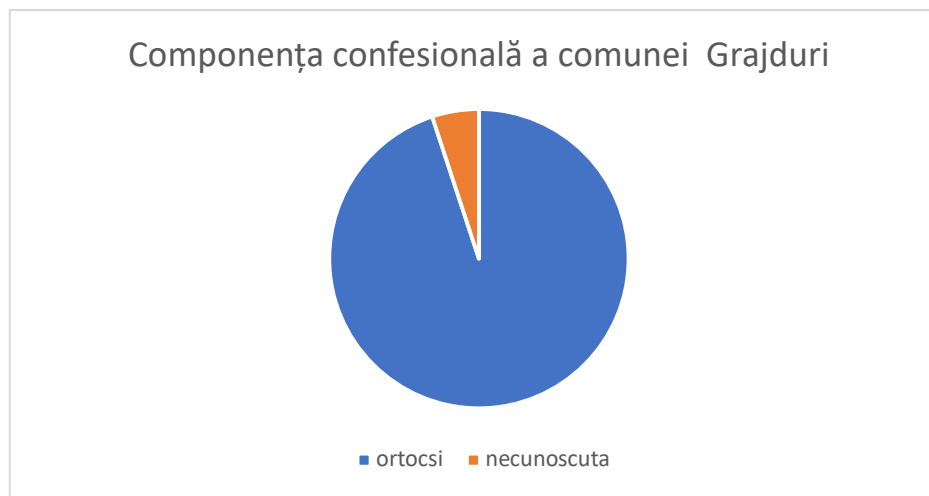
Evoluție populație după domiciliu la 1 ianuarie pe grupe de sexe în comuna Grajduri, Sursa INS 2010-2020, prelucrare proprie

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Grajduri se ridică la 3.563 de locuitori, în creștere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 3.110 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (86,25%), cu o minoritate de romi (8,73%). Pentru 5% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (93,88%). Pentru 5% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

4.2.2 Structura populației după religie

Componența etnică în comuna Grajduri, Sursa Recensământ 2011, prelucrare proprie

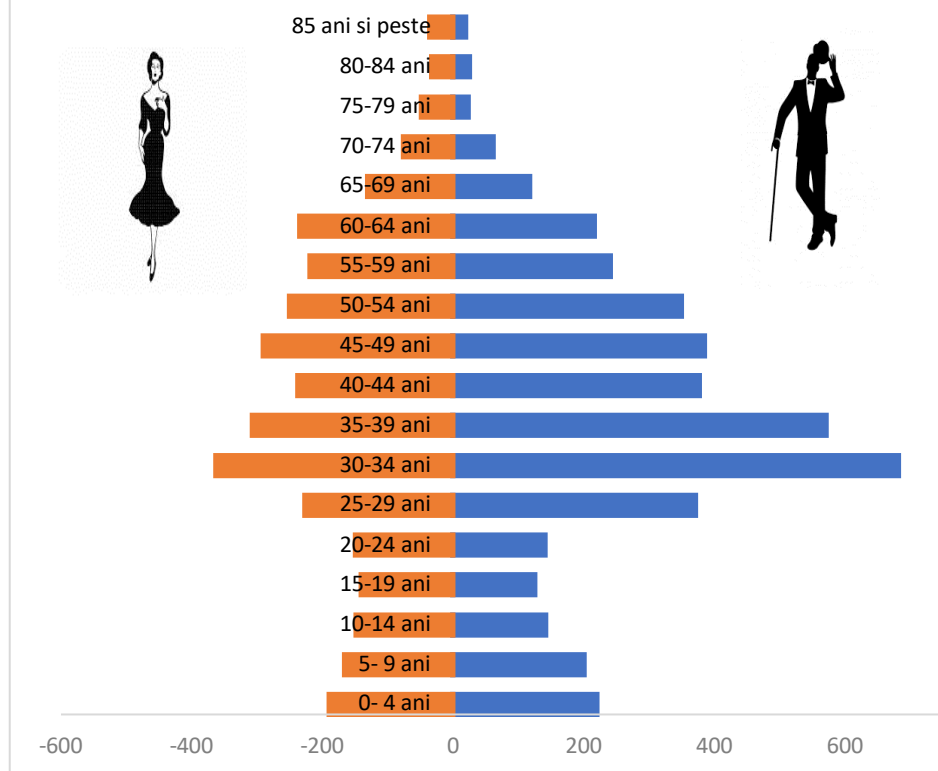
Componența confesională în comuna Grajduri, Sursa Recensământ 2011, prelucrare proprie

4.2.3 Structura populației pe grupe de vârstă și sexe

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2021, numărul persoanelor de sex masculin este inferior numărului de persoane de sex feminin cu vârsta cuprinsă între 10-24 ani, 60 și peste 85 ani. Îmbătrânirea demografică a populației reprezintă raportul dintre numărul de persoane cu vârsta de 60 ani și peste și numărul de persoane cu vârsta până în 20 ani. Începând cu

vârsta de 60 ani, se observă faptul că numărul persoanelor de sex feminin este superior celui de sex masculin, populația fiind foarte îmbătrânită. La nivelul anului 2021, în comuna Grajduri există 14,19 % tineri cu vârsta până în 14 ani, 78,23% adulți cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani și 7,58% vârstnici de 65 ani și peste.

Structura populației pe grupe de vârstă și sexe

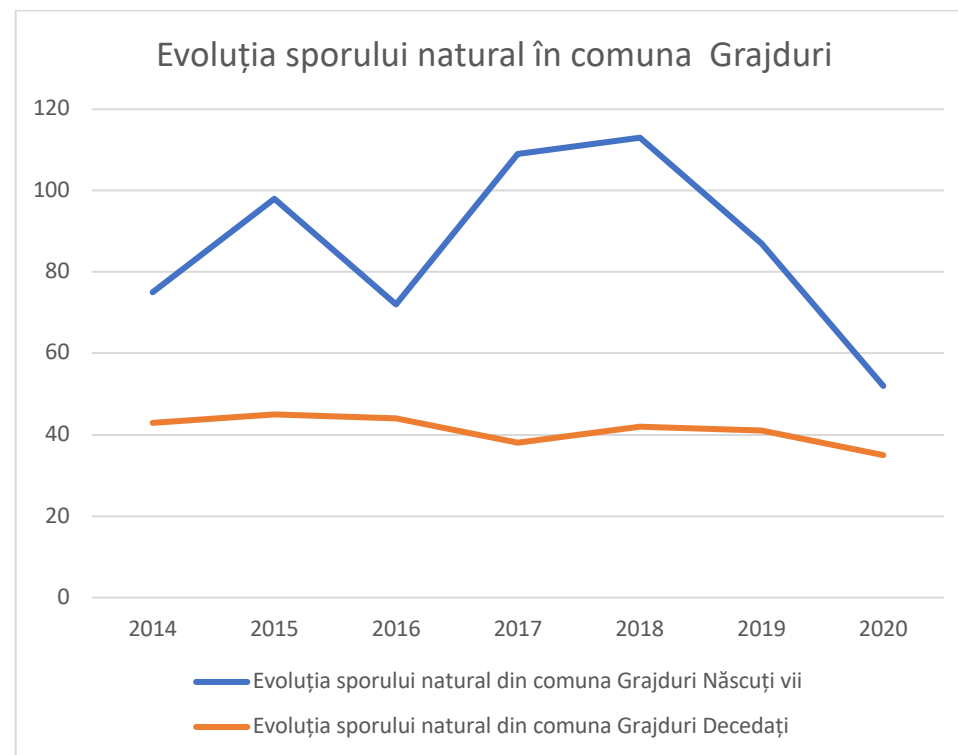

Structura populației pe grupe de vârstă și sexe în comuna Grajduri,
Sursa INS-2021- prelucrare proprie

4.2.4 Evoluția sporului natural

Potrivit datelor furnizate de INS, la nivelul anului 2020 (ultimul an de referință), în comuna Grajduri s-au născut 52 persoane și au decedat 35, înregistrându-se un spor natural pozitiv. În anul 2020, numărul născuților vii din comuna Grajduri a scăzut cu 53,98 % față de anul 2018. Analizând perioada 2014-2020 se observă faptul că la nivelul comunei Grajduri, numărul persoanelor decedate este mai mic decât cel al născuților vii. Numărul persoanelor decedate a scăzut în anul 2020 cu 27,08 % față de anul 2018 . În anul 2020, în comuna Grajduri, s-a înregistrat cea mai mică valoare a născuților vii (52 persoane).

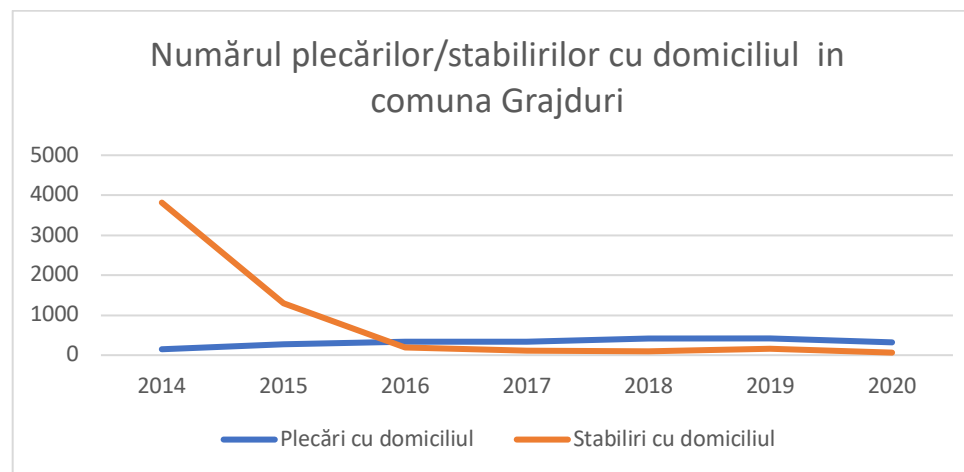
Evoluția sporului natural din comuna Grajduri		
Anul	Născuți vii	Decedați
2014	75	43
2015	98	45
2016	72	44
2017	109	38
2018	113	42
2019	87	41
2020	52	35

Evoluția sporului natural din comuna Grajduri, Sursa INS 2014-2020

4.2.5 Mișcarea migratorie a populației

În comuna Grajduri, la nivelul anului 2020 (ultimul an de referință), au fost înregistrate 313 de plecări cu domiciliul și 64 de stabiliri cu domiciliul, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică. Numărul stabilirilor cu domiciliul a fost inferior numărului plecărilor cu domiciliul pe perioada analizată, mai puțin în anul 2014-2015. În anul 2020, în comună, se înregistrează mai multe plecări ca în 2014 (52,72%). Numărul stabilirilor cu domiciliul a scăzut considerabil în anul 2020 față de anul 2014.

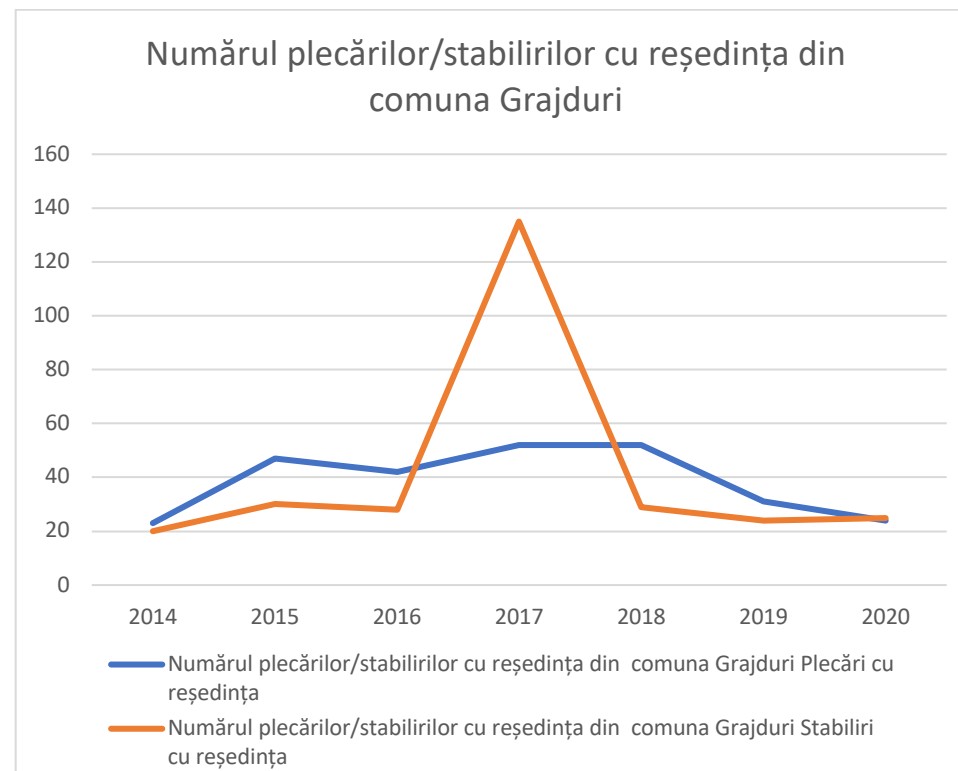
Numărul plecărilor/stabilirilor cu domiciliul, Sursa INS, prelucrare proprie

Numărul plecărilor/stabilirilor cu domiciliul		
(inclusiv migrația externă) din comuna Grajduri		
Anul	Plecări cu domiciliul	Stabiliri cu domiciliul
2014	148	3816
2015	275	1303
2016	339	186
2017	337	115
2018	411	95
2019	419	157
2020	313	64

Stabilirile/ plecările cu reședința reprezintă persoanele sosite/ plecate într-o altă localitate decât cea de domiciliu, care la data de 1 Ianuarie sau 1 Iulie aveau înscrisă în actul de identitate și în fișele de evidență a populației mențiunea de stabilire a reședinței. Potrivit datelor oficiale, la nivelul anului 2020, în comuna Grajduri s-au înregistrat 24 de plecări cu reședința și 25 stabiliri cu reședința.

Numărul plecărilor/stabilirilor cu reședința din comuna Grajduri

Anul	Plecări cu reședința	Stabiliri cu reședința
2014	23	20
2015	47	30
2016	42	28
2017	52	135
2018	52	29
2019	31	24
2020	24	25

Evoluția plecărilor/stabilirilor cu reședința din comuna Grajduri

Sursa INS, 2014-2020, prelucrare proprie

4.3 Dezvoltarea economică

4.3.1 Funcțiuni economice

Economia țării este stăpânită de macrotensiuni: criză economică, inflația galopantă, scăderea producției interne și creșterea alarmantă a șomajului, deficite bugetare, deficite ale balanței de plăți. Desigur aceste influențe s-au reflectat și în viața economică și socială a județului, volumul producției și al exportului s-au redus simțitor, iar șomajul a devenit un element integrant al vieții cotidiene.

În agricultură se constată lipsa organizării loturilor individuale în asociații de producție, aceasta nepermițând orientarea culturilor agricole spre ramuri aducătoare de venituri.

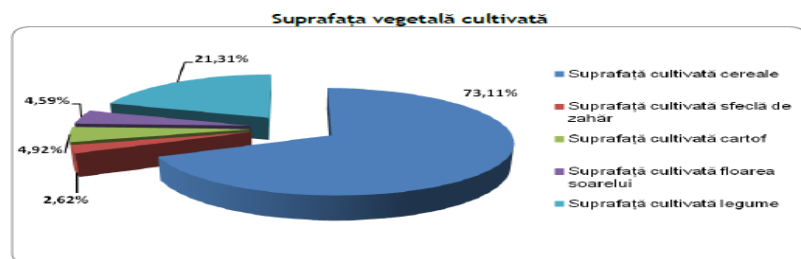
În industrie se poate constata în primul rând valorificarea la un nivel scăzut a resurselor naturale ale comunei, depozitele importante de argilă reprezentând un posibil punct de plecare pentru producția de materiale de construcții.

Pe raza comunei s-au dezvoltat întreprinzătorii particulari având baza comerțul și mai puțin prelucrarea lemnului. În general, ocupația de bază a populației din comuna Grajduri este agricultura care reprezintă 34,2 %, urmată de industrie cu 15,6 %, prelucrarea lemnului cu 2,3 % etc. Activitatea agricolă comportă cele mai mari riscuri, prin dependența față de condițiile meteo.

Capacitatea redusă a producătorilor agricoli de a interveni pentru a diminua impactul negativ al factorilor climatici, se datorează lipsei și insuficienței dotărilor pentru agricultură: sisteme de irigații, lucrări antierozionale, îndiguiri. Astfel, conform MADR nonperformanța producției agricole anuale este generată, în primul rând, de dependența încă (prea) ridicată de condițiile meteorologice anuale (meteo-dependența producției agricole) deoarece sistemele de irigații

sunt, în mare parte, degradate și nefuncționale, echiparea precară a fermelor cu instalații de irigare și costul ridicat al apei pentru irigat, dar și datorită folosirii unor tehnologii agricole învechite, cu consum redus din categoria inputurilor care susțin performanța (îngrășăminte, substanțe de protecția culturilor) și cu echipamente tehnice depășite din punct de vedere al consumului de energie și al productivității. Se poate remarca din analiza graficelor prezentate faptul că aproximativ 40% din terenurile arabile nu sunt utilizate în circuitul agricol, procent care se încadrează în limitele suprafețelor cu pretabilitate redusă, cu limitari severe și foarte severe (zone mlăștinoase, erodate) care ocupă aproximativ 45% din totalul terenurilor arabile de la nivelul comunei. În această situație nu se poate vorbi despre lipsa utilajelor, a semințelor sau un potențialul financiar scăzut al populației din mediul rural, care nu mai investește în cultivarea terenurilor.

Nr	Tipul de cultură	Ha	Procent
a	Total suprafață culturi vegetale	1525	100,00%
b	Suprafață cultivată cereale	1115	73,11%
c	Suprafață cultivată sfeclă de zahăr	40	2,62%
d	Suprafață cultivată cartof	75	4,92%
e	Suprafață cultivată floarea soarelui	70	4,59%
f	Suprafață cultivată legume	325	21,31%

Surza: Recensământul General Agricol

Activitatea zootehnică la nivel comunei Grajduri, se desfășoară preponderent în cadrul gospodăriilor, efectivul mediu de animale, fiind după cum urmează:

Număr	
Bovine	848
Ovine și caprine	1785
Păsări	15700
Porci	735
Cabaline	272
Albine	220 familii

Situația la nivelul comunei se identifică în termeni de probleme apărute cu situația la nivel județean, și anume producătorii agricoli nu pot genera competitivitate și asigura desfacerea produselor, în condițiile în care intermediarii controlează distribuția și comerțul en-detail. Crearea unor centre en-gross de colectare și valorificare a produselor agricole, ar putea fi o soluție. Asocierea și comasarea micilor proprietăți ar permite proprietarilor de terenuri să facă investiții și să ajungă la un nivel de productivitate care să le permită supraviețuirea pe o piață concurențială. În cadrul programelor naționale desfășurate la nivelul zonelor rurale s-a identificat o reticiență a producătorilor agricoli în a se asocia și a forma structuri asociative de producție/desfacere a produselor agricole.

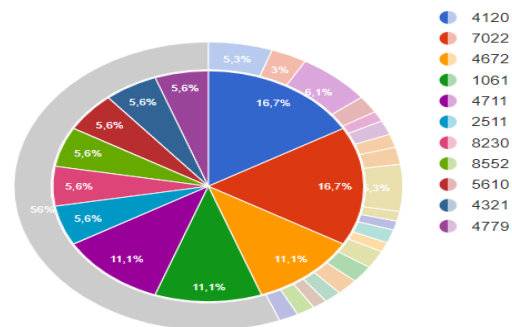
Totuși, cea mai mare problemă, care descurajează asocierea și constituirea de Grupuri de producători o reprezintă existența unui tratament inegal din punctul de vedere al obligațiilor legale și fiscale pentru toți producătorii agricoli. Din punct de vedere al fiscalizării, la acest moment există o dublă impozitare pentru membrii grupurilor de producători care sunt entități juridice. Aceștia plătesc odată impozit pentru profit și în același timp și grupul de producători care le comercializează producția plătește impozit pe profit.

Rezolvarea acestei probleme ar putea consta în crearea unui sistem unitar și simplu d impozitare a veniturilor din vânzările din agricultură, indiferent de forma juridică de organizare (PFA, întreprinderi individuale, asociațiile familiale etc.) în paralel cu reducerea fiscalității, ceea ce ar constitui un stimulent suplimentar în direcția formalizării activităților agricole și a încurajării asocierilor. (sursa studiu CRPE, ”De ce nu este atractivă asocierea? Sprijinul din fonduri europene pentru asocierea în agricultură”).

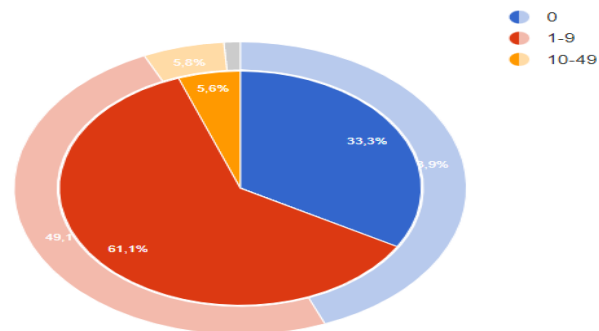
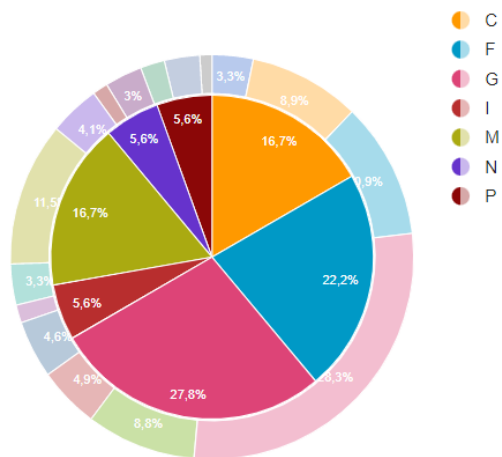

4.3.2 Agenți economici

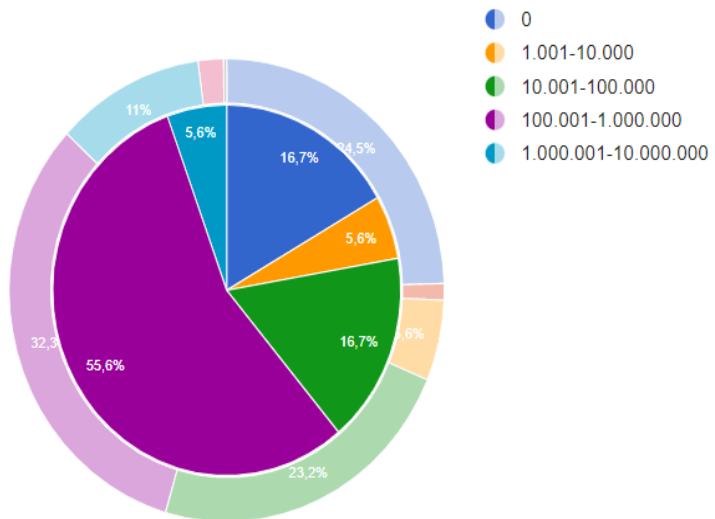
În comună funcționează o serie de agenți economici dintre care o parte sub formă de societăți comerciale, iar restul sub formă de asociații familiale sau activități independente. Conform datelor furnizate de listafirme.com, la momentul actual există 97 de firme active pe teritoriul comunei.

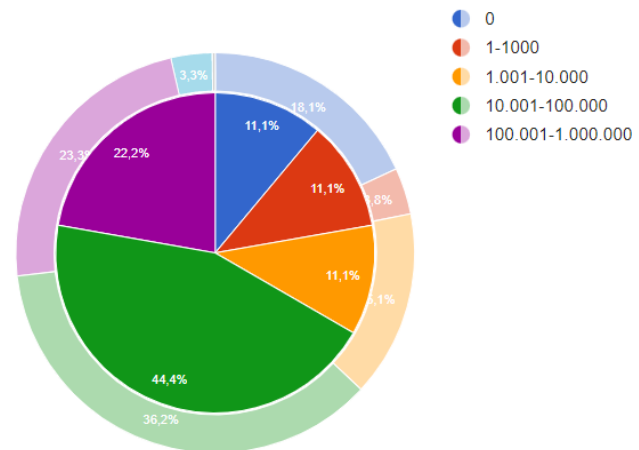
Domeniile de activitate ale firmelor din comuna Grajduri, județul Iasi, Sursa listafirme.ro

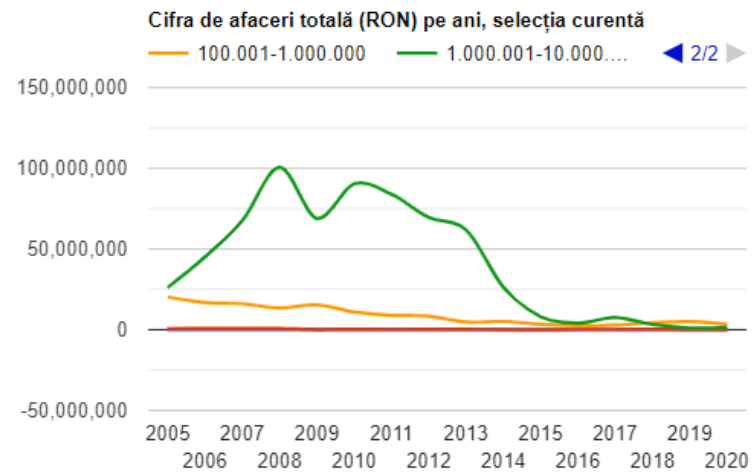
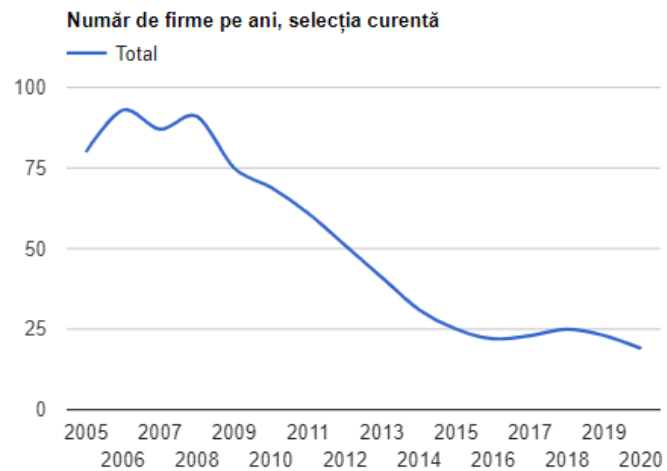
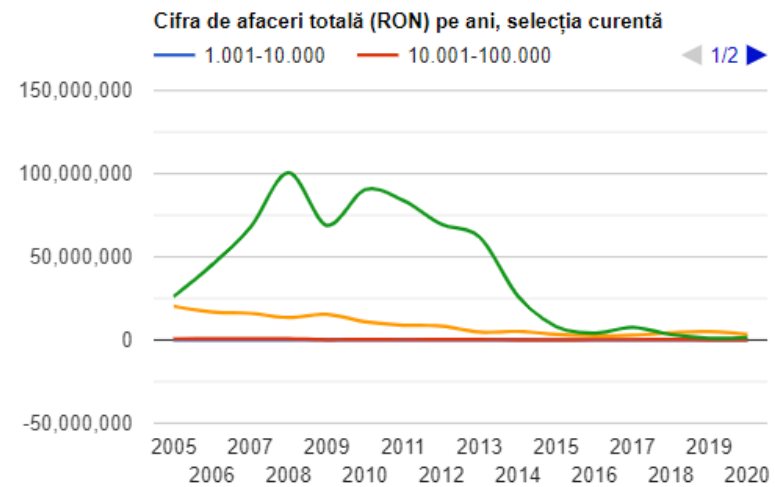
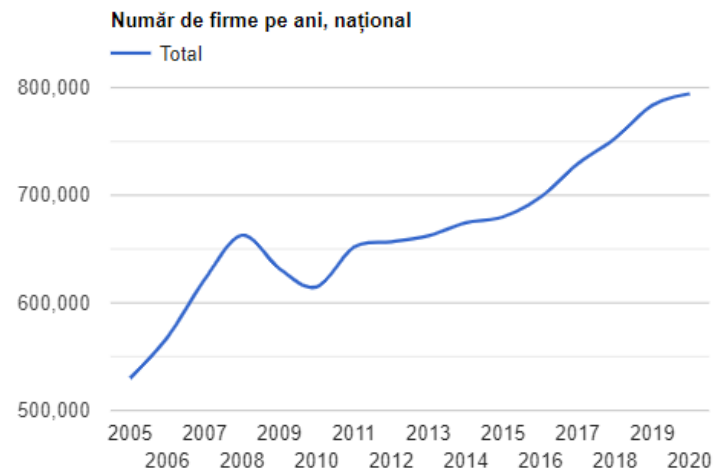
Grupe de angajați, Sursa listafirme.ro

Grupe cifră de afaceri, Sursa listafirme.ro

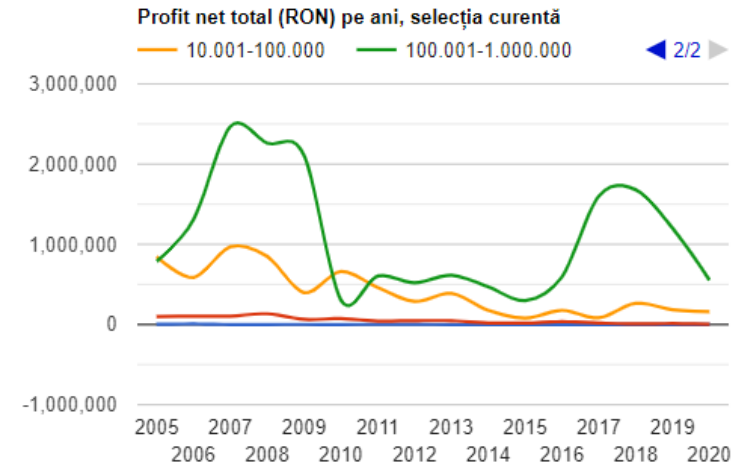
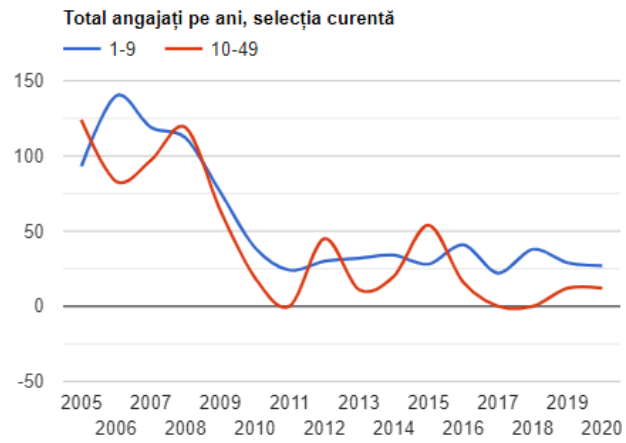

Grupe profit net, Sursa listafirme.ro

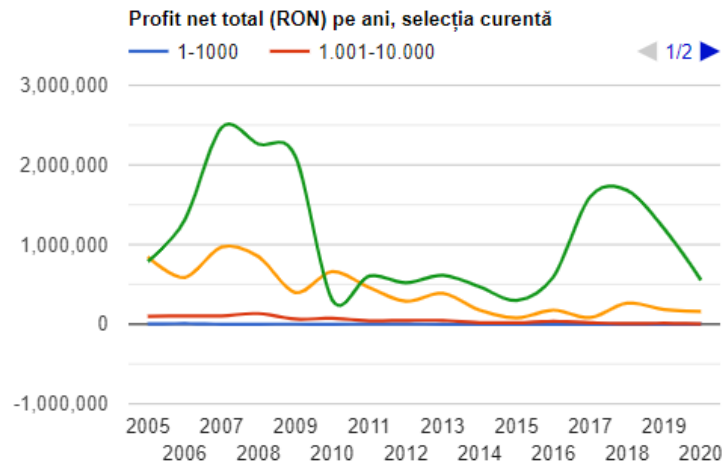

Evolutie firme la nivel național și local, sursa listafirme.ro

Evolutie cifră de afaceri la nivel local, sursa listafirme.ro

Evoluție nr. de angajați la nivel local, sursa listafirme.ro

Evoluție profit net la nivel local, sursa listafirme.ro

4.4 Resurse umane și piața muncii

4.4.1 Forța de muncă

Conform Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, există un risc major ca în următoarele decenii, regiunea Europei Centrale și a celei de Est să fie una slab populată, „cu o forță de muncă în declin, silită să poarte povara unei populații în curs de îmbătrânire”.

Piața națională a factorului muncă este de o importanță deosebită, întrucât munca este factorul de producție determinat. De nivelul

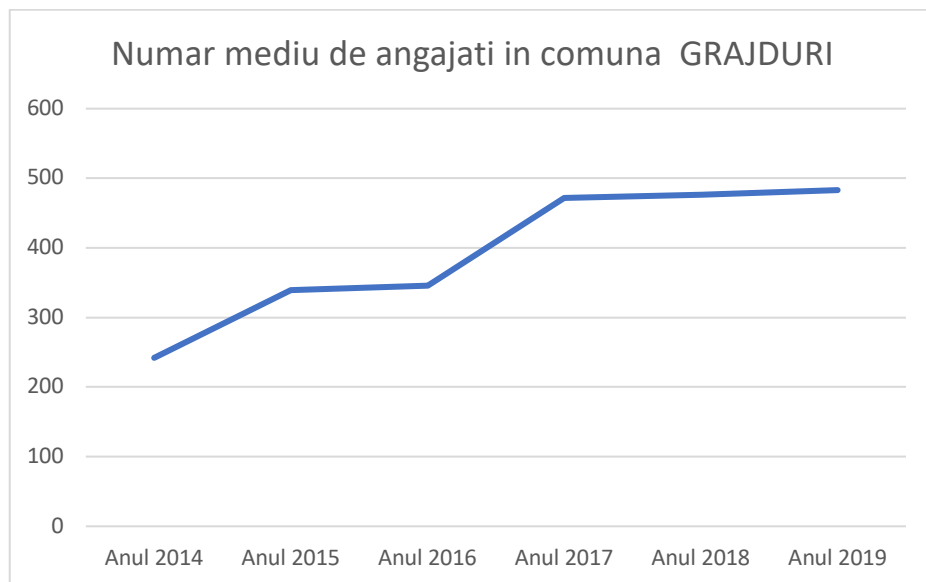
cererii și ofertei de muncă, precum și de structura acestora depinde în mare măsură calitatea procesului productiv și nivelul rezultatelor acestuia.

Rata de activitate la nivel național a înregistrat în perioada 1990-2019 o scădere constantă de la 87% în anul 1992 la 64% în anul 2019, pe fondul realizării procesului de restructurare a activității industriale naționale.

Salariatul este persoana care își exercită activitatea pe baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială, indiferent de forma ei de proprietate sau la persoane particulare, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, plătit în bani.

Numărul mediu al salariaților reprezintă numărul de salariați angajați cu contracte individuale de muncă, plătiți de întreprindere pentru o durată medie normală a timpului de lucru, pe perioada de referință.

Conform Institutului Național de Statistică, în comuna Grajduri, numărul mediu de angajați a crescut în anul 2019 cu 50,10 % față de anul 2014.

Evoluție număr mediu de angajați, Sursa – INS, prelucrare proprie

4.4.2 Șomajul

Șomerii sunt persoanele în vârstă de 15 – 74 ani care în cursul perioadei de referință îndeplinesc simultan următoarele condiții: - nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;

- sunt în căutarea unui loc de muncă;

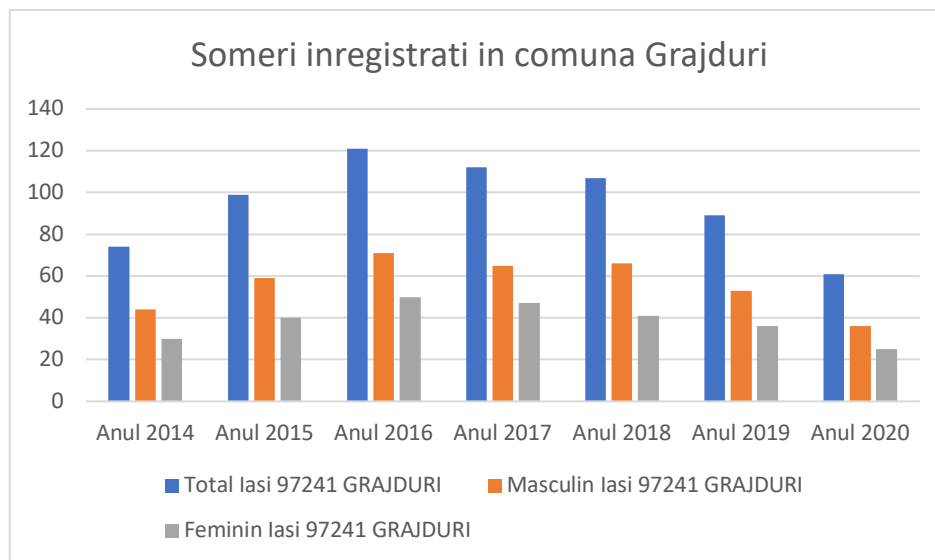
- sunt disponibili să înceapă lucrul în următoarele două săptămâni (inclusiv săptămâna în care s-a desfășurat interviul), dacă s-ar găsi imediat un loc de muncă.

Șomajul este un fenomen contemporan, complex, cuprinzător, care include în sfera sa aspecte economice, sociale, politice, psihologice și morale. Acesta apare ca rezultat exclusiv al ofertei de muncă sau al forței de muncă, cererea nefiind luată în considerare.

De cele multe ori, șomajul este analizat ca suma agregată a tuturor acelor persoane care au statut (oficial) de șomer. În acest caz, se are în vedere persoana - șomer.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în comuna Grajduri, cei mai mulți șomeri s-au înregistrat în anul 2016

(121 persoane, din care 71 bărbați și 50 femei). Numărul șomerilor a înregistrat o scădere cu 17 % în anul 2020 față de 2014.

Șomeri înregistrați în comuna Grajduri, perioada 2014-2020, Sursa
INS, prelucrare proprie

Formarea profesională este un punct de sprijin important în dezvoltarea și evoluția profesională, mai ales în perspectiva ultimilor ani ai evoluției macroeconomice și sociale. Schimbările tot mai dese obligă la o adaptare rapidă la situații profesionale tot mai diverse și mai provocatoare. Astfel, fiecare persoană activă profesional trebuie

să se specializeze cât mai mult și, acolo unde este posibil, pe mai multe arii din domeniul său de activitate. La nivelul comunei Grajduri, o recalificare a persoanelor fără loc de muncă ar determina creșterea șanselor de reîncadrare pe piața muncii. Într-o piață în continuă evoluție, este necesară o disponibilitate din partea populației de a se reorienta profesional, atunci când piața o cere. Totodată, comuna Grajduri ar putea permite dezvoltarea unor industrii cum ar fi antreprenoriatul în domeniul turismului local, dar și agricultura ecologică și prelucrarea produselor din lemn, de aceea crearea unor programe de reconversie profesională în acest domeniu ar crește numărul de salariați.

4.5 Educație și învățământ

Educația are un rol important asupra dezvoltării socio-economice locale. O evoluție favorabilă a nivelului de educație contribuie la sporirea participării pe piața muncii, la consolidarea fiscală și sustenabilitatea financiară pe termen lung (Strategia Europa 2020).

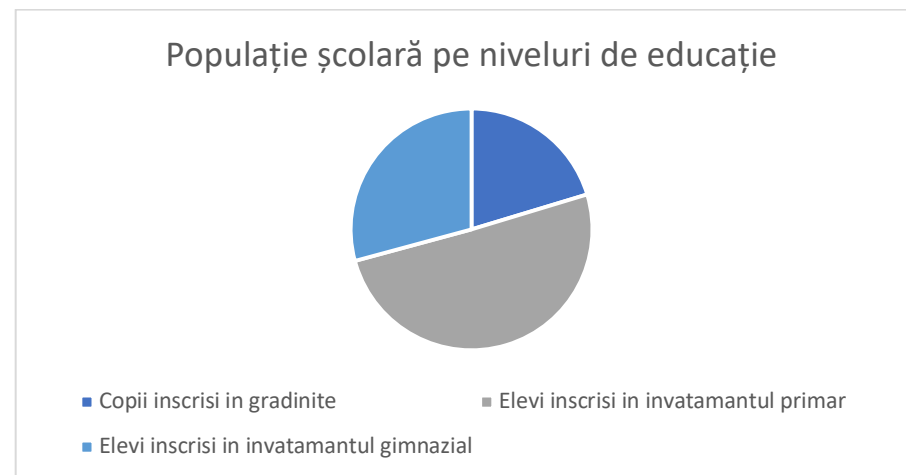
Un aspect important cu privire la situația sistemului de educație din comună este legat de infrastructura de învățământ, care de-a lungul timpului nu a beneficiat de modificări semnificative. Mai concret, majoritatea unităților școlare existente au o vechime de peste 30 de ani, motiv pentru care intervin probleme la nivelul acestora, determinate de lipsa lucrărilor de reconsolidare sau reparații din ultima perioadă. În schimb, au fost întreprinse acțiuni de îmbunătățire a nivelului de dotare a școlilor, printr-o serie de proiecte de investiții realizate în ultimii ani, școlile fiind echipate și dotate cu mobilier nou.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2020, în comuna Grajduri, populația școlară era de 428 copii. Dintre aceștia, 87 de copii au fost înscriși la grădiniță, 216 copii în învățământul primar (inclusiv special) și 125 copii în învățământul gimnazial (inclusiv special). În anul 2020, populația

școlară a comunei Grajduri a scăzut cu 14,57 % comparativ cu anul 2014. În anul 2020, populația școlară din comună reprezenta 0,4% din populația școlară județeană.

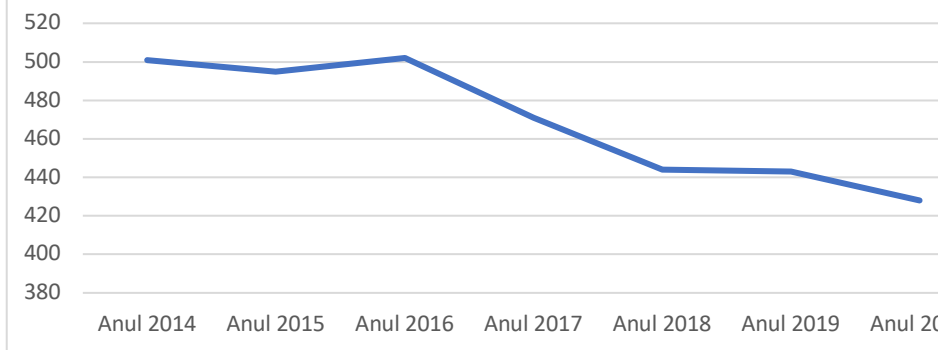
Copii înscriși în grădinițe	87
Elevi înscriși în învățământul primar	216
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	125

Populația școlară pe niveluri de educație în comuna Grajduri, Sursa-INS, 2020

Populația școlară pe niveluri de educație în comuna Grajduri, Sursa-INS, 2020, prelucrare proprie

Evoluție populație școlară în comuna Grajduri

Evoluția populației școlare în comuna Grajduri, Sursa-INS, 2014-2020

Conform Institutului Național de Statistică, la nivelul comunei Grajduri, în anul 2020, avem o **singură unitate de învățământ** ce are un nivel de instruire primar și gimnazial (inclusiv special).

Infrastructura școlară a comunei, în anul 2020, este formată din: 20 săli de clasă și cabinete școlare, 1 laborator școlar, 1 atelier școlar, 2 terenuri de sport și 28 de calculatoare. Se poate observa că în instituțiile de învățământ din comună nu există nici o sală de gimnastică.

Raportând numărul populației școlare la numărul sălilor de clasă se observă că în anul 2020, în comuna Grajduri, într-o sală de clasă învățau, în medie, 21 elevi.

În ceea ce privește numărul de calculatoare ce revin populației școlare, 15 elevi folosesc același calculator din unitatea de învățământ a comunei, conform INS.

Infrastructură școlară la nivelul anului 2020

	Săli de clasă și cabine școlare	Laboratoare școlare	Săli de gimnastică	Ateliere școlare	Terenuri de sport	Numărul calculatoarelor
Grajduri	20	1	0	0	1	28
Județ	6396	2158	192	260	185	20942

Pregătirea școlară presupune un anumit nivel de dezvoltare fizică, intelectuală și morală a copilului, capacități, abilități, priceperi și deprinderi absolut necesare școlarității. Profesorul ocupă un loc important în activitatea educațională deoarece contribuie la formarea personalității elevilor, la conduita lor în societate, la formarea lor ca

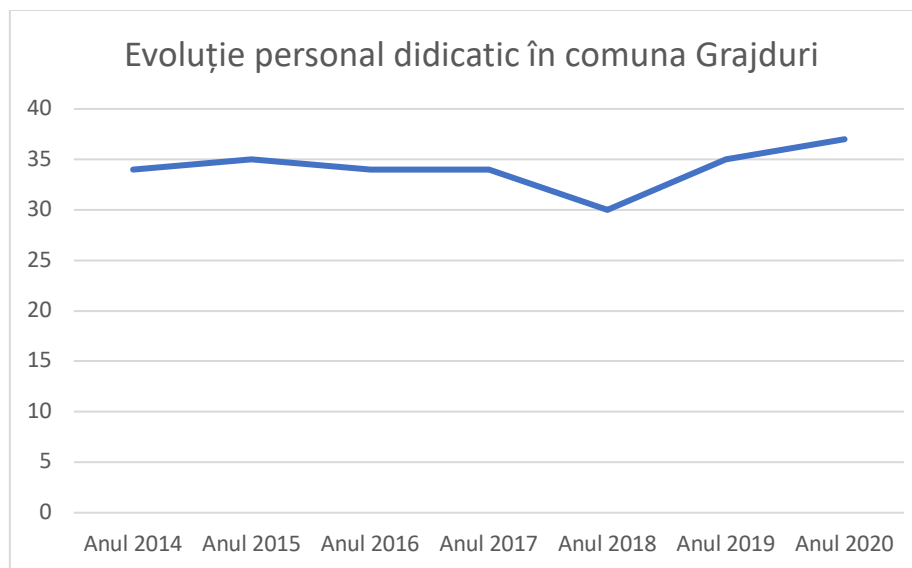
indivizi și cetățeni. Acesta rămâne principalul modelator al personalității elevilor, începând de la imprimarea unei conduite externe, până la formularea aspirațiilor și idealurilor lor de viață.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul comunei Grajduri, în anul 2020, existau 37 cadre didactice. Dintre acestea:

Rezultatele cautării - Personalul didactic, pe niveluri de educație, județe și localități			
Niveluri de educație	Județe	Localități	Ani
			Anul 2020
			UM: Numar persoane
			Numar persoane
Total	Iași	97241 GRAJDURI	37
Învățământ preșcolar	Iași	97241 GRAJDURI	5
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	Iași	97241 GRAJDURI	32
Învățământ primar (inclusiv învățământul special)	Iași	97241 GRAJDURI	12
Învățământ gimnazial (inclusiv învățământul special)	Iași	97241 GRAJDURI	20
Învățământ primar și gimnazial	Iași	97241 GRAJDURI	32

Invatamant primar	Iasi	97241 GRAJDURI	12
Invatamant gimnazial	Iasi	97241 GRAJDURI	20

Personalul didactic pe niveluri de educație, județe și localități, Sursa
INS, 2020

Evoluție personal didactic în comuna Grajduri, 2014-2020, Sursa
INS, prelucrare proprie

Un rol deosebit de important pentru reușita în viață îl are **educația**. Este necesară o creștere a nivelului de educație pentru a face față schimbărilor cerințelor de pe piața muncii. O educație favorabilă duce la reducerea ratei șomajului și a riscului de sărăcie, precum și la îmbunătățirea nivelului de trai și a speranței de viață. În contextul actual, majoritatea tinerilor se orientează către marile orașe, în vederea urmării unei facultăți, ei fiind atrași de posibilitatea obținerii unui job în mediul urban; foarte puțini ajung să se întoarcă în zonele unde au crescut pentru a desfășura o activitate pe plan local. Pe de altă parte, cei mai mulți tineri din mediul rural aleg să practice agricultura, dar fără să cunoască posibilitățile de dezvoltare, de atragere a fondurilor nerambursabile și de conducere eficientă a unei ferme sau a unei activități non-agricole desfășurate în mediul rural. Dezvoltarea capitalului uman influențează puternic competitivitatea. Astfel, a apărut necesitatea abordării nevoilor legate de competitivitate, determinate pe de o parte de ponderea mare a populației ocupate în agricultură, dar cu un nivel de instruire scăzut, și de cerința de calificare a acestora, pe de altă parte. Evoluția și specializarea agriculturii necesită un sprijin adecvat de formare profesională tehnică și economică, precum și o capacitate mai mare de acces la cunoștințe și informații, inclusiv sub forma diseminării acestora.

4.6 Sănătate și servicii sociale. Asistența socială

Conform Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, țara noastră „nu dispune încă de o viziune strategică pe termen mediu și lung în domeniul sănătății publice pentru atingerea parametrilor medii de performanță din celelalte țări ale Uniunii Europene și pentru integrarea organică a acestor preocupări în strategiile naționale și programele operaționale sectoriale sau tematice”.

Sistemul de sănătate al comunei Grajduri se confruntă cu aceleași probleme înregistrate, în general, în comunele din România, referitoare la subfinanțarea unităților medicale, insuficiența spațiilor

și condițiile precare, lipsa aparaturii necesare, numărul insuficient al medicilor.

Calitatea serviciilor de sănătate publică care sunt accesibile pentru locuitorii unei localități sau regiuni are o influență desăvârșită asupra calității vieții locale și asupra bunăstării locuitorilor.

În anul 2020, în comuna Grajduri existau:

- 1 cabinet medical de familie (proprietate privată)
- 1 farmacie (proprietate privată)
- 2 spitale
- 1 cabinet stomatologic

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2020, la nivelul comunei Grajduri, existau 1 medic de familie, 2 stomatologi, 1 farmacist. De asemenea, numărul personalului sanitar mediu din comună era de 106 persoane (101 proprietate publică și 6 proprietate privată).

Majoritatea cadrelor medicale și a celorlalți lucrători din sănătate, preferă să lucreze cu oameni cu dare de mână și în zone în care să aibă suficienți pacienți sau clienți pentru a putea susține financiar cabinete specializate și unde ar beneficia de servicii publice și școli bune

pentru familiile lor. Acestea sunt motivele pentru care majoritatea profesioniștilor în domeniu preferă să se stabilească în zonele urbane și nu în cele rurale. Una dintre problemele de baza a ruralității și a comunităților din aceste zone implicit o reprezintă lipsa mijloacelor de transport, mai ales a mijloacelor de transport în comun. Sub 1% dintre comunele României au servicii publice de asistență socială și sub 10% dintre comune nu au un asistent social.

Măsurile propuse pentru realizarea programului social sunt redată în tabelul de mai jos:

Nr. Crt.	Obiective generale	Obiective specifice	Activități desfășurate	Finanțare	Termen
1	Monitorizarea și creșterea calității serviciilor sociale oferite, precum și asigurarea continuității acestora pe plan local	<p>1.1. Identificarea problematicii sociale existente în plan local prin analizarea nevoilor sociale, a situațiilor de vulnerabilitate a beneficiarilor de servicii sociale</p> <p>1.2. Promovarea unui sistem de furnizare a serviciilor sociale bazat pe urgența situației de nevoi și prioritate recunoscută de comunitate</p> <p>1.3. Consilierea și medierea în vederea cunoașterii de către persoanele aflate în dificultate, a beneficiilor de asistență socială acordate pe plan local</p>	<p>Analizarea și înregistrarea cererilor de servicii sociale în vederea stabilirii clare a nevoilor sociale existente.</p> <p>Adaptarea serviciilor sociale la tipurile de beneficiari și situațiile de vulnerabilitate.</p> <p>Soluționarea cu precădere a problemelor sociale urgente prin acordarea de ajutoare de urgență aprobate prin dispoziția primarului</p> <p>Preluarea cererilor și efectuarea anchetelor sociale</p> <p>Emiterea dispozițiilor în conformitate cu legislația în vigoare</p>	Buget local	Permanent
2.	Promovarea transparenței și facilitarea accesului membrilor comunității la beneficii și servicii sociale	<p>2.1. Acordarea de asistență și protecție socială pentru familii/persoanele fără venituri sau cu venituri reduse-Legea 416/2001, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>2.2. Măsurile de asistență și protecție pentru familiile fără venit sau cu venituri reduse pentru familiile sau familiile monoparentale</p>	<p>Acordarea ajutorului social și sprijinirea beneficiarilor de ajutor social la plata cheltuielilor de încălzire cu lemne a locuinței în perioada sezonului rece</p> <p>Preluarea cererilor, verificarea dosarelor și efectuarea anchetelor sociale</p> <p>Trimiterea dosarelor cu actele necesare către AJPIS în vederea stabilirii, suspendării, încetării plății</p> <p>Sprijinirea populației în vederea completării formularelor pentru acordarea alocațiilor de susținere a familiei,</p>	<p>Buget de stat</p> <p>Buget de stat</p>	<p>Permanent</p> <p>Permanent</p>

		<p>2.3.Acordarea de prestații în bani-alocații de stat,indemnizații pentru creșterea copilului, a stimulentului de inserție</p>	<p>Preluarea cererilor, verificarea dosarelor și efectuarea anchetelor sociale trimiterea dosarelor cu actele necesare către AJPIS în vederea stabilirii,suspendării,încetării plății</p>	<p>Buget de stat</p>	
		<p>2.4.măsurile de asistență și protecție socială pentru familie/persoane fără venituri sau cu venituri reduse,în perioada sezonului rece-OUG nr.70/2011</p>	<p>Sprrijinirea populației în vederea completării formularelor pentru pentru acordarea alocației de stat pentru copii ,a indemnizației pentru creșterea copilului creșterea</p> <p>Preluarea cererilor,înregistrarea și verificarea dosarelor în cauză</p>	<p>Buget de stat</p>	<p>Permanent</p>
		<p>2.5. măsuri de sprijinire pentru persoanele aflate în dificultate prin program ajutoare</p>	<p>Sprrijinirea populației în vederea completării formularelor pentru încălzirea locuinței în perioada sezonului rece</p> <p>Preluarea cererilor, verificarea dosarelor și efectuarea anchetelor sociale trimiterea situațiilor necesare către AJPIS în vederea stabilirii plății</p>	<p>Program European</p>	<p>Sezonier</p>
		<p>2.6.măsurile de asistență și protecție socială pentru familiile fără venituri sau cu venituri scăzute în scopul stimulării participării în învățământul preșcolar al copiilor ,conf. Legii 248/2015,privind stimulentul educațional</p>	<p>Distribuire de produse alimentare catre categoriile sociale defavorizate în cadrul programului POAD</p>	<p>Buget local</p>	<p>Anual</p>
		<p>2.7.acordare de servicii și mediere socială destinate persoanelor vârstnice asistate la domiciliu</p>	<p>Sprrijinirea populației în vederea completării formularelor pentru acordarea tichetelor sociale</p>		<p>Sezonier</p>

		2.8.măsuri de protecție și asistență acordate persoanelor cu handicap	Preluarea cererilor,înregistrarea și verificarea dosarelor în vederea emiterii dispozițiilor	Buget local	
		2.8.măsuri de asistență în domeniul protecției copilului,combaterea violenței în familie și medierea conflictelor familiale	Servicii asigurate persoanelor vârstnice la domiciliu Identificarea problemei sociale Găsirea modalităților pentru rezolvarea situației conform legislației în vigoare	Buget local	Permanent
		Protecția și promovarea drepturilor copilului și a familiei acestuia	Întocmirea anchetelor pentru obținerea gradului de handicap și indemnizații pentru persoanele cu handicap	Buget local	Permanent
			Sprrijinirea familiei în vederea prevenirii abandonului copiilor,delicvenței juvenile Consilierea socială primară		Permanent
			Efectuarea anchetelor sociale în caz de divorț Verificarea periodică a familiilor care au în întreținere copii aflați în plasament familial sau familii care au internați în centrele de plasament Efectuarea anchetelor sociale pentru bursele școlare Vizitarea minorilor aflați în dificultate,copii aflați în situație de risc social,etc Monitorizarea copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate.		Permanent
		2.9.măsuri de asistență și protecție pentru familiile fără venit sau cu venituri reduse	Sprrijinirea categoriilor de elevi cei mai defavorizați care beneficiază de sprijin educațional pe bază de tichete sociale pe	Fonduri externe nerambursabile	Anual

		pentru familiile sau familiile monoparentale /OUG 133/2020	suport electronic pentru sprijin educațional acordate din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestora, minorii preșcolari, din învățământul primar și gimnazial beneficiază de tichete electronice pentru sprijin educațional.		
		3.1. măsuri de protecție și asistență acordate persoanelor vârstnice cu pensie minimă/OUG 115/2020	Sprijinirea persoanele în vârstă de 75 ani împliniți, care beneficiază de mese calde pe bază de tichete sociale pe suport electronic pentru mese calde acordate din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestora, de tichete sociale pentru acordarea de masă caldă.	Fonduri externe nerambursabile	Permanent

4.7 Condiții de locuit și alte dotări

Serviciile publice de gospodărie comunală reprezintă ansamblul activităților și acțiunilor de utilitate și de interes local, desfășurate sub autoritatea administrației publice locale, având drept scop furnizarea de servicii de utilitate publică, prin care se asigură: alimentarea cu apă, canalizarea, salubritatea localităților, alimentarea cu energie termică produsă centralizat, alimentarea cu gaze naturale, administrarea domeniului public. Îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin îmbunătățirea serviciilor publice locale, a siguranței publice și îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază finanțate prin prezenta măsură de finanțare vor conduce la valoarea adăugată a teritoriului, îmbunătățind nivelul de trai și vor reduce decalajul dintre mediul urban și mediul rural. Serviciul Public Local de Gospodărire Comunală are în principal următoarele atribuții:

- ✚ Sporirea condițiilor de trai a populației comunei prin îmbunătățirea și minimizarea timpului de rezolvare a problemelor generale care apar;

- ✚ Întreținerea rampelor de deșeuri provenite din construcții și a containerelor de deșeuri selective;
- ✚ Construirea modernizarea, exploatarea și întreținerea rigolelor, trotuarelor, străzilor, drumurilor, podurilor;
- ✚ Organizarea și optimizarea circulației rutiere și pietonale;
- ✚ Amenajarea, organizarea și exploatarea parcarilor, a locurilor publice de afișaj și reclame, a panourilor publicitare, a mobilierului urban și ambiental;
- ✚ Exploatare mijloace și utilaje, reparații și întreținerea acestora;
- ✚ Transporturi de materiale, produse de carieră și balastieră;
- ✚ Lucrări de întreținere a domeniului public și privat;
- ✚ Susținerea acțiunilor Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență;

Infrastructura de drumuri din cadrul comunei necesită îmbunătățiri atât la nivelul drumurilor de legătură între satele comunei cât și realizarea conexiunilor necesare cu satele comunelor învecinate.

Rețeaua rutieră a comunei este formată din drumuri județene și comunale, având o lungime totală de 43,7 km din care:

- drumuri naționale – nu este cazul
- drumuri județene și comunale - 43,7 km, din care :
- betonate - nu este cazul
- pavate – nu este cazul
- asfaltate - 9 km drumuri județene și 34,7 comunale
- pietruite - 6,100 km
- din pamânt - 16 km drumuri de exploatare agricolă

Principalele drumuri clasificate de pe teritoriul comunei Grajduri sunt următoarele:

- DJ 248 (Iași – Vaslui) care asigură relația cu municipiul Iași și traversează satele Grajduri și Valea-Satului, Pădureni-Bordea este prevăzut cu îmbracaminte asfaltică ușoară, are o lățime de 7m și acostamente de 1,5 m. Starea de viabilitate a acestui drum este satisfăcătoare;

- DC 50 (Grajduri - Cărbunari) este asfaltat, prin Programul PNDL, lungime de aprox. 4,0 km;

- DC 50 A (DJ 248 – Pădureni) este asfaltat;

- DC 51 (DJ 248 – Cabana Bârnova – Poiana cu Cetate) asfaltat prin Programul PNDL, lungime 7,5 km;

- DC 61 (DJ 248 – Corcodel) – este pietruit;

- DC 63 (DJ 248 –Lunca) – este asfaltat

Drumurile care alcătuiesc rețeaua rutieră a comunei, sunt asfaltate în proporție de 86%.

Teritoriul comunei este străbătut pe direcția N – S de magistrala de cale ferată Iași –Tecuci, unde funcționează Stația CFR Grajduri care deservește la limită și localitățile componente.

Comuna Grajduri este alimentată cu energie electrică din rețeaua de distribuție aeriană de 20 kv. Teritoriile localităților aferente comunei Grajduri sunt străbătute de linii electrice de înaltă tensiune.

Locuința este construcția formată din una sau mai multe camere de locuit situate la același nivel al clădirii sau la niveluri diferite, prevăzută în general cu dependențe (bucătărie, baie etc.) sau alte spații de deservire, independentă din punct de vedere funcțional, având

intrare separată din casa scării, curte sau strada și care a fost construită, transformată sau amenajată în scopul de a fi folosită, în principiu, de o singură gospodărie.

În anul 2019, în comuna Grajduri existau 1231 locuințe, 1216 în proprietate privată și 15 în proprietate publică. Comparativ cu anul 2014, în anul 2019, numărul de locuințe existente a crescut cu 1%.

Suprafața locuibilă existentă în comuna Grajduri la nivelul anului 2020 a fost de 64887 metri pătrați, 651 în proprietate publică și 64236 în proprietate privată. În anul 2020, unei persoane îi revin 8,5 metri pătrați de suprafață locuibilă. Suprafața locuibilă existentă în județul Iași este de 15.129.434 metri pătrați, fiecărei persoane revenindu-i o suprafață de 15,64 metri pătrați, valoarea fiind superioară celei de la nivelul comunei Grajduri. Comparativ cu anul 2014, suprafața locuibilă existentă a crescut cu 3 % în anul 2020.

Autorizația de construire constituie actul de autoritate al administrației locale pe baza căruia se asigură aplicarea măsurilor prevăzute de lege referitoare la amplasarea, proiectarea, executarea și funcționarea construcțiilor.

Autorizația de construire se eliberează beneficiarului lucrării, în temeiul și cu respectarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului, în vederea începerii lucrărilor de construcții.

Autorizațiile de construcție din comuna Grajduri:

Categoriile de construcții	Județe	Localități	Ani													
			Anul 2014	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2020
			UM: Numar, mp suprafata utila													
			Numar	Metri pătrați suprafață utilă	Număr	Metri pătrați suprafață utilă	Număr	Metri pătrați suprafață utilă	Număr	Metri pătrați suprafață utilă	Număr	Metri pătrați suprafață utilă	Număr	Metri pătrați suprafață utilă	Număr	Metri pătrați suprafață utilă
Clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități)	Iași	97241 GRAJDURI	7	818	4	491	5	516	5	455	7	663	17	2328	18	2010
Hoteluri și clădiri similare	Iași	97241 GRAJDURI	:	:	1	350	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Alte clădiri	Iași	97241 GRAJDURI	:	:	1	70	:	:	1	62	2	611	:	:	2	118

Sursa INS, 2014-2020

4.8 Mediul înconjurător

Pentru a diminua decalajele existente față de celelalte țări membre ale Uniunii Europene, este esențială gestionarea responsabilă a resurselor naturale, prin regenerarea mediului natural, respectiv prin reciclarea și re folosirea materialelor.

Prin urmare, este importantă educarea comunității locale în scopul valorificării factorilor de mediu și a resurselor naturale, fiind avute în vedere conservarea, protecția și ameliorarea acestora.

Comuna Grajduri nu este supusă riscurilor naturale, alunecării și prăbușirii de teren, inundații sau emisii radioactive naturale, nu există surse majore de poluare pentru populație, vegetație și animale. **În**

comuna Grajduri, calitatea factorilor de mediu este în general bună, majoritatea efectelor negative asupra mediului provenind din arderea combustibililor pentru prepararea hranei și încălzire, folosirea substanțelor chimice în agricultură și traficul rutier. Traficul rutier generează pe lângă poluarea aerului și creșterea nivelului de poluare fonică, însă acesta nu contribuie într-un mod semnificativ la poluarea mediului înconjurător.

Solul este cultivat aproape în întregime, câmpul verde având astfel un rol important în oxigenarea mediului înconjurător. Zonele cu așezări, situri arheologice și monumente istorice trebuie protejate.

Disfuncționalitățile principale sunt legate de:

- ✓ insuficiența spațiilor verzi amenajate în intravilan
- ✓ insuficiența zonelor de agrement amenajate
- ✓ lipsa canalizării
- ✓ depozitarea gunoiului în locuri nepermise

Modificările antropice ale solului, datorate construcțiilor de toate felurile, prin operațiuni de decopertare, modelare, etc. au dus la crearea altor tipuri de soluri, numite protosoluri antropice.

Agricultura poate constitui o sursa de poluare a mediului înconjurător, implicit a solurilor, în principal prin administrarea unor doze excesive

de îngrășăminte minerale și organice, prin utilizarea unor pesticide cu perioada lungă de degradare și în cantități supradozate. Astfel, au apărut fenomene de poluare a solurilor pe suprafețe mici pe care se dorea obținerea de randamente ridicate. Aceste soluri fac parte din solurile destinate cultivării legumelor.

O sursă de poluare a solului o constituie depozitarea necontrolată sau necorespunzătoare a **deșeurilor**.

Deșeurile menajere sunt colectate de o societate specializată de la fiecare gospodărie și instituție publică conform unui contract încheiat între primărie și societatea respectivă. Pentru incinerarea animalelor moarte și resturilor animaliere primăria are contract încheiat cu o firmă specializată.

Lipsa unei infrastructuri de management conforme a gunoiului de grajd ce duce la depozitarea în condiții improprie și neasigurarea minimului de condiții, **reprezintă deficiente majore ale situației actuale**. Scurgerile și infiltrațiile fracțiilor lichide afectează mediul înconjurător, în special solul și apele subterane și/sau de suprafață. Mai mult, de cele mai multe ori, gunoiul de grajd este amestecat cu resturi menajere nedegradabile ceea ce face improprie utilizarea pe terenurile agricole. Astfel, este necesară aplicarea unui sistem durabil

privind gestionarea gunoiului de grajd, ceea ce implică schimbări majore în practicile actuale, în vederea conformării cu cerințele noilor reglementări naționale și europene. Astfel, prin realizarea platformei de depozitare a gunoiului de grajd considerăm că se va asigura schimbarea de atitudine și comportament a populației față de această problemă, limitându-se sau chiar eradicându-se practicile curente de depozitare neconformă a gunoiului de grajd de pe teritoriul comunei Grajduri.

Beneficiile scontate:

- ✓ Diminuarea poluării apelor subterane, în condițiile depozitării conforme a gunoiului de grajd produs de animale;
- ✓ Îmbunătățirea stării de sănătate a populației din comunele aplicante;
- ✓ Refacerea peisajului natural din afara localităților, dar și din gospodării;
- ✓ Reducerea cantității de îngrășăminte chimice utilizate pentru fertilizarea terenurilor agricole cultivate și folosirea, în locul acestora, a îngrășămintelor naturale organice;
- ✓ Conformarea cu prevederile CBPA în ceea ce privește protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole;

- ✓ Deschiderea perspectivei de accesare a plăților/subvențiilor acordate de APIA, ca urmare a conformării cu condiționalitățile de agro mediu;
- ✓ Îmbunătățirea semnificativă a condițiilor de muncă și de viață pentru cetățeni;
- ✓ Diminuarea riscului de îmbolnăvire a populației și animalelor;
- ✓ Favorizarea acivităților economice și realizarea de investiții în agricultura ecologică;
- ✓ Înființarea de asociații și de grupuri de producători agricoli, pentru creșterea animalelor și/sau privind procesarea produselor.

Autoritățile locale din comuna Grajduri fac eforturi în ceea ce privește aplicarea legislației privind protecția mediului, precum și oferirea unei educații ecologice tuturor locuitorilor comunei.

O administrație publică modernă trebuie să fie orientată către satisfacerea nevoilor cetățenilor, să asigure o mai bună informare a cetățenilor, să coopereze cu cei cărora li se adresează și să întărească controlul public asupra administrației. Se urmărește consolidarea și lărgirea cadrului de participare a societății civile la procesul decizional, precum și asigurarea transparenței actelor administrative și comunicarea operativă cu cetățenii. Administrația publică ocupă un rol semnificativ în dezvoltarea economiei locale prin susținerea și implementarea unui management potrivit contextului de modernizare și reformare a instituțiilor publice.

Administrația Publică Locală din comuna Grajduri este formată din Consiliul Local, ca autoritate deliberativă, și Primarul, ca autoritate executivă. Consiliul Local este compus dintr-un număr de 15 consilieri pe care legea îi determină în funcție de numărul populației unității administrativ-teritoriale. Consilierii sunt aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber în condițiile stabilite de Legea privind alegerile locale. Consiliul Local are inițiativă și hotărăște, cu respectarea legii, problemele de interes local cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități publice locale sau centrale.

4.9 Capacitatea administrației publice locale

Primarul este autoritatea executivă a colectivității locale care îndeplinește, în același timp, și rolul de reprezentant al statului în unitatea administrativ-teritorială în care este ales. În esență, primarul fiind definit ca autoritate executivă, are drept principale atribuții organizarea executării și executarea în concret a legilor, hotărârilor de guvern, precum și a hotărârilor Consiliului Local. În exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ sau individual.

Acestea devin executorii numai dacă sunt aduse la cunoștință publică sau după ce au fost comunicate persoanelor interesate, după caz. Primarul, viceprimarul, secretarul, împreună cu aparatul propriu de specialitate al Primarului, constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria comunei, care aduce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Personalul din cadrul primăriei Grajduri este structurat pe departamente funcționale (juridic, administrativ, social, cultural, de mediu, etc.) în vederea aplicării atribuțiilor acestora într-un mod

organizat, îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, respectiv a serviciilor orientate direct sau indirect către cetățean. De asemenea, administrația publică locală pune la dispoziția populației comunei și locuitorilor și servicii de urgență oferite de **Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență**. În vederea accesării diferitelor surse financiare de pe plan intern sau de pe plan extern, este nevoie de implementarea unor măsuri de consolidare a capacității administrative a acestor autorități, fapt ce poate ajuta la realizarea obiectivelor de dezvoltare.

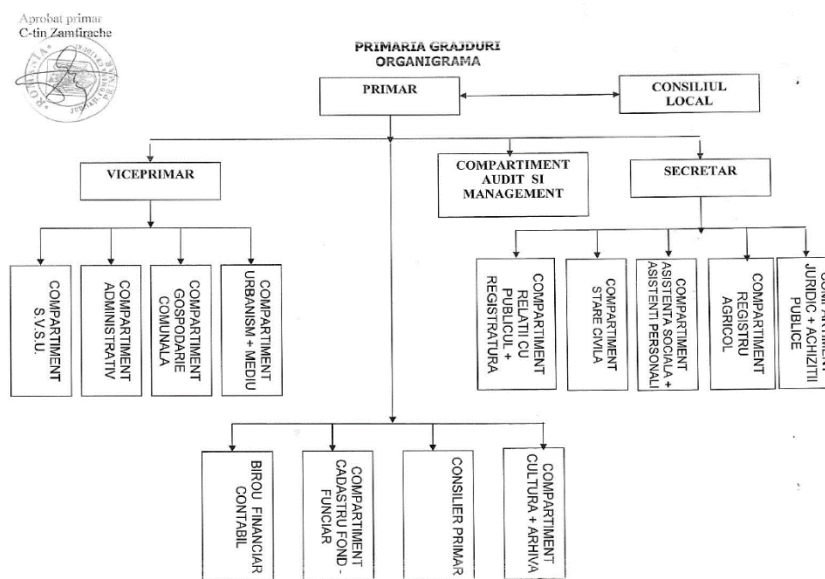
La nivelul comunei Grajduri, autoritatea publică locală se bazează în activitatea sa pe un buget local aferent unui an, în cadrul căruia sunt stabilite veniturile, structura acestora pe surse, respectiv cheltuielile și activitățile care se vor finanța.

Dezvoltarea capacității administrative reprezintă indirect cheia dezvoltării comunității, de aceasta depinzând întregul cadru de politici publice implementate în Grajduri. Pe de o parte, se pune problema managementului procesului de elaborare a politicilor publice, fiind necesară creșterea responsabilizării autorităților pentru dezvoltarea localității, dar și eficientizarea organizațională a instituțiilor. Pe de altă parte, de capacitatea administrativă depinde

calitatea tuturor serviciilor publice, de la educație, la cultură, sănătate, salubritate, spații verzi, siguranță și ordine publică, etc.

Eficientizarea politicilor publice gândite de autorități la nivelul comunei Grajduri este condiționată și de colaborarea dintre acestea și societatea civilă. Interrelaționarea dintre autoritățile publice și populație are efecte nu numai în câștigarea încrederii cetățenilor sau în identificarea problemelor întâmpinate de aceștia, ci și în creșterea gradului de transparență a instituțiilor publice. Prin organizarea unor consultări publice lunare, autoritățile publice locale pot oferi un feedback la nevoile populației sau furniza informații privind activitățile desfășurate, dar pot afla și perspectiva cetățenilor cu privire la cheltuirea banului public. Toate informațiile de interes public utile pentru cetățenii comunei sunt prezentate și actualizate la avizierul din holul primăriei. De asemenea, pe site-ul primăriei sunt aduse la cunoștința celor interesați diferite informații de interes public: hotărâri ale Consiliului local, declarații de avere, organigrama, programul defuncționare al serviciilor publice, datele de contact ale instituției și ale reprezentantului legal. Referitor la structura organizatorică actuală, în cadrul Primăriei localității funcționează următoarele compartimente, care subliniază diversitatea și complexitatea activității desfășurate. Coerența și eficiența proiectelor

de investiții poate fi asigurată și prin dezvoltarea capitalului uman din cadrul administrației publice locale, prin participarea funcționarilor publici la cursuri de specializare în managementul proiectelor sau achiziții publice.

Este important ca serviciile publice să urmărească un grad superior de satisfacere a nevoilor populației, atât ca diversificare a lor, ca grad de acoperire în teritoriu, dar și din punct de vedere al calității furnizării acestora. De aceea, trebuie asigurată eficientizarea furnizării

serviciilor către populație, eliminându-se pierderile și costurile ineficiente, evaluându-se totodată periodic cererea de servicii publice.

Pe viitor poate fi avută în vedere și externalizarea serviciilor, aceasta putând reprezenta o modalitate eficientă de reducere substanțială a costurilor de funcționare a administrațiilor publice și chiar îmbunătățirea serviciilor oferite comunității.

Principalele investiții realizate în comuna Grajduri

Denumire investiție	Valoare	Programul prin care se finanțează investiția	Perioada de realizare	Sursa de finanțare
Sistem integrat de alimentare cu apă, canalizare și stație de epurare pentru localitățile comunei Grajduri, județul Iași	22,648,820.73 lei	PNDL	2015-2021	M.L.P.D.A. Buget local
Reabilitare și modernizare Școala Gimnazială din satul Grajduri, comuna Grajduri, județul Iași	1,708,020.37 lei	PNDL	2018-2021	M.L.P.D.A. Buget local
Reabilitare și modernizare Școala Primară din satul Valea Satului, comuna Grajduri, județul Iași	1,151,995.84 lei	PNDL	2018-2020	M.L.P.D.A. Buget local
Reabilitare și modernizare drumuri comunale, locale și sătești prin asfaltare	2,601,186.8 lei	BUGET LOCAL	2018-2021	Buget local
Pietruirea drumurilor comunale	450,000.00 lei	BUGET LOCAL	2020	Buget local
Modernizare, reabilitare și extindere Școala Primară din satul Pădureni, comuna Grajduri	1,636,885,01 lei	BUGET LOCAL	2019-2021	Buget local
Extindere sediu Primărie	1,323,457.00 lei	BUGET LOCAL	2019-2020	Buget local

Reabilitare și extindere corp B Școala Gimnazială din satul Grajduri, comuna Grajduri	2,055,492.96 lei	BUGET LOCAL	2021	Buget local
Construire pod Gară	385,997.50 lei	BUGET LOCAL	2020	Buget local
Achiziționare autoutilitară	86,595.22 lei	BUGET LOCAL	2020	Buget local
Extindere rețea electrică	14,264.73 lei	BUGET LOCAL	2020	Buget local

Se observă, așadar, un interes constant din partea autorităților locale în a se adapta schimbărilor continue ce apar pe plan socio-economic, fiind totuși prezente decalaje față de nivelul mediu de performanță prezent la nivelul administrațiilor locale din celelalte state membre UE.

Ar putea fi pus mai mult accent la nivel local pe măsurarea rezultatelor și de asemenea pe opinia comunității locale, utilizându-se astfel mecanisme de feedback, prin raportarea performanțelor către locuitorii – beneficiari direcți ai serviciilor publice, putând fi mărit gradul de transparență al administrației publice.

În ceea ce privește absorbția fondurilor europene, se observă un interes crescut în această direcție, dovadă fiind proiectele investiționale implementate până în prezent. Este însă necesară o implicare mult mai mare a autorităților locale pe viitor, în scopul atingerii unui grad de accesare a fondurilor nerambursabile sporit, pentru ca în final efectele pozitive să fie resimțite în dezvoltarea socio-economică locală.

5. Analiza SWOT

Strategia de dezvoltare durabilă trebuie fundamentată pe o analiză relevantă a stării existente a comunității. Pentru a putea lua deciziile corecte, trebuie analizate optim cerințele, constrângerile și opțiunile de dezvoltare. Specificul analizei **SWOT** este că ea studiază concomitent caracteristicile interne sau endogene și influențele mediului extern sau exogen, ținând cont atât de factorii pozitivi cât și de cei negativi.

În cadrul analizei **SWOT** se evaluează mai întâi specificul intern al entității pentru care se elaborează strategia, puncte forte și puncte slabe. Apoi se analizează influențele exterioare, efectele pozitive fiind considerate oportunități, iar cele negative, pericole.

Utilitatea analizei SWOT constă în faptul că procesul decizional bazat pe această analiză trebuie să includă următoarele elemente:

- ✓ construiește pe punctele tari;
- ✓ elimină punctele slabe;
- ✓ exploatează oportunitățile;
- ✓ îndepărtează amenințările.

Analiza SWOT (puncte forte, puncte slabe, oportunități, amenințări) se bazează pe de o parte pe opiniile relevate în cursul sondajului, pe de altă parte pe rezultatele activității grupului comunității locale,

precum și pe factorii identificați în cursul activității de planificare. Punctele tari și oportunitățile identificate reprezintă resursele strategice comune care vor fi valorificate în urmărirea obiectivelor strategice, iar acestea depind în mare măsură de punctele slabe interne și amenințările externe existente. La elaborarea analizei SWOT a comunei GRAJDURI, am considerat următoarele domenii ca fiind relevante, cele care, de altfel, au și fost analizate în cadrul Strategiei:

- ✓ *Cadru general*
- ✓ *Agricultură și dezvoltare rurală*
- ✓ *Demografie*
- ✓ *Dezvoltare economică*
- ✓ *Resurse umane și piața muncii*
- ✓ *Educație și cultură*
- ✓ *Sănătate și servicii sociale*
- ✓ *Urbanism*
- ✓ *Mediu*
- ✓ *Administrația publică locală*

CADRU GENERAL

Puncte tari

Comuna se află în marginea de sud a județului, la limita cu județul Vaslui. Este străbătută de șoseaua județeană DJ248, care o leagă spre nord de Ciurea și Iași (unde se termină în DN28) și spre sud de Scânteia și mai departe în județul Vaslui de Rebricea și Vulturești (unde se termină în DN25).[5] Prin comună trece și calea ferată Iași-Vaslui, pe care este deservită de stația Grajduri.

În comuna Grajduri se află Poiana cu Schit, arie protejată de tip floristic, unde sunt ocrotite unele specii de plante de silvostepă, cum ar fi dumbățul, sulițica, pieptănărița și păiușul. Vegetația comunei este variată și bogată, sporind atractivitatea peisagistică a zonei;

Puncte slabe

Clima este caracterizată de condiții termice aspre, cu veri scurte și ierni lungi.

Înghețurile târzii de primăvară și înghețurile timpurii de toamnă au efecte negative asupra dezvoltării vegetației.

Precipitațiile medii anuale ating 590 mm, care cumulate cu topirea zăpezilor pot pune în pericol suprafețele agricole.

CADRU GENERAL

Oportunități

Posibilitatea accesării fondurilor structurale în vederea valorificării resurselor zonei și dezvoltării turismului;

Existența fondurilor europene direcționate spre semnalizarea și promovarea obiectivelor turistice;

Diversificarea obiectivelor turistice va duce la creșterea atractivității turistice a zonei;

Existența programelor autorităților județene și naționale destinate dezvoltării zonelor rurale;

Posibilitatea încadrării ariilor geografice ale comunelor în ariile de eligibilitate a programului de finanțare prin fonduri structurale ale Uniunii Europene;

Posibilitatea reabilitării infrastructurii prin intermediul formelor asociative.

Amenințări

Infrastructura de transport slab dezvoltată poate avea ca efect ocolirea zonei turistice a comunei;

Insuficiența resurselor financiare pentru contribuția proprie la proiectele finanțate prin Fonduri Structurale din mediul rural.

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

Puncte tari

Aproximativ jumătate dintre culturile agricole de pe raza comunei sunt ocupate de cartofi, condițiile zonei fiind favorabile pentru cultivarea acestei categorii de legume;

Intenția micilor fermieri de a-și extinde afacerea și de a dezvolta sectorul agricol;

Dezvoltarea durabilă a agriculturii și prin utilizarea redusă a îngrășămintelor.

Pondere ridicată a proprietății private asupra terenului arabil și efectivului de animale;

Puncte slabe

Lipsa unui punct de însămânțare artificială în comună;

Lipsa resurselor financiare în rândul micilor fermieri din comună pentru realizarea studiilor pedologice și agrochimice; Utilizarea neadecvată a pășunilor, nefiind aplicate metodele de parcelare pentru regenerare;

Temerile micilor producători în ceea ce privește piața de desfacere a produselor agricole realizate în gospodărie;

Ponderea mare a persoanelor vârstnice care lucrează în agricultură;

În sectoarele din agricultură utilizarea tehnică este precară;

Grad scăzut de mecanizare;

Promovarea insuficientă a produselor alimentare și nealimentare tradiționale;

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

Oportunități

Dezvoltarea mediului non-guvernamental ce activează în domeniul agriculturii ecologice;
Tendință de creștere a sectorului de produse ecologice;
Existența unui cadru legislativ favorabil pentru înființarea și dezvoltarea exploatațiilor agricole;
Existența Programului Fermierul ce susține dezvoltarea mediului de afaceri în domeniul agriculturii;
Facilități legislative pentru arendarea suprafețelor agricole;
Existența Camerelor Agricole Județene ce oferă sprijin în vederea dezvoltării mediului rural;
Existența Programului Rabla pentru utilaje agricole;
Existența Grupurilor de Acțiune Locală care sprijină micii fermieri;

Amenințări

Numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piața Uniunii Europene;
Fenomene naturale: inundații, eroziune și alunecări de teren;
Migrația forței de muncă și părăsirea activităților agricole;
Orientarea tinerilor spre alte domenii de activitate;
Dezechilibrul accentuat între prețurile imputurilor tehnologice (îngrășăminte, pesticide, semințe, lucrări mecanice) și prețurile de valorificare a produselor agricole a determinat în ultimele decenii o puternică decapitalizare a producătorilor agricoli
Absența unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne;
Cadru legislativ instabil;
Slaba informare a producătorilor agricoli cu privire la normele europene

DEMOGRAFIE

Puncte tari

Raportul de dependență demografică prezintă o valoare mai scăzută în comuna Grajduri comparativ cu județul Iași.

Raportat la anul 2010, populația comunei a crescut cu 308 % în anul 2021, cea mai ridicată valoare din ultimii 10 ani, înregistrându-se în anul 2016 (8423 persoane). În anul 2021, populația stabilă din comuna Grajduri reprezenta 0,77 % din totalul populației stabile a județului Iași. Potrivit datelor furnizate de INS, la nivelul anului 2020 (ultimul an de referință), în comuna Grajduri s-au născut 52 persoane și au decedat 35, înregistrându-se un spor natural pozitiv.

Puncte slabe

În comuna Grajduri, la nivelul anului 2020 (ultimul an de referință), au fost înregistrate 313 de plecări cu domiciliul și 64 de stabiliri cu domiciliul, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

DEMOGRAFIE

Oportunități

Promovarea de către Administrația Publică Locală a unui program de informare cu privire la depopularea satelor componente și luarea de măsuri concrete în acest sens (de exemplu, premierea familiei la nașterea unui copil);

Menținerea tendinței de creștere a speranței de viață la naștere la nivel național;

Implicarea medicilor și a asistenților sociali în activități de conștientizare cu privire la necesitatea întineririi populației;

Facilitățile oferite de programele naționale și europene pentru menținerea tinerilor în mediul rural.

Amenințări

Ritmul de scădere al populației crește de la an la an, iar generațiile tinere sunt din ce în ce mai puțin numeroase comparativ cu cele adulte și vârstnice;

Redresarea natalității nu mai poate împiedica scăderea și îmbătrânirea populației active.

Tendința de îmbătrânire mai accentuată a populației din cauza migrării forței de muncă tinere în străinătate;

Adaptarea mai lentă a populației vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale.

DEZVOLTARE ECONOMICĂ

Puncte tari

Condiții climatice propice cultivării unei game variate de plante de cultură;

Existența unor soluri fertile, prielnice pentru o varietate de culturi agricole;

Existența în zonă a unor societăți comerciale și persoane fizice autorizate active;

Potențial ridicat în ceea ce privește cultivarea produselor ecologice;

Forță de muncă relativ ieftină.

-diversitatea domeniilor economice reprezentate de către agenții economici activi pe teritoriul comunei: comerț, producție: execuție mobilier, cherestea, exploatații forestiere, servicii;

Puncte slabe

Principalele probleme cu care se confruntă agenții economici sunt birocrăția instituțională, lipsa personalului calificat, migrația tinerilor spre zonele urbane.

Cei mai mulți agenți economici își vând produsele și/sau serviciile doar la nivel local;

Tendența accentuată de îmbătrânire demografică a populației;

Lipsa practicării agroturismului;

Informarea succintă cu privire la normele europene

Slaba valorificare a parteneriatului public-privat;

infrastructura rutieră și de utilități slab dezvoltată;

Migrație masivă a populației active în zone mai dezvoltate ale României și în țări din spațiul european;

Număr redus de utilaje agricole utilizate în gospodăriile particulare și în societățile agricole;

Nu există inițiative de revigorare a meșteșugurilor tradiționale;

DEZVOLTAREA ECONOMICĂ

Oportunități

Posibilitatea realizării de parteneriate public-private între agenții economici și Primărie;
 Fonduri europene ce sprijină dezvoltarea antreprenoriatului;
 Consolidarea programelor de pregătire, învățare continuă și dezvoltare a abilităților antreprenoriale;
 Dezvoltarea pachetelor de instrumente financiare pentru sprijinirea micilor afaceri;
 Creșterea permanentă a cererii de alimente de calitate pe piețele naționale și internaționale, inclusiv a cererii de alimente ecologice certificate;
 Dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare care să conecteze producătorii și consumatorii, inclusiv să asigure o legătură mai bună între mediul rural și urban;
 Existența terenurilor disponibile investițiilor la nivel local;
 Existența programelor guvernamentale care susțin Întreprinderile Mici și Mijlocii (IMM-urile);

Amenințări

Fiscalitatea și birocrăția existentă la nivel local;
 Forță de muncă necalificată și insuficientă în mediul rural;
 Mediu politic instabil și dese schimbări în legislație (inclusiv cele din domeniul fiscal);
 Politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase);
 Disparități între zonele rurale și cele urbane datorate slabei capacități în asigurarea infrastructurii și a serviciilor de bază;
 Slaba informare a populației din mediul rural cu privire la procedurile de înființare a unei afaceri;
 Migrația forței de muncă specializată și calificată spre mediul urban sau spre alte țări;
 Atractivitate scăzută a mediului de afaceri din cauza lipsei facilităților pentru investitori
 Adaptabilitate scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă;

RESURSE UMANE ȘI PIAȚA MUNCII

Puncte tari

Distribuția pe sexe a locuitorilor este echilibrată;
Forță de muncă ieftină;
Forță de muncă bine reprezentată la nivelul segmentării populației pe grupe de vârstă.
Număr relativ redus al inadaptaților social;
Rata infracționalității redusă.

Puncte slabe

Îmbătrânirea populației (spor natural negativ);
existența unor familii care trăiesc la limita subzistenței datorită veniturilor scăzute sau inexistente;
Nivelul ridicat al impozitelor și taxelor ce influențează în mod negativ dezvoltarea afacerilor locale;
Depopularea satelor (spor natural negativ, migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate);
Capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei;
Lipsa programelor/centrelor de orientare și reorientare profesională pentru tineri și șomeri;

RESURSE UMANE ȘI PIAȚA MUNCII

Oportunități

Posibilitatea accesării unor programe de finanțare guvernamentale pentru reconversie profesională, și crearea de noi locuri de muncă pentru șomeri;

Posibilitatea șomerilor de a urma cursuri de calificare sau recalificare.

Creșterea nivelului de calificare prin participarea în programe regionale și naționale (cursuri pentru mici fermieri);

Existența unor reglementări ce acordă facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți;

Implementarea unor proiecte care să stimuleze implicarea romilor în activități aducătoare de venituri;

Existența programelor guvernamentale ce stimulează înființarea de IMM-uri în rândul tinerilor;

Atragerea de noi investitori români și străini în zonă, având drept rezultat crearea de noi locuri de muncă.

Amenințări

Scăderea capacității economiei și societății de a genera oportunități de muncă;

Lipsa de structurare a învățământului secundar și universitar față de cerințele pieței muncii determină creșterea numărului de șomeri în rândul populației calificate;

Scăderea gradului de instruire școlară a populației tinere;

Scăderea numărului persoanelor calificate, prin ieșirea acestora din viața activă;

Estomparea tradițiilor locale, odată cu trecerea timpului;

Creșterea șomajului în rândul tinerilor absolvenți;

Interesul scăzut al investitorilor față de oportunitățile de dezvoltare ale comunei;

Migrarea forței de muncă calificată spre alte zone sau în afara țării, unde posibilitatea de câștig este mai mare și facilitățile create mai atractive;

Dezinteresul populației față de programele de formare Profesională.

EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

Puncte tari

Organizarea evenimentelor culturale (zilele comunei, etc).

Existența în școală a Cercurilor școlare, ecologice, tehnologice, artistice cu rezultate bune.

Nu s-au înregistrat fenomene de delincvență sau infracționalitate la nivelul școlii.

Puncte slabe

Migrarea tinerilor spre orașe mari, pentru continuarea studiilor;

în anul 2020, la nivelul comunei Grajduri existau 499 de cititori activi.

În anul 2020, populația școlară a comunei Grajduri a scăzut cu 14,57 % comparativ cu anul 2014. În anul 2020, populația școlară din comună reprezenta 0,4% din populația școlară județeană.

În ceea ce privește numărul de calculatoare ce revin populației școlare, 15 elevi folosesc același calculator din unitatea de învățământ a comunei, conform INS.

EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

Oportunități

Dezvoltarea parteneriatelor public-private în procesul educațional și a formării profesionale;

Posibilitatea preluării și adaptării metodelor de bună practică din țările Uniunii Europene cu privire la activitățile didactice;

Posibilitatea preluării modelului de bună practică „After school”;

Existența programelor educaționale pilot;

Existența politicilor de stimulare a ocupării posturilor vacante pentru cadrele didactice din mediul rural și menținerii cadrelor didactice calificate;

Existența programelor guvernamentale ce sprijină copiii din mediul rural cu rezultate deosebite la învățătură.

Existența la nivelul Uniunii Europene de programe care să faciliteze schimburile de experiență cu instituțiile educaționale din spațiul UE;

Accesarea de fonduri europene destinate reabilitării, modernizării patrimoniului cultural.

Existența Programului Prioritar Național pentru reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și dotarea așezămintelor culturale din mediul rural;

Amenințări

Scăderea populației școlarizate în învățământul primar și gimnazial datorată scăderii populației;

Buget insuficient alocat învățământului generând recurgerea la finanțare prin aportul familiilor elevilor;

Politica de salarizare existentă în domeniul educațional, cu influențe negative asupra calității actului didactic;

Lipsa condițiilor atractive pentru cadrele didactice tinere;

Lipsa unei baze materiale moderne și adaptată noilor tendințe educaționale.

Riscul de abandon școlar;

Scăderea treptată a interesului pentru cultură;

Pierderea tradițiilor în decursul timpului;

Veniturile reduse ce se realizează în domeniul cultural îl fac neatractiv pentru noile generații;

Abandonarea monumentelor sau obiectivelor patrimoniului cultural de către autorități sau de către administratorii acestora;

Lipsa interesului privind domeniul cultural, nerecunoscându-se aportul la dezvoltarea locală și creșterea calității vieții;

SĂNĂTATE ȘI SERVICII SOCIALE

Puncte tari

În anul 2020, în comuna Grajduri existau:

- 1 cabinet medical de familie (proprietate privată)
- 1 farmacie (proprietate privată)
- 2 spitale
- 1 cabinet stomatologic

Spirit de solidaritate al localnicilor față de persoanele vârstnice;

Sprijin acordat de Primăria Grajduri grupurilor defavorizate din comună, în special persoanelor cu venituri reduse și șomerilor înregistrați sau neînregistrați;

Personal medical specializat;

Comuna este poziționată într-o zonă ferită de poluare, cu efecte benefice asupra sănătății locuitorilor.

Puncte slabe

Dintre persoanele cu dizabilități din comună cei mai mulți sunt copii;

Inexistența unui Centru de îngrijire batrâni și persoane cu nevoi speciale;

Servicii sociale insuficient dezvoltate și un grad redus de asociativitate;

Personal medical insuficient raportat la numărul de locuitori;

Inexistența unor programe de educație pentru sănătate;

Interes scăzut a potențialilor investitori pentru domeniul asistenței medicale;

SĂNĂTATE ȘI SERVICII SOCIALE

Oportunități

Posibilitatea utilizării unor fonduri europene disponibile în vederea sprijinirii dezvoltării infrastructurii de sănătate;

Descentralizarea și acordarea unei autonomii reale autorităților cu competențe în sănătate și asistență medicală, statuate ca obiective în programul de guvernare;

Existența unui sistem de monitorizare a asistenței sanitare;

Existența posibilității dotării cu aparatură performantă a cabinetelor medicale din mediul rural;

Existența fondurilor bugetare destinate asistenței medicale;

Existența politicilor de stimulare a medicilor de a practica în mediul rural (programul „Renașterea Satului Românesc”);

Posibilitatea atragerii fondurilor de finanțare pentru investiții în domeniul social;

Promovarea conceptului de familie;

Amenințări

Reacție neadecvată a cadrelor medicale la sistemul de norme sanitare impuse;

Migrația personalului medico-sanitar spre mediul urban sau spre alte țări;

Salarii mici în rândul specialiștilor din sănătate;

Lipsa capacităților și abilităților manageriale la nivelul sistemului de sănătate;

Deteriorarea spațiilor, aparaturii și serviciilor medicale din mediul rural din cauza fondurilor insuficiente și a managementului defectuos;

Probleme financiare majore ale sistemului public de sănătate;

Sporirea numărului de copii abandonți;

Creșterea numărului de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în afara țării;

Creșterea numărului nașterilor de copii cu dizabilități;

Cadru legislativ deficitar în domeniul violenței domestice și al abuzurilor sexuale;

Slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate;

Creșterea numărului bolnavilor cronici;

URBANISM

Puncte tari

În anul 2019, în comuna Grajduri existau 1231 locuințe, 1216 în proprietate privată și 15 în proprietate publică. Comparativ cu anul 2014, în anul 2019, numărul de locuințe existente a crescut cu 1%.

Suprafața locuibilă existentă în comuna Grajduri la nivelul anului 2020 a fost de 64887 metri pătrați, 651 în proprietate publică și 64236 în proprietate privată. În anul 2020, unei persoane îi revin 8,5 metri pătrați de suprafață locuibilă. Suprafața locuibilă existentă în județul Iași este de 15.129.434 metri pătrați, fiecărei persoane revenindu-i o suprafață de 15,64 metri pătrați, valoarea fiind superioară celei de la nivelul comunei Grajduri. Comparativ cu anul 2014, suprafața locuibilă existentă a crescut cu 3 % în anul 2020.

Existența rețelei de electricitate;

Existența rețelei de iluminat public;

Investiții realizate în infrastructura utilitară în comuna Grajduri.

Puncte slabe

Grad de urbanizare redus;

Inexistența rețelei de gaz metan;

Extinderea rețelei de apă-canal în toată comuna.

URBANISM

Oportunități

Existența unor programe europene orientate direct spre dezvoltare rurală;
 Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru asfaltarea drumurilor comunale;
 Posibilitatea realizării de parteneriate public-private în vederea dezvoltării infrastructurii din comună;
 Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-eliditare.
 Existența surselor de apă potabilă ce pot sta la baza extinderii rețelelor de alimentare cu apă potabilă;
 Existența unor programe cu finanțare europeană orientate spre creșterea randamentului și eficienței energetice;
 Existența Planului de Amenajare Teritorială Națională;
 Existența Master Planului pentru Sectorul Apă și Apă Uzată la nivel de județ;
 Dezvoltarea sistemelor TIC (Tehnologia Informației și a Comunicațiilor);

Amenințări

Instabilitate legislativă și monetară;
 Instabilitate politică;
 Criza economică și financiară la nivel național și internațional;
 Surse financiare insuficiente pentru susținerea proiectelor de modernizare a infrastructurii;
 Lipsa investițiilor în infrastructura locală are efecte negative asupra atractivității zonei și a uzurii premature a autovehiculelor populației;
 Tendința de creștere a prețurilor resurselor energetice sub influența instabilității monedelor internaționale.

MEDIU

Puncte tari

Deșeurile menajere sunt transportate la o instalație de eliminare autorizată din punct de vedere al protecției mediului;

Nu există poluatori industriali pe teritoriul comunei;

Calitatea în general bună a factorilor de mediu: apă aer, sol;

Limita admisibilă a indicatorilor privind poluarea mediului nu este depășită;

Terenuri agricole pretabile pentru culturile de cereale și legume;

Nivelul redus de utilizare a pesticidelor și îngrășămintelor în culturile agricole

Puncte slabe

Energia verde/regenerabilă nu este prezentă în gospodăriile de pe teritoriul comunei.

Educația ecologică este superficială;

Slabă cunoaștere a normelor de mediu și a legislației în vigoare;

Inexistența unei rețele de tratare și epurare a apei;

Lipsa spațiilor verzi în interiorul comunei;

Inexistența unui sistem de monitorizare adecvat pentru a utiliza informațiile legate de mediu;

Lipsa educării și informării cetățenilor cu privire la selectarea și depozitarea deșeurilor menajere.

Nevalorificarea surselor alternative de producere a energiei electrice.

MEDIU

Oportunități

Posibilitatea accesării fondurilor europene destinate reabilitării condițiilor de mediu din zona rurală;
 Disponibilitatea finanțării prin Fondul de Mediu pentru realizarea proiectelor cuprinse în Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului;
 Existența programelor LIFE Mediu și Natura ale UE;
 Receptivitatea populației la campaniile pentru promovarea colectării selective a deșeurilor.
 organizarea sistemului de colectare selectivă, a spațiului de depozitare temporară și transportul deșeurilor;
 Extinderea colaborării și implicarea organizațiilor neguvernamentale și a școlilor în programe comune de educație ecologică;
 Oportunități de practicare a unei agriculturi ecologice.

Amenințări

Deteriorarea calității apei pe termen lung, în cazul în care evacuările de ape uzate și menajere vor continua să se facă necontrolat;
 Nivel scăzut de educare al populației cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor;
 Menținerea mentalității de indiferență față de protecția mediului, în special la nivelul populației vârstnice;
 Insuficiența preocupării agenților economici privind re folosirea ambalajelor.
 Mentalitatea de indiferență față de protecția mediului.
 Exploatarea forestieră necontrolată cu consecințe grave asupra eroziunii solului și alunecărilor de teren;
 Posibilitatea apariției unor fenomene naturale imprevizibile, inundații, alunecări de teren, căderi masive de zăpadă;

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Puncte tari

Proiectele investiționale implementate până în prezent, în vederea remedierii deficiențelor existente pe plan local, precum (infrastructură rutieră, infrastructură utilitară, infrastructura sistemului educațional, infrastructura medicală/socială).

Indicatorii privind gradul de aglomerare a spațiului pentru locuit relevă că nu sunt probleme cu privire la disponibilitatea fondului locativ;

Gradul de criminalitate și infracționalitate scăzut;

Existența structurilor pentru situații de urgență;

Gradul ridicat al transparenței actului decizional;

Utilizarea site-ului propriu al Primăriei în scopul informării;

Colaborarea autorităților publice locale cu organizațiile neguvernamentale, în scopul implementării de proiecte cu teme sociale.

Puncte slabe

Amenajarea deficitară a parcărilor;

Media scăzută de spații verzi/cap de locuitor;

Insuficiența amenajării de locuri/spații de agrement;

Lipsa unor soluții de furnizare a serviciilor publice on-line;

Prezența decalajelor față de nivelul mediu de performanță prezent la nivelul administrațiilor locale din celelalte state membre UE;

Evoluția fluctuantă a veniturilor la bugetul local, cu tendință generală de scădere.

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Oportunități

Accesarea de fonduri nerambursabile adresate îmbunătățirii serviciilor publice și a facilităților/infrastructurii rurale;

Accesarea programelor care vizează reabilitarea termică, fapt ce va determina și o îmbunătățire a aspectului general al comunei;

Accesarea fondurilor destinate înființării de spații verzi;

Implementarea de soluții e-administrație și dezvoltarea resurselor umane în vederea utilizării acestora;

Valorificarea zonelor care necesită să fie revitalizate și care ar contribui la creșterea calității vieții locuitorilor comunei;

Încheierea unor parteneriate public-private în vederea dezvoltării rurale;

Amenințări

Excesul de birocrație;

Instabilitatea legislativă;

Neîndeplinirea obiectivelor propuse cu privire la implementarea proiectelor investiționale;

Fenomenul de corupție;

Scăderea încrederii comunității locale în administrația publică;

6. Planificare strategică de dezvoltare

6.1 Viziune și direcții de dezvoltare

Dezvoltarea durabilă a unei comunități se bazează pe realizarea unui plan strategic realizat în concordanță cu valorile locale care să îmbunătățească progresiv și să mențină bunăstarea populației în corelare cu cerințele folosirii raționale a resurselor naturale și ale conservării ecosistemelor.

Pentru orizontul temporal 2021-2027, comuna Grajduri își propune să devină o comunitate activă, cu oportunități de muncă și petrecere a timpului liber pentru locuitori și vizitatori într-un mediu frumos și sănătos. Astfel, va crește calitatea vieții pentru toți locuitorii în conformitate cu standardele europene.

Viziunea strategică de dezvoltare a comunei implică atingerea unor obiective concise în vederea dezvoltării domeniului economic, social și cultural. Viziunea comunei Grajduri este în spiritul dezvoltării zonei din punct de vedere economic și social, prin mai buna valorificare a resurselor locale, atragerea investițiilor și investitorilor, revigorarea tradițiilor, crearea/reabilitarea infrastructurilor de tip rural și punerea în valoare a poziționării geografice, în deplin respect față de mediul înconjurător.

Viziunea de dezvoltare a comunei Grajduri se va concretiza prin atingerea stadiului dorit până în anul 2027, prin implementarea planului de acțiuni cuprins în cadrul prezentei strategii. Comuna Grajduri se angajează în atragerea fondurilor nerambursabile care vor sta la baza creșterii economice și a nivelului de pregătire a resurselor umane din cadrul comunei. Astfel, aceasta va influența într-un mod pozitiv gradul de investiții din zonă, oferind în acest mod oportunități variate de dezvoltare. De asemenea, comuna Grajduri se va axa pe valorificarea resurselor naturale de care dispune, în principal a terenurilor agricole, în vederea dezvoltării sectorului agricol și promovării agroturismului, dar și promovarea și implementarea surselor alternative de energie.

Administrația publică locală a comunei Grajduri este orientată spre asigurarea unei dezvoltări durabile a comunei cu scopul de a crește nivelul de trai al locuitorilor, utilizând într-un mod eficient resursele naturale și umane disponibile.

Valorile esențiale în enunțarea viziunii pentru perioada 2021 – 2027 sunt următoarele:

- **Integritate:** Acțiunile implementate de administrația publică locală a comunei Grajduri vor fi caracterizate pe toată perioada implementării planului strategic, pe adoptarea unui comportament onest, etic și corect.
- **Responsabilitate:** Responsabilii de implementarea strategiei de dezvoltare locală își asumă obligația de a efectua acțiunile până la sfârșit, asumându-și în același timp răspunderea pentru consecințe.
- **Profesionalism:** Comuna Grajduri va da dovadă de performanță și rapiditate în soluționarea problemelor, pentru obținerea unor performanțe sporite.
- **Inovare:** Pentru atingerea obiectivelor strategice vor fi utilizate metode îmbunătățite, eficiente și eficace, fiind susținute comunicarea cu partenerii și comunitatea.

6.2 Priorități și scenarii de dezvoltare

Obiectivele se vor materializa în proiecte, subprograme sau programe care vor ține cont de următoarele:

- ✓ potrivirea dintre scopurile fixate în obiectivele și programele prezentei Strategii de Dezvoltare Locală;
- ✓ gradul de popularizare, care presupune existența mecanismului de dezbateri și consultări;
- ✓ existența unor resurse financiare limitate, care determină modalitatea de cofinanțare și mecanismele juridice pe care se întemeiază un proiect, subprogram sau program;
- ✓ evaluarea constantă a oportunităților realizării unor investiții în zonă de către autoritatea publică, care va lua în calcul nu numai resursele sale financiare prezente, ci și cele viitoare, de asemenea opțiunile populației, astfel încât să încurajeze responsabilitatea comunitară și individuală, precum și parteneriatul în realizarea unui proiect de dezvoltare locală;
- ✓ implicarea părților interesate în realizarea unui program, subprogram sau proiect.

Implicarea tuturor partenerilor, cum ar fi societatea civilă sau administrația publică locală sau grupuri interesate este direcția cea mai stabilă pentru implementarea imediată a obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală.

Strategia de Dezvoltare Locală începe de la următoarele idei de bază:

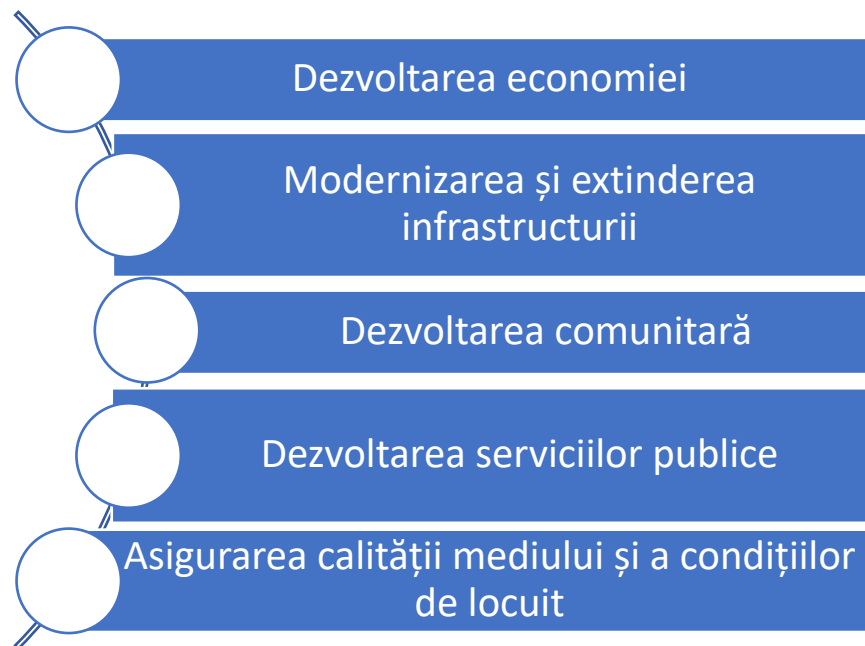
- ✓ Promovarea imaginii comunei în general și a standardului calitativ al serviciilor din comună;
- ✓ Crearea unor condiții de viață mai bune pentru locuitorii comunei prin înființarea de noi locuri de muncă și oferirea de locuințe;
- ✓ Informarea asupra oportunităților care se regăsesc în zona celor din mediul privat care doresc să investească fie în proiecte singulare sau în proiecte de parteneriat, fie consultări permanente;
- ✓ Acceptarea unei anumite adaptabilități la schimbările ce au loc în comună;
- ✓ Construirea strategiei pe caracterul social al proceselor, pe suportul și participarea comunității.

În echivalență cu ideile de bază ale formulării strategiei și cu posibilitatea de dezvoltare a comunei Grajduri, noțiunea strategică trebuie exprimată astfel încât transcrierea sa într-un plan strategic să garanteze prin pachetul de acțiuni pe care îl promovează la creșterea economică, creșterea bazei de impozitare, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității mediului de viață a comunității.

OBIECTIV GENERAL

Dezvoltarea durabilă a comunei Grajduri pe plan economic și social în vederea creșterii economice și stimularea dezvoltării sectoarelor cu potențial din comună, prin utilizarea resurselor naturale și umane disponibile și prin valorificarea potențialului natural și cultural.

OBIECTIVE STRATEGICE

Obiectiv strategic nr.1 - Dezvoltarea economiei

Reprezintă principalul element al dezvoltării unei comunități, fundamentul dezvoltării globale. Practic, activitățile sociale și culturale trebuie susținute din punct de vedere financiar de activitatea economică. Abordarea viitoare a dezvoltării durabile a economiei

locale va trebui să țină cont de avantajele ce derivă din amplasarea comunei relativ la căile de comunicație și transport. De aceea, se va sprijini *dezvoltarea turismului prin exploatarea potențialului turistic*, extinderea gamei de produse tradiționale (pălincă, obiecte artizanale, etc.) și servicii oferite la nivel local astfel încât aceste avantaje să fie valorificate corespunzător. Se pune accent pe dezvoltarea rețelelor de marketing în domeniul turismului, susținerea desfacerii produselor agricole și orientarea-valorificarea potențialului de comercializare al produselor alimentare tradiționale.

În vederea dezvoltării durabile a economiei locale *este necesară o diversificare a activităților economice pe diferite domenii:* agricultură, servicii, zootehnie, comerț și turism, care să permită generarea de noi locuri de muncă și sporirea veniturilor locuitorilor.

Atragerea investitorilor privați și încurajarea investițiilor de afaceri reprezintă punctele de plecare în vederea revitalizării mediului economic al comunei și valorificarea oportunităților de investiție de la nivel local.

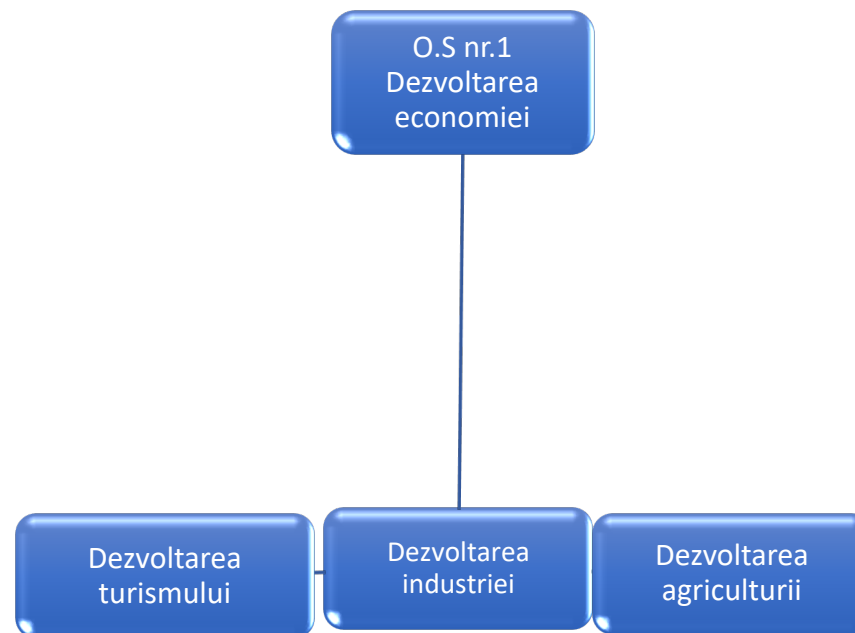
Sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii este deosebit de importantă și va avea totodată un rol important în dezvoltarea

economică regională și locală, în crearea de noi locuri de muncă și în încurajarea tinerilor să rămână în mediul rural.

Agricultura reprezintă un sector de primă importanță în dezvoltarea economiei rurale, motiv pentru care aceasta constituie una din oportunitățile de dezvoltare ale zonei, care este insuficient utilizată. Astfel, se poate pune accent pe valorificarea potențialului agricol, pe extinderea sistemelor de irigații, pe implementarea unor măsuri în vederea susținerii și accelerării procesului de dezvoltare a acestui sector.

Măsurile propuse în vederea soluționării problemelor existente în sectorul economic local, dispun:

- *Susținerea antreprenorilor locali în demararea de noi activități economice;*
- *Atragerea de noi investitori care să ofere locuri de muncă;*
- *Valorificarea potențialului agricol;*
- *Dezvoltarea capitalului uman.*

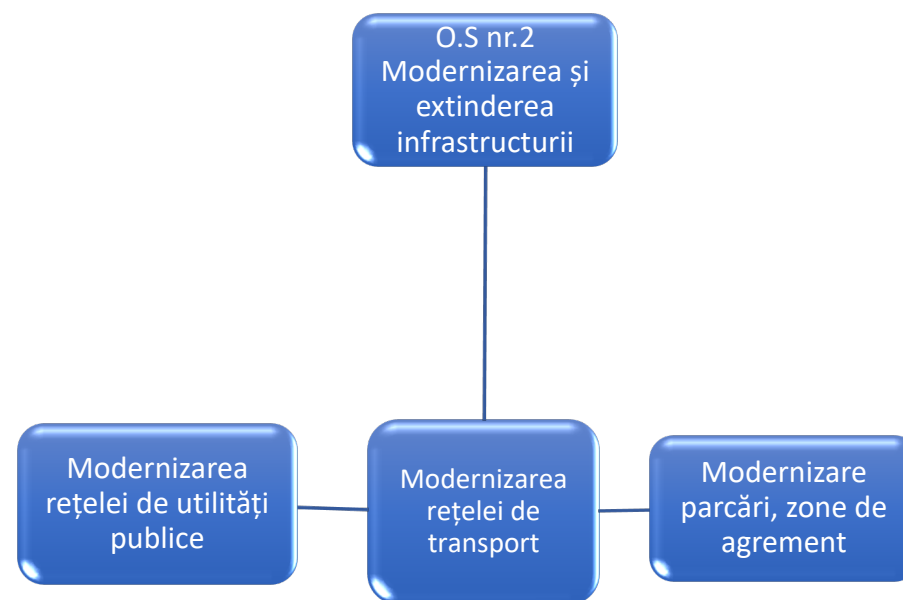

Obiectiv strategic nr.2 – Modernizarea și extinderea infrastructurii

Trebuie să fie o prioritate în cadrul oricărei strategii de dezvoltare locală din România, cu atât mai mult cu cât ea este o constantă în elaborarea strategiilor de la nivel regional și național. Influența

semnificativă a gradului de dezvoltare a infrastructurii (tehnico-edilitară, de transport și a serviciilor publice) asupra nivelului de trai al locuitorilor și dezvoltării economice reclamă rezolvarea problemelor existente la nivelul comunei. Modernizarea și extinderea infrastructurii (drumuri, utilități), cât și dezvoltarea infrastructurii de agrement este o necesitate și poate bloca dezvoltarea economică, spațială și socială. O infrastructură modernă reprezintă punctul de pornire în transformarea zonelor rurale în zone atractive, în care cetățenii să-și desfășoare activitatea economică și să trăiască într-un mediu curat.

Necesitatea intervențiilor în dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii locale este actuală și chiar stringentă. Creșterea calității vieții locuitorilor comunei Grajduri implică accesul la utilități publice de calitate a tuturor locuitorilor săi. Lucrările trebuie coordonate astfel încât succesiunea acestora să aibă o logică: mai întâi se intervine asupra rețelelor de utilități, se îngroapă rețelele de telecomunicații, apoi se asfaltează străzile și trotuarele. De aceea, se recomandă ca activitățile referitoare la utilități să fie incluse într-un proiect integrat, de amploare, care să fie urmat de unul similar pentru modernizarea drumurilor.

Dezvoltarea infrastructurii de agrement, precum și construirea unor obiective pentru petrecerea timpului liber vor putea valorifica mai mult potențialul de dezvoltare al comunei și resursele sale naturale (păduri, terenuri pentru dezvoltare).

Gradul de dezvoltare al infrastructurii tehnico – edilitare și a serviciilor publice, se reflectă asupra nivelului de trai al locuitorilor comunei.

Standardele europene impun o serie de criterii care vizează îmbunătățirea calității vieții în așezările rurale, de aceea înființarea unui sistem de distribuție al gazelor naturale pentru locuitorii comunei Grajduri trebuie să constituie o prioritate strategică.

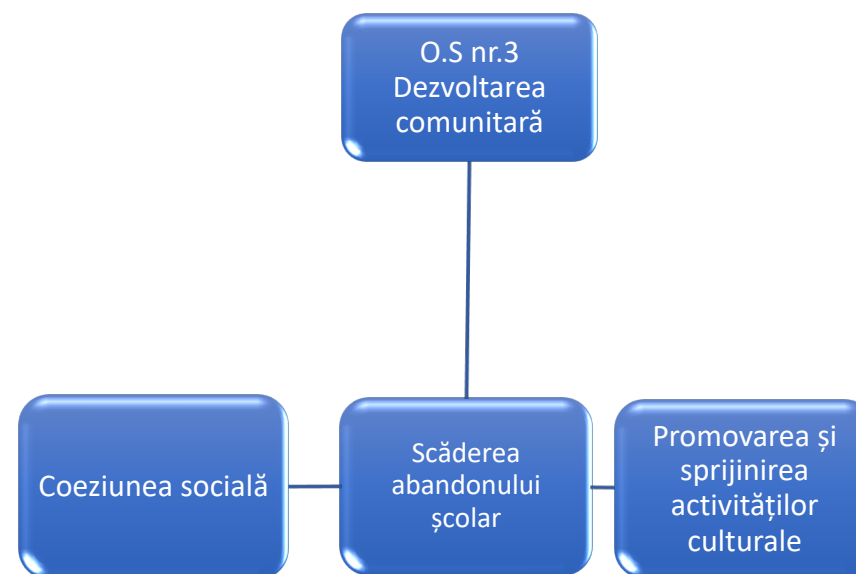
În vederea modernizării și extinderii infrastructurii de bază a comunei Grajduri au fost stabilite următoarele măsuri:

- *Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere pentru facilitarea accesului în cadrul comunei;*
- *Dezvoltarea calității infrastructurii de utilități și creșterea gradului de acces la aceasta (extinderea rețelei de apă, înființarea/extinderea rețelei de canalizare și gaz, Extindere iluminat stradal, Modernizarea sistemului de iluminat public stradal).*

Obiectiv strategic nr.3 – Dezvoltarea comunitară

Este foarte important dezvoltarea comunităților de romi în contextul drepturilor civile, sociale, politice și economice, dezvoltarea relațiilor de cooperare și de parteneriat cu asociații private, publice, naționale și internaționale, specializate în cercetarea și implementarea programelor sociale. Asta înseamnă îmbunătățirea condițiilor de viață, crearea unor locuri de muncă pentru locuitori din medii

defavorizate, creșterea coeziunii sociale. Totodată înseamnă dezvoltarea spiritului de voluntariat în rândul comunității locale.

Asigurarea unei calități a vieții la un standard cât mai ridicat determină o creștere și o dezvoltare a sectoarelor care vizează

sănătatea, educația și serviciile sociale, sporind gradul de retenție a capitalului uman la nivelul comunei Grajduri. De asemenea, în vederea creșterii calității vieții, este necesară dezvoltarea serviciilor în domeniul protecției sociale și îmbunătățirea calității serviciilor pentru bătrâni și persoane cu dizabilități, pentru o mai bună integrare socială a acestora și pe piața muncii.

În același timp cu dezvoltarea sistemului sanitar și educativ, se impune dezvoltarea fondului locativ al comunei, contribuind la retenția cadrelor didactice și sanitare prin oferirea de facilități de cazare și, în final, la creșterea calității vieții membrilor comunității. Nu în ultimul rând, siguranța publică trebuie să constituie un domeniu de interes pentru autoritățile publice.

Un punct important pentru creșterea atractivității comunei este reprezentat de facilitățile culturale și de agrement pe care le oferă sau pe care ar putea să le ofere comuna Grajduri, astfel încât confortul social al locuitorilor să fie îmbunătățit. Accesul locuitorilor la diferite manifestări culturale, la posibilități de practicare a unor sporturi și de a participa la evenimente care se referă la menținerea identității comunei duce la întărirea coeziunii dintre membrii comunității. Accesul la cultură poate contribui la dezvoltarea comunității, la combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale, prin integrarea

socială a grupurilor defavorizate sau prin promovarea diversității culturale și a dialogului intercultural. De aceea, dezvoltarea infrastructurii culturale urmărește în esență fundamentarea serviciilor socio-culturale, asigurarea participărilor sociale sau dezvoltarea mediului fizic care asigură accesul la valori. Astfel, restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural, inclusiv valorificarea potențialului turistic local specific, reabilitarea zonelor istorice, valorificarea durabilă a patrimoniului cultural sunt aspectele care conduc la creșterea gradului de atractivitate al comunei, la stabilizarea forței de muncă, la crearea unor noi locuri de muncă și la atragerea de noi investiții, reducând fenomenul de migrație.

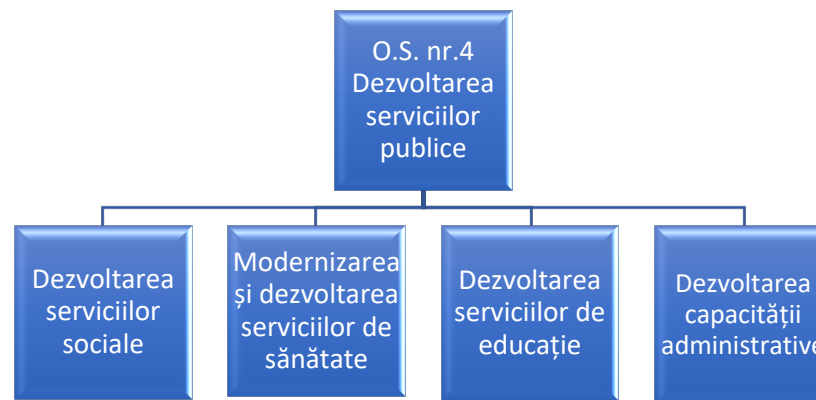
În vederea soluționării problemelor identificate în cadrul acestui domeniu prioritar sunt propuse următoarele măsuri:

- *Îmbunătățirea calității serviciilor sociale și de sănătate în acord cu standardele europene;*
- *Sprrijinirea sistemului educațional prin asigurarea condițiilor optime de dezvoltare a copiilor și tinerilor;*
- *Dezvoltarea fondului locativ al comunei;*
- *Creșterea siguranței publice;*
- *Dezvoltarea vieții socio-culturale a comunei;*
- *Dezvoltarea infrastructurii turistice și de agrement.*

Obiectiv strategic nr.4 – Dezvoltarea serviciilor publice

Au fost identificate o serie de dificultăți în ceea ce privește educația, sănătatea, serviciile sociale, motiv pentru care includerea dezvoltării serviciilor sociale ca domeniu prioritar în cadrul strategiei de dezvoltare este absolut necesară.

Evoluția planificată a acestor servicii în cadrul comunității este foarte importantă întrucât ele au o influență semnificativă asupra creșterii calității vieții membrilor colectivității, dezvoltarea serviciilor de sănătate, asistență socială, educație, cultură, fiind o prioritate pentru comuna Grajduri. Dotarea materială a unităților de învățământ, starea tehnică a locurilor unde se desfășoară activitatea educativă, serviciile comunitare pentru persoanele vârstnice/cu handicap, pentru victime ale violenței domestice etc. sunt insuficient dezvoltate. Mai mult, accentuarea problemelor economice și *scăderea nivelului de trai*, populația în curs de îmbătrânire și gradul ridicat de sărăcie reclamă creșterea capacității de furnizare a serviciilor sociale și socio-medicale. Scopul educației este de a forma oamenii ca elemente active ale societății civile. Educația începe încă din primii ani de viață și continuă pe tot parcursul vieții.

Educația de calitate presupune accesul grupului țintă la infrastructură modernă, dotări corespunzătoare și trebuie să cuprindă pe lângă educația tinerilor și educația adulților în vederea calificării sau recalificării profesionale. **Capacitatea administrativă** și instituțională eficace reprezintă cheia bunei guvernări, precondiția elaborării cu

succes a politicilor publice și a implementării strategiei de dezvoltare locale. Obiectivul acestei priorități este de a contribui la crearea unei administrații publice locale mai eficace și mai eficiente în beneficiul socio-economic al comunei Grajduri. Abordarea unor domenii cum ar fi planificarea strategică, formularea de politici publice, managementul strategic, monitorizarea, evaluarea, a răspunde nevoilor de a îmbunătăți sistemul de luare a deciziilor și, în acest context, contribuie la eficiența și eficacitatea administrației publice. Pentru asigurarea unei dezvoltări viitoare a localității administrația publică locală are nevoie de resurse umane instruite. Lipsa personalului instruit, lipsa informațiilor, lipsa planificării sunt doar câteva cauze care pot sta la baza potențialului limitat al administrației publice de a accesa diverse surse de finanțare existente. Strategia propune acordarea unei atenții mai ridicate scrierii și implementării de proiecte, pentru creșterea ratei de absorbție a fondurilor europene.

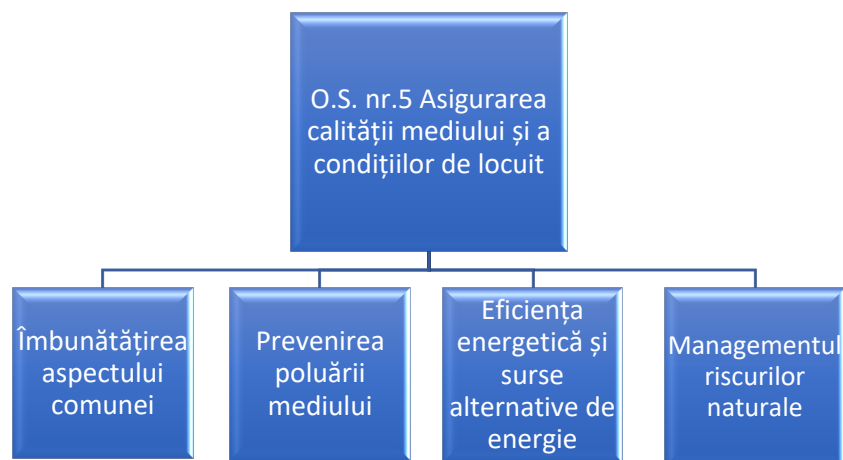
În urma identificării problemelor cu care se confruntă cetățenii comunei Grajduri cu privire la capacitatea administrativă, se propun următoarele măsuri:

- *Creșterea calității serviciilor publice;*
- *Stimularea implicării comunității în procesul de luare a deciziilor;*

- *Dezvoltarea resurselor umane;*
- *Sprijinirea sistemului educațional prin asigurarea condițiilor optime de dezvoltare a copiilor și tinerilor;*
- *Înființarea de creșe;*
- *Îmbunătățirea calității serviciilor sociale și de sănătate în acord cu standardele europene.*

Obiectiv strategic nr.5 – Asigurarea calității mediului și a condițiilor de locuit

Dezvoltarea durabilă urmărește dezvoltarea economică și socială în concordanță cu menținerea unui echilibru rațional între elementele evoluției societății umane și integritatea mediului natural. Protecția mediului condiționează dezvoltarea durabilă a comunei servind la menținerea calității vieții întregii populații. Protecția mediului este importantă pentru dezvoltarea economică și socială, protecția cadrului natural fiind luată în considerare în toate acțiunile desfășurate de mediul de afaceri. Astfel, acțiunile de protecție a mediului sunt definite în strânsă legătură cu politica de dezvoltare economică, aceasta din urmă trebuind să se realizeze fără a periclita accesul generațiilor viitoare la resursele existente.

Locuirea joacă un rol semnificativ în dezvoltarea oricărei societăți, fiind un element crucial pentru progresul economic, social și cultural. Experiența a arătat că satisfacerea corespunzătoare a nevoii de locuințe a necesitat, pentru toate statele europene, existența unor elemente de politică publică în domeniul locuirii și a unor intervenții pe piața de locuințe. Locuirea poate influența, direct sau indirect, competitivitatea comunelor fiind astfel unul dintre factorii care contribuie la dezvoltarea economică locală. Ca răspuns la schimbările fundamentale ale economiei mondiale, administrațiile locale și regionale încep să folosească tot mai mult condițiile de locuire ca un avantaj competitiv pentru creșterea economică. O altă problemă identificată în comuna Grajduri este **umiditatea ridicată a clădirilor publice**. Decojirea zugrăvelii și desprinderea tencuiei, mușgaiul și

mirosul neplăcut sunt caracteristici **specifice clădirilor vechi**, fără hidroizolație, afectate de umiditatea capilară. În clădirile unde nu s-a folosit hidroizolație sau dacă hidroizolația existentă s-a deteriorat în timp, apare problema ascensiunii umidității capilare.

Măsurile propuse în vederea soluționării problemelor identificate în cadrul acestui domeniu prioritar sunt:

- *Prevenirea poluării aerului și protejarea solului, apei și cadrului natural;*
- *Creșterea eficienței energetice;*
- *Dotarea clădirilor publice cu dispozitive care să oprească ascensiunea umidității capilare;*
- *Protecția zonelor expuse la risc de degradare.*

6.3 Surse de finanțare

La nivelul administrației publice locale, există o plajă variată de surse de finanțare pentru proiectele de investiții de interes local. Alegerea sursei de finanțare optime pentru un proiect de investiții dezvoltat la nivel local, implică o buna cunoaștere a legislației naționale în vigoare, a legislației europene în materie de fonduri, a Programelor Operaționale aferente finanțărilor UE, precum și a nevoilor curente și viitoare ale comunității locale. Ca urmare, pentru un obiectiv de investiție local, în cazul de față, la nivelul comunei Grajduri pot fi luate în considerare una sau mai multe surse de finanțare:

- Bugetul local;
- Bugetul județului Iași ;
- Bugetul de stat;
- Programe guvernamentale;
- Fonduri europene structurale și de investiții (prin Programele Operaționale și PAC);
- Granturi;
- Institutii financiare interne și internaționale;

- Alte surse de finanțare (ambasade, fundatii, organizatii etc);

Ținând cont de prioritățile și setul de acțiuni stabilite, s-a conturat o listă de posibile proiecte pentru a fi implementate la nivelul comunei Grajduri în vederea dezvoltării localității și îmbunătățirii per ansamblu a calității vieții. Entitatea responsabilă pentru implementarea acestor proiecte, autoritatea publică locală, va fi orientată spre mobilizarea tuturor părților de interes în vederea unirii eforturilor și obținerea rezultatelor propuse.

În acest sens, va urmări eficientizarea gestionării mijloacelor publice prin identificarea celor mai potrivite opțiuni de finanțare, organizarea corectă a licitațiilor și respectarea procedurilor specifice de implementare a proiectelor, controlul strict asupra executării bugetului la nivelul fiecărui proiect, atribuirea de responsabilități personalului din primărie, reevaluarea întregului sistem de resurse și servicii publice și transmiterea unor activități către sfera privată. Un element cheie al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere a nevoilor comunității locale. Necesitățile de finanțare reprezintă o cuantificare a nevoilor locale, indiferent de sursa de finanțare.

- Fonduri cu finanțare nerambursabilă

Instrumente structurale și de coeziune, fondurile nerambursabile europene, sunt utilizate de Uniunea Europeană pentru eliminarea disparităților economice dintre regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.

Arhitectura programelor operaționale prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada 2021 – 2027 este semnificativ modificată față de actualul sistem. Conform unor documente publicate de Ministerul Fondurilor Europene (MFE), următoarea perioadă financiară aduce schimbări importante atât în structura instituțională, cât și în cea strategică. Pe baza propunerilor formulate de Comisia Europeană în mai 2018 și mai 2020, în contextul crizei COVID-19, Consiliul a convenit asupra unui buget global alocat pentru CFM 2021-2027 de 1.074,3 miliarde EUR și un plan de stimulare de 750 de miliarde de EUR. Aceste 750 de miliarde de EUR fiind alocate pentru următoarele programe individuale: 672,5 miliarde de EUR pentru Mecanismul de redresare și reziliență (împrumuturi de 360 de miliarde de EUR, din care granturi 312,5 miliarde EUR), 47,5 miliarde de EUR pentru REACT-EU, 5 miliarde de EUR pentru Orizont Europa, 5,6 miliarde de EUR pentru InvestEU, 7,5 miliarde de EUR pentru Dezvoltare rurală, 10 miliarde

de EUR pentru Fondul pentru o tranziție justă și 1,9 miliarde de EUR pentru RescEU. Pornind de la necesitatea redresării economiilor statelor membre, angajamentele legate de planul de recuperare vor fi concentrate în perioada 2021-2023, respectiv 70% în 2021 și 30% în 2023.

Calendarul Financiar Multianual pentru perioada 2021-2027 este structurat astfel: „Piața unică, inovare și sectorul digital”, „Coeziune, reziliență și valori” (care include o subgrupă dedicată coeziunii economice, sociale și teritoriale și o subrubrică pentru reziliență și valori), „Resurse naturale și mediu” (care include o subgrupă pentru cheltuieli legate de piață și plăți directe), „Migrație și gestionarea frontierelor”, „Securitate și apărare”, „Vecinătate și întreaga lume”, „Administrație publică europeană”. Din acest pachet aprobat de Consiliu, România primește aproximativ 80 de miliarde de EUR, respectiv 46,3 de miliarde de EUR din bugetul UE 2021-2027 și 33,5 de miliarde de EUR prin instrumentul Next Generation EU. Aceste date se transpun în: un plus de 9,6 miliarde de EUR față de alocările bugetului anterior, respectiv o creștere cu 26,09%. față de alocările României din bugetul 2014-2020, **mai mulți bani pentru coeziune, agricultură, infrastructură**).

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE. Se preconizează cinci priorități investiționale:¹

- *Europă mai inteligentă*, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
- *O Europă mai verde*, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- *O Europă conectată*, cu rețele strategice de transport și digitale
- *O Europă mai socială*, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

- *O Europă mai apropiată de cetățenii săi*, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Mecanismul de redresare și reziliență este elementul central al Instrumentului de redresare al Uniunii Europene NextGenerationEU, planul menit să permită UE să iasă mai puternică din pandemia de COVID-19. Mecanismul va avea un rol decisiv în a asigura redresarea Europei de pe urma impactului economic și social al pandemiei, o mai mare reziliență a economiilor și a societăților din UE și avansarea pe calea tranziției verzi și digitale. Mecanismul de redresare și reziliență este structurat în jurul a 6 axe principale: tranziția verde; transformarea digitală; coeziunea economică, productivitatea și competitivitatea; coeziunea socială și teritorială; reziliența sanitară, economică, socială și instituțională; politicile pentru generația următoare.

Mecanismul va permite UE să își atingă până în 2050 obiectivul în materie de neutralitate climatică și să avanseze pe calea tranziției digitale, creând totodată locuri de muncă și stimulând creșterea economică. Un procent de cel puțin 37 % din sumele alocate pentru

¹ O analiză mai amănunțită a priorităților de investiții se regăsește în cadrul primului capitol.

investiții și reforme în planurile naționale de redresare și reziliență ar trebui să fie dedicat obiectivelor climatice. Cel puțin 20 % din sumele alocate pentru investiții și reforme din fiecare plan național ar trebui să fie dedicate tranziției digitale.

Pentru întreprinderile și antreprenorii care beneficiază de sprijinul UE, noul cadru oferă mai puțină birocrație și modalități mai simple de solicitare a plăților, prin utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri. Pentru facilitarea sinergiilor, un cadru unic de reglementare acoperă în prezent 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu statele membre („gestionare partajată”). Comisia propune, de asemenea, controale mai relaxate la programele cu istoric bun, o mai mare încredere în sistemele naționale și extinderea principiului „auditului unic”, pentru a evita suprapunerea verificărilor.

Politica de coeziune este finanțată prin Fondul european de dezvoltare regională (**FEDR**), Fondul social european (**FSE**), Fondul de coeziune (**FC**), cărora li se adaugă Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (**FEADR**) și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (**FEPAM**), ca acțiuni complementare.

• Parteneriate de tip public-privat

Încheierea de parteneriate între sectorul public și cel privat reprezintă o modalitate importantă de cooperare între sectorul public și cel privat pentru furnizarea unor servicii publice de calitate, servind ca un instrument adecvat realizării de investiții publice. Parteneriatele public-private reprezintă o excelentă oportunitate de afaceri pentru companiile private, dar și cea mai viabilă alternativă a entității publice pentru finanțarea anumitor investiții.

Astfel, printre principalele avantaje ale parteneriatului public-privat se conturează următoarele:

- contribuie la accelerarea realizării obiectivelor și proiectelor de infrastructură;
- reducerea pe ansamblu a costurilor proiectelor;
- îmbunătățirea calității serviciilor de utilitate publică;
- ambele sectoare aduc o contribuție proprie în cadrul parteneriatului.

În România, Parteneriatul public-privat se află încă într-o fază incipientă, mai ales în realizarea unor investiții de interes general. Comunicarea dintre sectorul public și cel privat este esențială pentru încheierea parteneriatelor în domeniul construcțiilor sau reabilitării

clădirilor civile, a infrastructurii, a transporturilor, sănătății publice, siguranței publice, gestionarea deșeurilor și distribuția apei.

Creditarea

Creditarea bancară constituie o altă alternativă privind finanțarea proiectelor de investiții. Cu toate că această procedură este aparent una simplă, ea implică asumarea unui anumit risc privind posibilitatea de rambursare a sumei accesate, cu atât mai mult în contextul unei situații de incertitudine generată de criza financiară.

În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, deoarece administrația publică nu mai poate accesa alte credite și uneori poate afecta chiar și contractarea fondurilor europene.

În continuare s-a realizat un portofoliu de proiecte care sintetizează nevoile comunei Grajduri în perioada 2021-2027 și care cuprinde, totodată, o serie de previziuni cu privire la investițiile care se pot realiza în viitor. ***Lista de proiecte prezentată în continuare nu este exhaustivă***, ci reprezintă o propunere de proiecte considerate importante pentru localitate. Orice nou proiect (față de cele

menționate în portofoliu) va putea fi implementat în perioada 2021-2027, dacă va fi considerat oportun și necesar.

6.4 Portofoliu de proiecte

Strategia de dezvoltare locală a comunei Grajduri pentru perioada 2021-2027 va pune accent pe implementarea unor proiecte investiționale concrete, proiecte care urmăresc rezolvarea nevoilor sociale, economice și culturale ale comunității locale. Întreg portofoliul de proiecte a fost stabilit în acord cu viziunea și obiectivele strategice trasate anterior, iar implementarea lor comună va conduce la modernizarea spațiului rural aparținător comunei Grajduri, la dezvoltarea și diversificarea ofertei economice generatoare de noi locuri de muncă, respectiv la creșterea atractivității și prosperității întregii comunei.

Stabilirea ordinii proiectelor de dezvoltare se realizează cu luarea în considerare a tuturor criteriilor de mai jos:

- dimensiunea sferei de incidență teritorială a intervenției;
- stadiul de pregătire al dezvoltărilor;

- acceptarea dezvoltării de către populație;
- nevoia de resurse a dezvoltărilor și disponibilitatea/accesibilitatea resurselor necesare.

Ca urmare a prioritizării – atât în privința sferei de incidență teritorială și în funcție de numărul de locuitori a intervenției, cât și în privința complexității dezvoltării – în vârful clasamentului s-a situat pachetul integrat de intervenții care vizează dezvoltarea infrastructurii comunei, dezvoltarea economiei agrare, dezvoltarea serviciilor, a capacității administrative și utilizarea energiei alternative.

Aceste dezvoltări sunt de importanță deosebită din punct de vedere al asigurării dezvoltării durabile a comunei.

MODERNIZARE DRUMURI DE LEGĂTURĂ ÎN COMUNA GRAJDURI PRIN ASFALTARE

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	5.000.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat (PNDL/FEADR/alte surse)	România	Regiunea Nord-Est	Iasi	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
<ul style="list-style-type: none"> - crearea condițiilor adecvate locuitorilor și consumatorilor economici care vor beneficia de pe urma acestei infrastructuri edilitare; - fluidizare trafic în zonă; - crearea condițiilor de bază necesare unu trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate; - creșterea nivelului de siguranță rutieră; - dezvoltarea transportului în comun. 	<ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea traficului rutier și a siguranței acestuia; -mărirea numărului de kilometrii de drumuri asfaltate; - reabilitarea si consolidarea rețelei dedrumuri locale; -diminuarea factorilor de risc pentru populație; -reducerea poluării; -atragerea de investitori. 	<ul style="list-style-type: none"> - locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori; - turiștii ce vizitează comuna. 	Modernizare drumuri locale prin asfaltare	36 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală.

MODERNIZARE DRUMURI DE INTERES LOCAL PREVĂZUTE CU ȘANȚURI, RIGOLE DIN BETON, PISTE DE BICICLETE, ALEI PIETONALE ÎN COMUNA GRAJDURI

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	3.000.000,00Ron	Investiții	Buget local Buget de stat (PNDL/FEADR/alte surse)	România	Regiunea Nord- Est	Iasi	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
<ul style="list-style-type: none"> - crearea condițiilor adecvate locuitorilor și consumatorilor economici care vor beneficia de pe urma acestei infrastructuri edilitare; - fluidizare trafic în zonă; - crearea condițiilor de bază necesare unui trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate; - creșterea nivelului de siguranță rutieră; - dezvoltarea transportului în comun. 	<ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea traficului rutier și a siguranței acestuia; -mărirea numărului de kilometri de drumuri asfaltate; - reabilitarea si consolidarea rețelei dedrumuri locale; -diminuarea factorilor de risc pentru populație; -reducerea poluării; -atragerea de investitori. 	<ul style="list-style-type: none"> - locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori; - turiștii ce vizitează comuna. 	<ul style="list-style-type: none"> Elaborare documentație tehnică Aprobarea începerii Proiectului, Pregătirea și depunerea cererii de finanțare, Contractarea proiectului, Organizarea licitațiilor, Monitorizare, evaluare, control, Auditul proiectului 	36 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală.

ALIMENTAREA CU GAZE NATURALE IN COMUNA GRAJDURI

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	15.000.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat (PNDL/FEADR/alte surse)	România	Regiunea Nord- Est	Iasi	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
<p>- crearea condițiilor adecvate locuitorilor și consumatorilor economici care vor beneficia de pe urma acestei infrastructuri edilitare;</p> <p>- crearea condițiilor de bază necesare unui trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate;</p>	<p>- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei.</p> <p>-reabilitarea si consolidarea rețelei de infrastrutura utilitară.</p> <p>-diminuarea factorilor de risc pentru populație;</p> <p>-reducerea poluării;</p> <p>-atragerea de investitori.</p>	<p>- locuitorii comunei ;</p> <p>- agenții economici din zonă;</p> <p>-potențialii investitori;</p>	<p>Elaborare documentație tehnică</p> <p>Aprobarea începerii Proiectului, Pregătirea și depunerea cererii de finanțare, Contractarea proiectului, Organizarea licitațiilor, Monitorizare, evaluare,</p> <p>control, Auditul proiectului</p>	30 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală.

**DOTAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DE STAT DIN COMUNA GRAJDURI, CU ECHIPAMENTE IT NECESARE
DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚII**

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	800.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iasi	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
- crearea condițiilor adecvate elevilor din comună; - crearea condițiilor de bază necesare unui trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate;	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei. -diminuarea factorilor de risc pentru populație; -atragera de investitori.	- locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori;	Dotarea unităților de învățământ preuniversitar, Elaborare documentație tehnică Aprobarea începerii Proiectului, Pregătirea și depunerea cererii de finanțare, Contractarea proiectului, Organizarea licitațiilor, Monitorizare, evaluare, control, Auditul proiectului	24 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală.

REABILITARE SEDIU PRIMĂRIE

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	800.000,00 Ron		Buget local Buget de stat (PNDL) Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iasi	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențialii beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
- crearea condițiilor adecvate pentru administrația publică, locuitorii comunei. - crearea condițiilor de bază necesare unui trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate;	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei. -diminuarea factorilor de risc pentru populație; -atragera de investitori.	- locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori;	Dezvoltarea infrastructurii comunitare din comună; Reabilitare și dotare sediu Primărie.	24 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Se urmărește crearea de condiții moderne pentru funcționarii publici și persoanele care apelează la serviciile oferite de Primăria Grajduri.

AMENAJARE TEREN DE SPORT

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	2.100.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iasi	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
Diversificarea activităților sportive din comună; Diversificarea activităților recreative și de divertisment din comună.	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei. -atragerea de investitori.	- locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori;	Plantare gazon pe terenul de fotbal din comună; Amenajarea terenului de fotbal cu tribună; Dotarea terenului de fotbal cu vestiare, grupuri sanitare și dușuri.	24 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Se urmărește diversificarea activităților recreative.

MODERNIZARE CAMIN CULTURAL

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	2.000.000,00 Ron		Buget local Buget de stat (PNDL) Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iasi	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
- crearea condițiilor de bază necesare unui trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate;	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei. -diminuarea factorilor de risc pentru populație; -atragerea de investitori.	- locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori;	Dezvoltarea infrastructurii comunitare din comună;	24 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală.

EXTINDEREA REȚELEI DE APĂ ÎN COMUNA GRAJDURI

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	1.500.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat (PNDL/FEADR/alte surse)	România	Regiunea Nord - Est	Iași	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
<p>- crearea condițiilor adecvate locuitorilor și consumatorilor economici care vor beneficia de pe urma acestei infrastructuri edilitare;</p> <p>- crearea condițiilor de bază necesare unui trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate;</p>	<p>- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei.</p> <p>-reabilitarea si consolidarea rețelei de infrastrutură utilitară.</p> <p>-diminuarea factorilor de risc pentru populație;</p> <p>-reducerea poluării;</p> <p>-atragera de investitori.</p>	<p>- locuitorii comunei ;</p> <p>- agenții economici din zonă;</p> <p>-potențialii investitori;</p>	<p>Elaborare documentație tehnică</p> <p>Aprobarea începerii Proiectului, Pregătirea și depunerea cererii de finanțare, Contractarea proiectului, Organizarea licitațiilor, Monitorizare, evaluare,</p> <p>control, Auditul proiectului</p>	30 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală.

MODERNIZAREA SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC STRADAL ÎN COMUNA GRAJDURI

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	500.000,00 Ron		Buget local Buget de stat (AFM) Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iași	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențialii beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
<p>- crearea condițiilor adecvate locuitorilor și consumatorilor economici care vor beneficia de pe urma acestei infrastructuri Utilitare.</p> <p>- crearea condițiilor de bază necesare unui trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate;</p>	<p>- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei.</p> <p>-diminuarea factorilor de risc pentru populație;</p> <p>-atragera de investitori.</p>	<p>- locuitorii comunei ;</p> <p>- agenții economici din zonă;</p> <p>-potențialii investitori;</p>	<p>Modernizarea sistemului de iluminat public stradal</p> <p>Aprobarea începerii Proiectului, Pregătirea și depunerea cererii de finanțare, Contractarea proiectului, Organizarea licitațiilor, Monitorizare, evaluare, control, Auditul proiectului</p>	12 luni	<p>Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală.</p>

CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A CLĂDIRILOR PUBLICE DIN COMUNA GRAJDURI

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	2.000.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat (AFM) Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iași	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
- crearea condițiilor adecvate locuitorilor, - crearea condițiilor de bază necesare unui trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate;	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei. -diminuarea factorilor de risc pentru populație; -atragera de investitori.	- locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori;	Elaborare audit energetic, DALI Aprobarea începerii Proiectului, Pregătirea și depunerea cererii de finanțare, Contractarea proiectului, Organizarea licitațiilor, Monitorizare, evaluare, control, Auditul proiectului	24 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală.

CONSTRUIRE ȘI DOTARE CREȘĂ ÎN COMUNA GRAJDURI

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	3.000.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat (PNDL/POR) Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iași	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
- crearea condițiilor adecvate copiilor din comună; - crearea condițiilor de baza necesara unui trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate;	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei. -diminuarea factorilor de risc pentru populație; -atragera de investitori.	- locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori;	Construirea și dotarea unei creșe. Elaborare documentație tehnică. Aprobarea începerii Proiectului, Pregătirea și depunerea cererii de finanțare, Contractarea proiectului, Organizarea licitațiilor, Monitorizare, evaluare, control, Auditul proiectului	24 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală.

CONSTRUIRE ȘI DOTARE AFTER-SCHOOL ÎN COMUNA GRAJDURI, JUDEȚUL IAȘI

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	3.000.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat (PNDL/POR) Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iași	Grajduri

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
- crearea condițiilor adecvate copiilor din comună; - crearea condițiilor de bază necesare unui trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate;	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei. -diminuarea factorilor de risc pentru populație; -atragera de investitori.	- locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori;	Construirea și dotarea unui after-school Elaborare documentație tehnică Aprobarea începerii Proiectului, Pregătirea și depunerea cererii de finanțare, Contractarea proiectului, Organizarea licitațiilor, Monitorizare, evaluare, control, Auditul proiectului	24 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală.

ÎNFIINȚARE SALĂ POLIVALENTĂ

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	4.100.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iași	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
Diversificarea activităților sportive din comună; Diversificarea activităților recreative și de divertisment din comună.	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei. -atragerea de investitori.	- locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori;	Înființare sală polivalentă Elaborare documentație tehnică Aprobarea începerii Proiectului, Pregătirea și depunerea cererii de finanțare, Contractarea proiectului, Organizarea licitațiilor, Monitorizare, evaluare, control, Auditul proiectului	24 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Se urmărește diversificarea activităților recreative.

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII MEDIULUI

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	500.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iași	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
<p>Reducerea factorilor de risc pentru siguranța populației.</p> <p>Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei.</p> <p>Protejarea mediului înconjurător și a ecosistemelor.</p>	<p>Asigurarea unui standard de viață ridicat pentru locuitorii comunei prin îmbunătățirea factorilor de mediu</p>	<p>- locuitorii comunei ;</p> <p>- agenții economici din zonă;</p> <p>-potențialii investitori, -turiștii care tranzitează comuna.</p>	<p>Amenajare platformă stocare gunoi de grajd în vederea obținerii de compost.</p> <p>salubritizarea comunei</p> <p>amenajarea spațiilor pentru depozitarea temporară a deșeurilor</p> <p>încheierea de protocoale cu șefii gospodăriilor cărora li se dau în dotare unități de compostare individuală</p> <p>întreținerea și igienizarea anuală a fântânilor publice.</p>	12 luni	<p>Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Se urmărește asigurarea unui standard de viață ridicat pentru locuitorii comunei prin îmbunătățirea factorilor de Mediu.</p>

ACHIZIȚIA DE UTILAJE ȘI ACCESORII PENTRU SERVICIILE PUBLICE DIN COMUNA GRAJDURI

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	500.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iași	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
Reducerea factorilor de risc pentru siguranța populației. Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei. Protejarea mediului înconjurător și a ecosistemelor.	Asigurarea unui standard de viață ridicat pentru locuitorii comunei prin îmbunătățirea accesului la serviciile publice	- locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori, -turiștii care tranzitează comuna.	Realizarea studiului de fezabilitate, Aprobarea începerii proiectului, Pregătirea și depunerea cererii de finanțare Contractarea proiectului Organizarea licitațiilor Monitorizare, evaluare, control Auditul proiectului	24 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Se urmărește asigurarea unui standard de viață ridicat pentru locuitorii comunei prin îmbunătățirea serviciilor publice locale.

REABILITARE, MODERNIZARE ȘI DOTARE CABINETE MEDICALE DE PE RAZA COMUNEI GRAJDURI

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului			
UAT COMUNA GRAJDURI	2.000.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iași	Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
creșterea nivelului de sănătate în rândul populației comunei Grajduri.	Asigurarea unui standard de viață ridicat pentru locuitorii comunei prin îmbunătățirea accesului la serviciile publice	- locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori,	Realizarea studiului de fezabilitate, Elaborarea proiectului tehnic, Aprobarea începerii proiectului, Pregătirea și depunerea cererii de finanțare Contractarea proiectului Organizarea licitațiilor Monitorizare, evaluare, control Auditul proiectului	24 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Se urmărește asigurarea unui standard de viață ridicat pentru locuitorii comunei prin îmbunătățirea serviciilor publice locale.

PROCESUL DIGITALIZĂRII ÎN DEZVOLTAREA RURALĂ

Solicitant	Valoare proiect (estimativă)	Categoria proiectului	Surse de finanțare	Localizarea proiectului		
UAT COMUNA GRAJDURI	1.000.000,00 Ron	Investiții	Buget local Buget de stat (PNDL/POR) Alte surse	România	Regiunea Nord- Est	Iași-Grajduri

DESCRIEREA PROIECTULUI

Obiective	Rezultate obținute	Potențiali beneficiari ai proiectului	Activități principale	Durata proiectului (estimativă)	Justificarea necesității implementării proiectului
-posibilitatea ca cetățenii să completeze on-line cererile, -crearea unei baze de date a documentelor din Primărie,	- îmbunătățirea condițiilor de viață a populației. -atragerea de investitori.	- locuitorii comunei ; - agenții economici din zonă; -potențialii investitori;	Achiziție echipamente și soft în vederea introducerii de noi instrumente și tehnologii.	12 luni	Stimularea cooperării între autoritățile locale și îmbunătățirea capacității acestora de a atrage credite pentru investiții. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală.

7. Sistemul de implementare, monitorizare și evaluare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei Grajduri are în vedere atingerea principalelor obiective stabilite în etapa de elaborare, prin intermediul unui proces complex de transformare a resurselor materiale, financiare sau umane disponibile în rezultate calitative și cantitative.

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei Grajduri presupune procesul de transformare a resurselor disponibile (materiale, financiare, umane) în rezultate calitative și cantitative, astfel încât strategia să-și atingă toate obiectivele definite și, la sfârșitul perioadei, misiunea asumată.

Resursele umane necesare implementării cu succes a strategiei sunt pregătite prin implementarea diferitelor proiecte, având schimburi de experiență, infuzie și absorbție de expertiză și know-how datorate interesului municipalității de a realiza dezvoltarea capacității tehnice, administrative și instituționale a Aparatului Primarului în vederea asigurării unor intervenții sustenabile.

Resursele de timp au fost calculate astfel încât să se poată asigura continuitatea aceleiași direcții de dezvoltare pentru o perioadă suficient de lungă de timp, astfel încât valoarea adăugată a primelor rezultate să poată constitui premisă pentru obținerea celor viitoare.

Resursele financiare vor fi asigurate nu doar de bugetele locale și centrale, ci și de atragerea de surse private, respectiv atragerea de asistență financiară din fonduri europene sau alte surse disponibile.

Procesul de implementare a direcțiilor de dezvoltare propuse și derularea acțiunilor propriu-zise destinate realizării acestora, este demarat în momentul aprobării de către Consiliul Local al comunei Grajduri. Ulterior acestei etape, autoritățile publice locale vor coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei.

De asemenea, se va realiza o prioritizare a proiectelor, și anume selectarea celor de interes major. Pentru fiecare proiect se vor descrie activitățile necesare, responsabilii și perioada de desfășurare, urmând a fi identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare. Având în vedere că autoritățile publice locale ale comunei Grajduri nu dețin suficiente resurse financiare pentru a susține finanțarea tuturor proiectelor propuse, va fi necesară o mobilizare în vederea atragerii de resurse suplimentare, precum accesarea unor finanțări nerambursabile, care să asigure resursele materiale necesare implementării strategiei.

În vederea implementării Strategiei de dezvoltare locală a comunei se impune stabilirea unei structuri organizatorice apte să coordoneze implementarea planului strategic, să colaboreze și să negocieze cu ceilalți actori implicați. Pentru a urmări eficiența obiectivelor stabilite în cadrul Planului Strategic este nevoie de o monitorizare permanentă și de evaluarea rezultatelor activităților întreprinse.

Bunele practici de management includ monitorizarea permanentă atât a obiectivelor pe termen lung cât și a obiectivelor pe termen scurt. Un proces eficient de monitorizare, în curs de desfășurare, furnizează informații sistematice pentru consolidarea implementării proiectului.

Monitorizarea oferă posibilitatea revizuirii periodice, adaptarea planului de acțiune, actualizarea termenelor prevăzute inițial și anticipează eventualele riscuri. Monitorizarea implementării strategiei va fi realizată în permanență de către un departament al primăriei comunei Grajduri. Principalele responsabilități ale acestuia vor avea în vedere verificarea implementării în perioada programată a activităților, precum și colectarea datelor necesare pentru analiza principalilor indicatori (va urmări aspecte legate de activități, rezultate, buget, performanțele personalului angajat și a autorității locale). Concret, monitorizarea se va realiza pe tot parcursul procesului de implementare și la sfârșitul lui, prin compararea

cantității și calității rezultatelor obținute cu cele planificate prin prezenta strategie.

Fără îndoială, în urma activităților de monitorizare vor ieși la iveală probleme sau necesități de redresare sau adaptare în anumite privințe a direcțiilor strategice, care trebuie semnalate de către factorii de decizie competenți în monitorizarea întregului proces.

De asemenea, vor fi elaborate rapoarte periodice care vor fi prezentate Consiliului Local și primarului. Acestea vor fi elaborate semestrial sau în funcție de nevoi pentru determinarea stadiului în care se află procesul de implementare a strategiei.

Pentru transpunerea Strategiei de dezvoltare locală se propun măsuri și instrumente concrete de implementare, care au rolul de a structura eforturile de organizare, de a mobiliza parteneriatul și resursele necesare, precum și de a asigura succesul strategiei.

Responsabilitățile structurii de coordonare a strategiei de dezvoltare locală - propuneri:

- ✓ Asigurarea coordonării și urmăririi stadiului implementării strategiei;

- ✓ Asigurarea unui management eficient în implementarea strategiei, inclusiv a gestionării financiare corecte a fondurilor alocate implementării acțiunilor asumate de consiliul local sau de primar în varii parteneriate;
- ✓ Monitorizarea modului de implementare, respectiv realizarea indicatorilor de progres, impact și rezultat a obiectivelor, direcțiilor și acțiunilor de dezvoltare;
- ✓ Asigurarea resurselor tehnice și administrative necesare bunei implementari a strategiei;
- ✓ Organizarea monitorizării, evaluării și revizuirii periodice a implementării;
- ✓ Elaborarea rapoartelor de implementare și de revizuire periodică, după graficul de raportare agreat;
- ✓ Urmărirea realizării, implementării și impactului planului de comunicare și promovare a strategie.

Pentru a stabili nivelul de implementare a acțiunilor și gradul de realizare/atingere a obiectivelor fixate, ***se recomandă a se stabili un set de indicatori de evaluare, care să evidențieze îndeplinirea principalelor obiective stabilite. Dintre aceștia, putem aminti:***

Agricultură și dezvoltare rurală	Demografie	Dezvoltare economică
<p>Suprafața fondului funciar;</p> <p>Suprafața de teren agricol deținută de populația comunei;</p> <p>Suprafața de teren agricol cultivată de populația comunei;</p> <p>Principalele culturi agricole;</p> <p>Asociații Agricole pe raza comunei;</p> <p>Apartenența locuitorilor la una dintre Asociațiile Agricole de pe teritoriul comunei;</p> <p>Importanța sectorului agricol pentru populația comunei;</p> <p>Importanța sectorului agricol pentru agenții economici din teritoriu;</p> <p>Agenți economici cu domeniul de activitate agricol;</p> <p>Proiecte pe care agenții economici cu domeniul de activitate agricol doresc să le implementeze.</p>	<p>Evoluția populației din comună;</p> <p>Distribuția populației pe sexe;</p> <p>Distribuția agenților economici pe sexe;</p> <p>Densitatea populației;</p> <p>Structura populației după religie;</p> <p>Structura populației pe grupe de vârstă;</p> <p>Piramida vârstelor;</p> <p>Evoluția sporului natural;</p> <p>Numărul nașcuților vii în funcție de reședință; Numărul persoanelor decedate în funcție de reședință.</p> <p>Evoluția plecărilor și stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația externă);</p> <p>Evoluția plecărilor și stabilirilor cu reședința;</p> <p>Ponderea persoanelor plecate la muncă în străinătate;</p>	<p>Facilități financiare acordate întreprinderilor;</p> <p>Atragerea unor investitori externi;</p> <p>Asigurarea informațiilor pentru întreprinderile locale și pentru investitorii care doresc să se stabilească în comună;</p> <p>Numărul agenților economici;</p> <p>Domeniile de activitate ale agenților economici;</p> <p>Numărul de angajați ai agenților economici;</p> <p>Cifra de afaceri a agenților economici;</p> <p>Profitul agenților economici;</p> <p>Forma de organizare juridică a agenților economici;</p> <p>Probleme întâmpinate în derularea activității zilnice a agenților economici;</p> <p>Posibilitatea realizării unui parteneriat public-privat între agenții economici și Primărie;</p> <p>Piața de desfacere a produselor și/ sau a serviciilor agenților economici;</p> <p>Fiscalitatea existentă la nivel local;</p> <p>Birocrația existentă la nivel local.</p>

		<p>Consultanță în domeniul achizițiilor publice și private;</p> <p>Studii de piață cu privire la produse și servicii;</p> <p>Consultanță pentru rezolvarea anumitor probleme;</p> <p>Educație/ formare profesională continuă;</p> <p>Consultanță pentru dezvoltarea strategică a afacerilor;</p> <p>Modalități de promovare a produselor și/sau a serviciilor agenților economici;</p> <p>Principalele surse de finanțare ale agenților economici;</p>
--	--	--

Sistemul de evaluare permite să se aprecieze în ce măsură strategia și proiectele componente și-au atins obiectivele propuse, iar rezultatele tangibile și intangibile sunt cele prevăzute, în termeni de eficiență, calitate și cantitate.

Evaluarea se realizează la trei momente cheie:

- Evaluarea anterioară începerii acțiunii: se evaluează impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunității proiectului/acțiunii.

- ✚ Evaluarea intermediară a acțiunii: se efectuează la jumătatea perioadei de implementare, analizând cursul corect al acțiunii și rezultatele intermediare.
- ✚ Evaluarea finală se realizează după finalizarea proiectului, imediat sau/și după anumite perioade, pentru a analiza dacă au fost atinse rezultatele prevăzute de proiect. Această evaluare poate servi ca justificare pentru noi proiecte care să consolideze sau să corecteze rezultatele realizate.

Strategia de dezvoltare locală va fi revizuită periodic, pentru a se evalua succesul eforturilor de implementare și a se lua toate măsurile ca planul să rămână valabil pe măsură ce comunitatea evoluează. Se vor opera ajustările, rafinările și actualizările necesare, astfel încât cetățenii să fie convinși de modul în care comunitatea lor se dezvoltă în sensul progresului social, economic și de mediu. Revizuirea strategiei se va realiza la intervale relativ scurte, datorită perspectivelor de schimbări rapide la nivelul întregii societăți românești. Revizuirea va cuprinde toate etapele de elaborare.

Exercițiul de revizuire va ține cont de următoarele elemente:

- ✚ Rezultatele monitorizării implementării și evaluării impactului strategiei până la momentul revizuirii;

- ✚ Evoluția bugetului local;
- ✚ Legislație nouă cu efecte directe asupra comunei;
- ✚ Modificări în strategiile naționale, regionale sau județene, cu efecte directe asupra comunei.

Indiferent de ritmul de revizuire, este necesară o raportare anuală a rezultatelor de implementare, care să includă o detaliere a proiectelor care urmează să fie continuate sau atacate în următorul ciclu de 12 luni și efectele acestora asupra exercițiului bugetar.

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei GRAJDURI, perioada 2021-2027, va genera un impact semnificativ cu precădere asupra comunității locale. Concret, plecând de la obiectivele și direcțiile de dezvoltare stabilite în etapa anterioară, se poate creiona că în urma implementării acestei strategii, comuna GRAJDURI va oferi locuitorilor o infrastructură propice dezvoltării economice și servicii publice de calitate.

8. Referințe bibliografice

**Surse de informații în realizarea Strategiei de Dezvoltare Locală a
comunei Grajduri
2021-2027**

- ADR Nord-Est , *POR 2021-2027* – versiunea 16.04.2021
- ADR Nord- Est, Planul de dezvoltare regionala Nord-Est 2014-2020
- ADR Nord- Est, Planul de dezvoltare regionala Nord-Est 2021-2027, decembrie 2020
- AFIR, *Planul strategic PAC 2021-2027*
- Dăianu,D.,Fugaru, A.Mihailovici, G.,Volintiru, C. (2019) *Cadrul Financiar Multianual post-2020- riscuri și oportunități pentru România;*
- Institutul Național de Statistică al României (accesat în noiembrie 2021);
- Lista Firmelor din România (listafirme.ro, termene.ro) ;
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale – *Oportunități de finanțare a sectorului agricol prin FEADR 2021-2027;*
- Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană(SIDU) 2015-2030
- Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Grajduri pentru perioada 2014 - 2020
- Site-ul Primăriei (<http://www.primariagrajduri.ro/>)
- <https://www.fonduri-structurale.ro/2021-2027> accesat noiembrie 2021
- [https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/accesat](https://mfe.gov.ro/minister/ perioade-de-programare/perioada-2021-2027/accesat) noiembrie 2021